

Forsknings- og
utredningsoppdrag: En
oversikt og analyse av
frivillig sektors inntekter
og finansieringskilder fra
private aktører

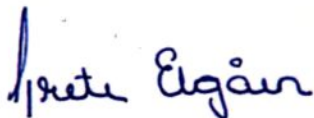
Forord

Deloitte fikk i desember 2014 oppdraget fra Kulturdepartementet med å kartlegge og analysere frivillig sektors inntekter og finansieringskilder fra private aktører.

Bakgrunnen for oppdraget er at Kulturdepartementet ønsker å få en oversikt over og analyse av frivillig sektors inntekter og finansieringskilder og få et oversiktsbilde av sektorens inntekter og andre ressurser fra private aktører, for å øke og utvikle kunnskapen på dette området.

Arbeidet med kartleggingen og analysene har blitt gjennomført fra januar 2015 til desember 2015.

Oslo, 18. desember 2015
Deloitte AS

A handwritten signature in blue ink, reading "Grete Elgåen". The signature is fluid and cursive, with the first name "Grete" and the last name "Elgåen" clearly distinguishable.

Grete Elgåen

Innholdsfortegnelse

1	Sammendrag/summary	5
2	Innledning.....	15
2.1	Formål	15
2.2	Mandat	15
2.3	Kort om utførelsen av kartleggingen	15
2.4	Resultater av undersøkelsen.....	16
2.5	Delleveranse.....	16
2.6	Endelig sluttrapport.....	16
2.7	Samarbeidspartnere.....	16
3	Representativitet og relevans.....	16
3.1	Respons fra utsendelsen til organisasjonene	16
3.2	Usikkerhet og feilkilder	16
3.3	Estimering av totalmarkedet	17
4	Analyse av datafunn	17
4.1	Kategori organisasjoner	17
4.2	Differensiering på størrelse	17
4.3	Prisutvikling.....	18
4.4	Inntektskilder	18
4.4.1	Totalt inntekter fordelt på inntektskilder	19
4.4.2	Totalt inntekter fordelt på kategori organisasjoner	19
4.4.3	Inntektstyper som de ulike organisasjonskategoriene har	24
4.4.4	Totalt inntekter fordelt etter størrelse på organisasjonen	29
4.4.5	Inntekter fordelt på kategori organisasjon etter størrelse	30
4.4.6	Inntekter fordelt på kategori etter størrelse; endring 2009-2013	39
4.4.7	Inntektskilder – funn fra andre undersøkelser.....	51
4.4.8	Estimering av omfang av inntekter innen frivillig sektor	52
4.4.9	Sammendratt analyse av frivillig sektors inntektskilder	55
4.5	Inntektsstrategier og rekrutteringskanaler.....	60
4.5.1	Hvilke rekrutteringskanaler benyttes	60
4.5.2	Hvilke rekrutteringskanaler er mest effektive	62
4.5.3	Hvilke rekrutteringskanaler har størst potensiale.....	63
4.5.3.1	Kanaler med størst potensiale	63
4.5.4	Andre undersøkelser om innsamlingskanaler	64
4.6	Forutsigbare inntekter	64
4.6.1	Oppfatning om forutsigbare inntekter.....	64
4.6.2	I hvilken grad private aktører representerer forutsigbare inntekter.....	65
4.7	Hva utløser private midler	66
4.7.1	Organisasjoner som husstandene har gitt penger til.....	66
4.7.2	Annen forskning – organisasjoner som husstandene har gitt penger til.....	67
4.7.3	Pengegaver gitt fra husstandene.....	67
4.7.4	Estimert omfang av pengegaver fra husstandene.....	68
4.7.4.1	Undersøkelsesdesign og utvalg	68
4.7.4.2	Total størrelse på givermarkedet	69
4.7.5	Kategori organisasjon som får mest pengegaver	70
4.7.5.1	Kategori organisasjon som flest husstander gir pengegaver til.....	70
4.7.5.2	Hvorfor man valgte akkurat denne organisasjonen	71
4.7.6	Andre undersøkelser- kategori organisasjon som får mest pengegaver	72
4.8	Betalingsmåter	73

4.9	Oppfatning om frivillige organisasjoner	74
4.9.1	Oppfatning om frivillige organisasjoner	74
4.9.2	På hvilken måte påvirkes organisasjonene av inntekter fra private aktører	76
4.9.3	I hvilken grad påvirkes organisasjonenes omdømme og organisasjonenes uavhengige stilling av private inntektskilder	76
4.10	Utførelse av frivillig arbeid	77
4.10.1	Utførelse av frivillig arbeid	77
4.10.2	Annen forskning - utførelse av frivillig arbeid	77
4.10.3	Estimat totalt anslag frivillig arbeid utført i Norge	77
4.11	Intervju med organisasjoner	78
4.11.1	Hvor mange årsverk som benyttes på å skaffe private inntekter	78
4.11.2	I hvilken grad er innsamlingsarbeidet forankret i ledergruppen/styret	78
4.11.3	Hvor mange års relevant erfaring har innsamlingsansvarlig	78
4.11.4	Hvor viktig er det at innsamlingsansvarlig holder seg faglig oppdatert	79
4.11.5	Vil det settes nye krav til kompetanse på innsamlingsfeltet i framtiden	79
4.11.6	I hvilken grad opplever dere at behovet for å hente inn private midler vil endre seg kommende femårsperiode	79
4.11.7	Hva slags inntektsstrategier har dere	80
4.11.8	Hva kjennetegner vellykkede innsamlingsorganisasjoner	80
4.11.9	Hva utløser midler fra private aktører	80
4.11.9.1	Hva er sentrale kjennetegn eller utviklingstrekk på området	80
4.11.9.2	Hva synes potensialet å være	81
4.11.9.3	Hvor mye er forventet vekst fra privat sektor	81
4.11.10	I hvilken grad opplever dere å lykkes med deres argumentasjon ovenfor private aktører om å støtte dere	81
4.11.11	I hvilken grad påvirkes organisasjonenes omdømme og organisasjonenes uavhengige stilling av private inntektskilder	81
4.11.12	I hvilken grad representerer private aktører forutsigbare inntekter	82
4.11.13	Hvor lang er en gjennomsnittlig avtale med en privat aktør	82
5	Ulike problemstillinger	82
5.1	Hva er omfanget av og utviklingen i inntekter fra private aktører	82
5.2	Hvilke inntektskilder og inntektsstrategier har frivillige organisasjoner utover offentlige	85
5.3	Hva synes potensialet å være for inntekter fra private aktører	85
5.4	I hvilken grad påvirkes organisasjonenes omdømme og uavhengige stilling av private inntektskilder	86
5.5	I hvilken grad representerer private aktører forutsigbare inntekter	86
5.6	Mulige forskjeller mellom organisasjoner som jobber innen samme virkeområde	87

1 Sammendrag/summary

Sammendrag

Kort om formål og utførelse av undersøkelsen

Deloitte har på vegne av Kulturdepartementet i 2015 gjennomført en kartlegging og analyse av frivillig sektors inntekter og finansieringskilder. Oppdraget er utført i samarbeid med Adrian Sargeant, professor i fundraising ved Plymouth University og daglig leder av Centre for Sustainable Philanthropy, Profundo ved daglig leder Svein Åge Johanson og Norges Innsamlingsråd ved generalsekretær Siri Nodland. Formålet med oppdraget er å øke og utvikle kunnskapen om frivillig sektors inntekter og finansieringskilder og få et oversiktsbilde av sektorens inntekter og andre ressurser fra private aktører.

Kartleggingen er gjennomført som en spørreundersøkelse sendt ut til 3679 frivillige organisasjoner inkludert idrett og kunst og kultur, henvendelse til enkeltpersoner i form av tilleggsspørsmål i opinionsundersøkelse utført av Norstat samt intervju med ti utvalgte organisasjoner. Databasen over de 3679 organisasjonene er mottatt fra Institutt for samfunnsforskning og skal representere nasjonale frivillige organisasjoner. Kartleggingen besto av innhenting av inntektstall og informasjon om innsamlingskanaler fra organisasjonene. Det ble hentet inn tall fra 2009 og 2013, for å kunne si noe om utviklingen. Vi fikk svar fra 437 organisasjoner, noe som gir en svarprosent på 12 %. Fra 1038 enkeltpersoner som skal være representative for befolkningen som er 18 år og eldre, ble det innhentet opplysninger om gaver gitt til frivillige organisasjoner og utførelse av frivillig arbeid. I intervjuene med organisasjonene ble det fokusert på organisasjonens innsamlingsarbeid. De ti organisasjonene representerer natur-, miljø og dyrevern, interesseorganisasjoner, internasjonale organisasjoner, idrett og kunst og kultur.

Denne rapporten presenterer innhentede data klassifisert og analysert. Hovedkategoriene innenfor The International Classification of Non-profit Organizations (ICNPO) er benyttet for å klassifisere organisasjonene. Av de 437 organisasjonene som har besvart undersøkelsen er 176 interesseorganisasjoner og for øvrig er det mellom 11 og 52 som har svart innenfor de ulike kategoriene. 274 organisasjoner har inntekter under 2 millioner kroner og er klassifisert som små, 89 har inntekt mellom 2 og 10 millioner kroner og er klassifisert som mellomstore. 74 organisasjoner har inntekter over 10 millioner kroner og er klassifisert som store.

Frivillig sektors inntektskilder

Totale inntekter for organisasjonene som har svart på undersøkelsen utgjør 9,2 MRD i 2013 og 7,6 MRD i 2009. Totale inntekter har økt med 21,7 % i perioden. Økningen i konsumprisindeksen i perioden var på 6,8 %. Resultatene fra undersøkelsen viser at samtlige inntektskategorier har økt i perioden 2009 til 2013 og mer enn endringen i konsumprisindeksen. Vi har estimert totale inntekter for de nasjonale frivillige organisasjonene i Norge til å utgjøre 85,5 MRD i 2013.

Inntekter fra private aktører utgjør 3,5 MRD i 2013 for de organisasjonene som har svart på undersøkelsen og har økt med 23,2 % i perioden. Vårt anslag på totale inntekter fra private aktører for organisasjonene i Norge er estimert til 34,7 MRD. Når det gjelder private midler vurderes dette å være medlemsinntekter, gaver fra private givere, inntekter fra næringslivet og utdelinger fra legater/stiftelser.

Medlemskontingenter utgjør 2,1 MRD i 2013, som tilsvarer 23 % av totale inntekter i 2013. Interesseorganisasjoner får omtrent 89 % av medlemsinntektene i denne undersøkelsen. Det er interesseorganisasjoner, rekreasjon og sosiale foreninger og natur-, miljø og dyrevern som har høyest andel medlemsinntekter av totale inntekter, henholdsvis 55,9 %, 44,3 % og 35,2 %. Medlemsinntektene har økt for nesten alle kategorier organisasjoner hvor utdanning og forskning og internasjonale organisasjoner har hatt den største med henholdsvis 67,8 % og 53,7 %. Kategorien helse som har lavest økning (9,6 %) hvis en ser bort ifra natur-, miljø og dyrevern der utviklingen var negativ (-0,3 %). Medlemskontingenter er viktigere for de små organisasjonene enn de store organisasjonene. Vi har estimert inntekter fra medlemskontingenter til å utgjøre 20,4 MRD i 2013.

Inntekter fra private givere har økt med 15,9 % til 1,1 MRD i 2013 for de som har svart på undersøkelsen. Basert på innrapporterte tall fra organisasjonene og opinionsundersøkelsen fra Norstat har vi estimert inntekter fra private givere til henholdsvis 11,5 MRD og 6,3 MRD. Årsaken til den store forskjellen kan være at inntekter fra private givere rapportert fra organisasjonene inneholder et videre spekter av pengegaver enn pengegavene som norske husstander har rapportert. Eksempler kan være testamentariske gaver, minnegaver, enkelte innsamlede gaver og andre spesielle gaver. Inntekter fra private givere utgjør ca 12 % av totalt rapporterte inntekter. Tros- og livssynsorganisasjoner og interesseorganisasjoners andel utgjør henholdsvis 45,2 % og 34,7 %. Det er internasjonale organisasjoner som har høyest andel inntekter fra private givere i forhold til totale inntekter med 38,4 % og deretter kommer tros- og livssynsorganisasjoner med 27,9 %. Store organisasjoners andel av inntekter fra private givere er høyere enn for små. Det er internasjonale organisasjoner og organisasjoner innen sosiale tjenester som har hatt størst økning i inntekter fra private givere, henholdsvis 75,3 % og 64,1 %. Interesseorganisasjonenes inntekter har økt med 7,3 % og tros- og livssynsorganisasjonenes inntekter har økt med 8,2 %. I undersøkelsen vår til husholdninger utført av Norstat mai 2015 svarer flest husstander at de har gitt mest penger til internasjonale organisasjoner (45 %) og helse (16 %). Utfra resultatene i undersøkelsen kan det se ut som det har vært en dreining mot internasjonale organisasjoner og organisasjoner innen sosiale tjenester.

Inntekter fra næringslivet utgjør en liten andel av organisasjonenes inntekter, ca 2 % av totale inntekter i 2013. Fra 2009 til 2013 har inntektene økt med 56,4 % til 221 MNOK. Organisasjoner innen sosiale tjenesters andel av de samlede inntekter fra næringslivet utgjør 40,5 %, interesseorganisasjoner 25 %, idrett 21 % og internasjonale organisasjoner 9,1 %. Det er kategorien internasjonale organisasjoner som har høyest andel inntekter fra næringslivet i forhold til totale inntekter med 8 % i 2013. Deres inntekter fra næringslivet har hatt en nedgang på 17,6 %. Organisasjoner innen sosiale tjenester og idrettsorganisasjoner sin andel av inntektene fra næringslivet, utgjør henholdsvis 4,7 % og 4,5 % i 2013. Det er interesseorganisasjoner og organisasjoner innen sosiale tjenester som har størst økning med henholdsvis 153,8 % og 113,5 %. Idrettsorganisasjoner har hatt en økning på 6,7 %. Kunst- og kulturorganisasjoner og tros og livssynsorganisasjoner har ubetydelige inntekter fra næringslivet. Kulturorganisasjonene opplever liten interesse fra næringslivet, mens idrettsorganisasjonene opplever at det er utfordrende å beholde nivået på inntekter fra næringslivet. Det har vært store endringer i inntekter fra næringslivet mellom de ulike kategoriene organisasjoner og i større grad enn for andre inntektskilder. Det er ingen signifikante forskjeller i forhold størrelse på organisasjonene når det gjelder hvor stor andel inntekter fra næringslivet utgjør når vi ser samtlige kategorier organisasjoner under ett. For mange kategorier får de store organisasjonene mer inntekter fra næringslivet enn de små. Vi har estimert inntekter fra næringslivet til å utgjøre 2 MRD i 2013.

Tildeling fra legater/stiftelser utgjør 94 MNOK i 2013, en økning på 78,4 % fra 2009. Inntekter fra legater/stiftelser utgjør kun 1 % av organisasjonenes inntekter. Det er interesseorganisasjoner, helse og internasjonale organisasjoner som får mest med henholdsvis 48 %, 14 % og 12 %. Internasjonale organisasjoner og organisasjoner innen helse har hatt den prosentvise største økningen. Vi har estimert inntekter fra legater/stiftelser til å utgjøre 0,8 MRD i 2013.

Tilskudd fra norske myndigheter, EU, FN og andre er den inntektskategorien med høyest rapportert inntekt i 2013 med 3,3 MRD. Tilskudd utgjør 35,3 % av organisasjonenes inntekter. Det er organisasjoner innen sosiale tjenester, idrett og tros- og livssynsorganisasjoner som får mest tilskudd med henholdsvis 33,1 %, 26 % og 19,2 % av totalt tilskudd. For de fleste kategorier organisasjoner utgjør tilskudd en vesentlig del av deres totale inntekter. Særlig høy er andelen innen idrett (82,0 %), sosiale tjenester (56,6 %) og utdanning og forskning (55,6 %). Økningen i tilskudd fra 2009 til 2013 er på 23 %. Det er organisasjoner som leverer sosiale tjenester som har hatt den størst økningen med 38 %, mens økningen var på 32,6 % for utdanning og forskning og 32,1 % for interesseorganisasjoner. Tros- og livssynsorganisasjoner tilskudd har økt med 27 % og kunst og kultur 23 %. Tilsvarende beløp for idretten er 4 %, som dermed har hatt en nedgang i tilskudd når endringen i prisveksten hensyntas. Tilskudd er den viktigste inntektskilden for organisasjonene uavhengig av størrelse på organisasjonen. Vi har estimert tilskudd til de nasjonale organisasjonene i Norge å utgjøre 27,1 MRD i 2013.

Inntekter fra kommersielle aktiviteter utgjør 973 MNOK tilsvarende 10,6 % av totale inntekter for organisasjonene. Tros- og livssynsorganisasjoner andel av disse tilsvarende 46 %, kunst og kultur 19,7 % og interesseorganisasjoner 16,4 %. Det er kunst og kultur som har størst andel av inntektene sine fra kommersielle aktiviteter, ca 44 % i 2013. Deretter kommer andre som får ca 37 % av inntektene sine fra kommersielle aktiviteter, tros- og livssynsorganisasjoner og idrett har henholdsvis 25,5 % og 9,2 %. Totalt øker inntekter fra kommersielle aktiviteter med 12,3 %. For noen kategorier organisasjoner er det nedgang i denne inntektskilden fra 2009 til 2013. Eksempelvis har organisasjoner som driver med sosiale tjenester hatt en nedgang på 32 %, internasjonale organisasjoner 25,9 % og natur-, miljø og dyrevern 24,7 %. Helseorganisasjoner har hatt en økning på 30,4 %, kategorien andre 19,3 %, tros- og livssynsorganisasjoner 18,2 %, idrett 15,8 %, interesseorganisasjoner 13,9 % og kunst og kultur 12,0 %. Kommersielle aktiviteter utgjør en større andel av totale inntekter for store organisasjoner enn for mindre organisasjoner. Vi har estimert inntekter fra kommersielle aktiviteter til å utgjøre 8,2 MRD i 2013.

Inntekter fra inntektsbringende aktiviteter utgjør 180 MNOK i 2013, en økning på 29,3 % fra 2009. Inntektsbringende aktiviteter utgjør 2 % av organisasjonenes inntekter, og er viktigere for små enn for store organisasjoner. Det er interesseorganisasjoner, utdanning og forskning og organisasjoner innen sosiale tjenester som har størst andel av disse inntektene med henholdsvis 39,9 %, 24,2 % og 16,5 %. Interesseorganisasjoner har hatt en økning på 19,2 %. Det har vært en prosentvis nedgang for kategorien utdanning og forskning på 1,2 %, mens organisasjoner innen sosiale tjenester har hatt størst prosentvis økning med 216,6 %. Vi har estimert inntekter fra inntektsbringende aktiviteter til å utgjøre 1,2 MRD i 2013.

Finansinntekter utgjør 553 MNOK i 2013, og har økt med 13 % siden 2009. Finansinntekter utgjør 6 % av organisasjonenes inntekter. De utgjør en større andel for store organisasjoner enn for små organisasjoner. Organisasjoner innen sosiale tjenester og interesseorganisasjoners andel utgjør nesten 90 %. Vi har estimert finansinntekter til å utgjøre 4,7 MRD i 2013.

Øvrige inntekter omfatter leieinntekter, kursinntekter og andre inntekter. De utgjør 795 MNOK i 2013, en økning på 28,9 % fra 2009. Dette utgjør 8,5 % av organisasjonenes totale inntekter. Det er interesseorganisasjoner, organisasjoner innen sosiale tjenester og tros- og livssynsorganisasjoner som har mest øvrige inntekter. Øvrige inntekter er viktigere for mellomstore organisasjoner enn for små og store organisasjoner. Vi har estimert øvrige inntekter til å utgjøre 7,3 MRD i 2013.

Frivillig arbeid

Frivillig arbeid er også av stor verdi for organisasjoner. 36 % av husstandene som svarte på Deloitte's Norstat undersøkelse i mai 2015 har utført frivillig arbeid. I gjennomsnitt har de bidratt med 14 timer i løpet av en fireukers periode og omtrent 90 timer i løpet av 12 måneder. Basert på dette datagrunnlaget har vi estimert frivillig arbeid til å utgjøre 124 millioner timer, dvs ca 63 000 årsverk i Norge. I Wollebæk og Sivesinds undersøkelse "Fra folkebevegelse til filantropi" svarer 48 % av befolkningen at de hadde utført frivillig arbeid i 2009 og tilsvarende prosent i 2004 var 58 %. Det var i undersøkelsen anslått at den voksne befolkningen i Norge utførte nesten 200 millioner timer i frivillig arbeid i 2009. Gjennomsnittlig antall timer arbeidet per frivillig var 115 i 1997 og 114 i 2009. Den prosentvise andelen av befolkningen som sier at de har utført frivillig arbeid er noe redusert i årene 2004 til 2015. Gjennomsnittlig antall timer utført frivillig arbeid har også gått noe ned i perioden.

Inntektsstrategier

Når det gjelder inntektsstrategier kan dette være hvilke inntektskilder organisasjonene satser på og hvilke kanaler de benytter for rekruttering av givere. Undersøkelsen viser at ulike kategorier organisasjoner ofte har ulike inntektskilder, og at rekrutteringskanalene varierer for organisasjoner av ulike størrelse og type virksomhet innenfor samme kategori. I intervju sier de største organisasjonene at det er betydelige ressurser som nedlegges hvert år for å skaffe private midler. De minste

organisasjonene har begrensede midler til å investere i fundraising. Det er organisasjonenes erfaring at både private givere og næringslivet stiller større krav til resultater for de pengene de gir og rapportering på hvordan midlene er brukt.

Organisasjonene er opptatt av å være i stand til å benytte de mest aktuelle rekrutteringskanalene. Undersøkelsen viser at i 2013 var de mest brukte rekrutteringskanalene web, sosiale medier, e-post, face to face og venneverving. Direct mail som var en viktig innsamlingskanal i 2009 var ikke så viktig i 2013 og ble heller ikke vurdert å være det framover. For framtiden blir e-post, sosiale medier, venneverving, web og events/messer vurdert å være viktigst. Mange organisasjoner oppgis at deres givere er jevnt fordelt på de kanalene de bruker. Mest effektive oppgis web, e-post, sosiale medier, direct mail og face to face. For de fleste kanaler forventer man en økning i fremtiden, bortsett fra direct mail hvor man forventer en nedgang. Noen av de vi intervjuet mener at det er viktig å tenke nytt i kombinasjon med ny teknologi. Generelt er organisasjonenes omdømme, suksess og positive oppmerksomhet viktig for å få midler fra private aktører. I intervju med organisasjonene var en uttalelse at de som lykkes med innsamling velger en sak av gangen og kutter ut alt som ikke gir målbar respons. Når det gjelder privatpersoner, er det følelser som utløser midler. En av de vi intervjuet sa at det er viktig at man gjør saken personlig, men ikke privat og fortelle historier. Innen idrett er sportslige resultater over tid viktigst. Videre er det viktig med gode landslag og profiler. I forhold til næringslivssamarbeid, er dets toppleder og kontaktpersons interesse viktig. Organisasjoner som blir utpekt til å være blant de beste i forhold til næringslivssamarbeid, utmerker seg i forhold til konseptutvikling og spesielt er dette viktig i forbindelse med fornyelse av kontrakter. Fotball er i en særstilling.

I Deloitte's undersøkelse utført av Norstat i mai 2015 svarer husstandene at den viktigste årsaken til at de gav penger var at det var et godt formål/organisasjon, de hadde respekt for deres arbeid og har tillit til organisasjonen. Basert på påstandene enkeltpersoner/husstander har svart på, kan det synes som at de mener at de ikke blir påvirket av hvordan organisasjonen er finansiert.

Inntektpotensiale

I intervju med organisasjonene opplyser flere at de forventer endringer når det gjelder inntektsstrukturen. Inntekter fra private givere herunder faste givere vurderes fortsatt å ha noe potensiale og inntekter fra private givere vil bli enda viktigere i fremtiden. Organisasjonene har tro på at aksjoner også kan bidra til veksten. I undersøkelsen utført av Norstat svarer en overvekt av husstandene de vil gi mer til frivillige organisasjoner i framtiden enn i dag.

Organisasjonene erfarer at det blir mer krevende å hente midler fra næringslivet. Næringslivet stiller større krav og krever i større grad motytelser i form av aktiviteter eller lignende. Trenden er kortsiktige avtaler, da næringslivet ikke ønsker å binde seg for mer enn ett år. Organisasjonene merker at bedriftene kutter i sine budsjetter på grunn av utfordrende økonomiske tider. Også idrettsorganisasjonene, som har en betydelig del av inntektene fra næringslivet, opplever at det er utfordrende å opprettholde nivået på inntekter fra næringslivet. De fleste av kunst- og kulturorganisasjoner har ubetydelige inntekter fra næringslivet, og erfarer liten interesse fra næringslivet. Enkelte store kunst- og kulturinstitusjoner og andre store organisasjoner med betydelige næringslivsinntekter oppfatter at de fortsatt har noe å hente. Basert på det vi er blitt fortalt i intervjuene, forventer vi ikke vekst i de samlede inntekter fra næringslivet på kort sikt.

Flere av organisasjonene anser stiftelser som en viktigere kilde framover. Pengeutdelende stiftelser delte ifølge Karl Henrik Sivesinds rapport "Private bidrag til frivillig sektor i Norge" ut 3 MRD i 2011. Kun en andel gikk til frivillige organisasjoner. Pengeutdelende stiftelser deler ofte ikke ut penger til drift.

Omdømme og uavhengighet

I intervju med organisasjonene spurte vi om i hvilken grad organisasjonenes omdømme og uavhengige stilling påvirkes av private inntektskilder. En av representantene for kulturorganisasjonene uttalte at det i bransjen er en iverende skepsis for at organisasjonene påvirkes av hvem man mottar støtte fra. En annen representant mener at statlig støtte gjør deg mindre uavhengig enn med støtte fra næringslivet. Representanter for øvrige kategorier deler ikke slike oppfatninger. Hvorvidt omdømme og uavhengig stilling vil påvirkes av finansieringskilde vil være individuelt for den enkelte organisasjon og avhenge av flere faktorer.

I undersøkelsen rettet mot husstandene spurte vi om det betyr noe for deres oppfatning av en organisasjon hvor den får sine inntekter fra. De fleste svarte at de hverken er sterkt uenig eller sterkt enig, slik at man kan anta dette ikke betyr noe i det store bildet. Det synes heller ikke å være slik at man helst vil gi til formål som får mye offentlig støtte eller som får en stor andel av inntektene sine fra private givere. De fleste givere kjenner ikke til hvordan organisasjonen de gir til er finansiert.

Forutsigbare inntekter

Inntekter fra private givere viser en økning i perioden 2009 til 2013 for de fleste kategorier organisasjoner uansett størrelse unntatt utdanning og forskning og rekreasjon og sosiale foreninger. Når det gjelder inntekter fra legater/stiftelser og inntekter fra næringslivet, er dette langt fra tilfelle selv om det har vært en betydelig økning sett alle kategorier under ett. Vi har spurt organisasjonene om i hvilken grad inntekter anses som forutsigbare. Flest organisasjoner svarer at inntekter fra legater/stiftelser, private gaver og inntekter fra næringslivet er lite forutsigbare. I intervju med organisasjonene sier de at langsiktige avtaler med næringslivet og faste avtaler med private givere ikke automatisk gir trygghetsfølelse. Enkelte har en del langsiktige avtaler, men trenden er kortere avtaler og de opplever hele tiden at fornyelse av avtalene sitter langt inne.

Forskjeller innen samme virkeområde

I forbindelse med analysene av forskjeller i inntekter mellom små, mellomstore og store organisasjoner viser det seg at store organisasjoner som oftest har størst andel tilskudd og også har mest øvrige inntekter. Dette gjelder spesielt innen helse. For natur-, miljø- og dyrevern er det motsatt. Små og mellomstore organisasjoner har forholdsmessig mer medlemsinntekter enn store organisasjoner. Store internasjonale organisasjoner får mesteparten av inntekter fra private givere og næringslivet. Mellomstore internasjonale organisasjoner har mer medlemsinntekter enn store organisasjoner. Kommersielle aktiviteter utgjør en større andel av totale inntekter for store organisasjoner enn for mindre organisasjoner, mens innteksbringende aktiviteter er viktigere for små enn for store organisasjoner.

Summary

Brief description of the review – aim and methodology

In 2015, Deloitte conducted a review and analysis of voluntary sector income and sources of finance. The work was carried out on behalf of the Norwegian Department of Culture (“Kulturdepartementet”). Deloitte worked with the following individuals and organizations during this project; Professor Adrian Sargeant, Professor of Fundraising at Plymouth University and Director of the Centre for Sustainable Philanthropy, Svein Åge Johanson, Managing Director, Profundo and Siri Nodland, Secretary General, The Norwegian Fundraising Association (“Norges Innsamlingsråd”). The aim of the project is to enhance and develop awareness of income levels and funding in voluntary organizations and to obtain an overview of the sector’s income and other resources from private donors.

The review was conducted using a survey which was sent out to 3679 organizations, a survey which was sent to individuals and conducted by Norstat and interviews with ten selected organizations. The database of 3679 organizations was provided by the Institute for Social Research (Institutt for samfunnsforskning) and includes national voluntary organizations. Deloitte obtained income figures and details of income sources from the organizations. Income figures were obtained for 2009 and 2013 to allow us to comment on the changes from 2009 to 2013. We received answers from 437 organizations (a response rate of approximately 12 %). Information regarding donations to voluntary organisations and voluntary work performed was obtained from 1038 individuals aged 18 and above. This sample of 1038 individuals should be a representative sample of the total population of Norway aged 18 and above. The interviews with organizations focused mainly on fundraising methods used by the organizations. The ten organizations covered the following types of organization: nature, environment and animal protection organizations, interest groups, international organizations, sports organizations and culture and arts organizations.

This report presents the data collected. The data has been classified and analysed. The main categories within the International Classification of Non-profit Organizations (ICNPO) have been used to classify organisations. Of the 437 organizations which responded to the survey, 176 are interest groups. The number of respondents in each category is between 11 and 52. 274 organizations have income of less than 2 million kroner and are classified as “small”. 89 organizations have income between 2 and 10 million kroner and are classified as “medium”. 74 organizations have income over 10 million kroner and are classified as “large”.

Voluntary sector income sources

The total income of the organizations that replied to the survey is 9,2 billion kroner in 2013 and 7,6 billion kroner in 2009. Total income increased by 21,7 % during the period 2009 to 2013. The increase in the consumer price index in Norway during the period 2009 to 2013 was 6.8 %. The results of the survey show that income in all categories increased during the period 2009 to 2013 – at a higher rate than the increase in the consumer price index in Norway. We estimated total income for national voluntary organizations in Norway to be 85,5 billion kroner in 2013.

Income from private donors is 3,5 billion kroner in 2013 for the organizations that responded to the survey. This income increased by 23,2 % between 2009 and 2013. Our estimate of the total income received by voluntary organizations in Norway from private individuals is 34,7 billion kroner for 2013. “Private income” is deemed to be membership fees, gifts from private individuals, corporate gifts and donations from legacies and trusts.

Income from membership fees is 2,1 billion kroner in 2013. This represented 23 % of the total income in 2013. Approximately 89 % of the membership fees in this survey relate to interest groups. Interest groups, recreational and social associations and nature-, environment and animal protection organizations have the highest proportion of their income from membership fees. The proportions are 55,9 %, 44,3 % and 35,2 % respectively. Income from membership fees has increased for almost all categories of organization with the exception of nature, environment and animal protection (-0,3 %). The largest increases were in educational and research organizations and

international organizations (increases of 67,8 % and 53,7 % respectively). The lowest increase was in health organizations (an increase of 9,6 %). Income from membership fees is more important for smaller organizations than for large organizations. We estimated income from membership fees to be 20,4 million kroner in 2013.

Income from private donors increased by 15,9 % to 1.1 billion kroner in 2013 for those organizations that replied to the survey. Based on the figures sent in by organizations and the results of the survey conducted by Norstat, we estimated the total income from private donations to be 11,5 billion kroner and 6,3 billion kroner respectively. The reason for the large difference may be due to the fact that the figure for income from private donors which organizations report includes a wider range of donations than has been reported by Norwegian households. Examples may include legacies, gifts in memoriam, individual giving collected and other gifts. Income from private donors represents approximately 12 % of the total reported income. The proportions received by religious organizations and interest groups were 45,2 % and 34,7 % respectively. Income from private donors was highest as a percentage of total income in international organizations (38,4 %). It was next highest as a percentage of total income in religious organizations (27,9 %). Income from individual donors represented a higher proportion of total income in larger organizations than in small organizations. International organizations and social services organizations had the highest increases in income from private donors – 75,3 % and 64,1 % respectively. In interest groups and religious organizations, the increases were 7,3 % and 8,2 % respectively. In our survey to households, which was conducted by Norstat in May 2015, most households answered that they had donated the highest amounts of money to international organizations (45 %) and health organizations (16 %). Based on the survey results, there seems to have been a shift towards international organizations and social services organizations.

Corporate gifts account for only a small proportion of organization income (approximately 2 % of total income in 2013). From 2009 to 2013 this income increased by 56,4 % to 221 million kroner. 40,5 % of this income was received by social services organizations, 25,0 % by interest groups, 21 % by sports organizations and 9,1 % by international organizations. International organizations have the highest proportion of corporate gifts as a percentage of total income (8 % in 2013). This income from corporate gifts decreased by 17,6 %. For social services organizations and sports organizations, corporate giving represented 4,7 % and 4,5 % of total income respectively. The largest increase in corporate giving was achieved by interest groups and social services organizations with increases of 153,8 % and 113,5 % respectively. In sports organizations, the increase was 6,7 %. Income from corporate giving is negligible in culture and arts organizations and religious organizations. Corporations show little interest in cultural organizations. Sports organizations are finding it challenging to maintain the level of corporate giving. Corporate giving has changed a lot. The change in income from corporate gifts between 2009 and 2013 is very different depending on the type of voluntary organization. Changes in income from corporate gifts have been larger than for income from other sources. For the whole sector, the size of the organization appears to be insignificant in determining corporate gifts. We estimated the level of corporate giving to be 2 billion kroner in 2013.

Allocations from legacies/trusts is 94 million kroner in 2013 - a 78,4 % increase from 2009. Income from legacies/trusts only accounts for 1% of income received by voluntary organizations. Interest groups, health organizations and international organizations received most (48 %, 14 % and 12 % respectively). International organizations and health organizations had the highest percentage increases. We estimated total income from trusts and legacies to be 0,8 billion kroner in 2013.

The Norwegian Government, the EU and the UN represent the main sources of funding, reported to total 3,3 billion kroner in 2013. Their support accounted for 35,3 % of all income received by the organizations that replied to the survey. Social services organizations, sports organizations and religious organizations received most grant income (33,1 %, 26 % and 19,2 % of total grant income respectively). For most categories of organization, grant income constitutes a significant proportion of their total income. The proportion is particularly high in sports organizations (82,0 %), social services organizations (56,6 %) and education and research organizations (55,6 %). The increase in grant income between 2009 and 2013 was 23 %. Social services organizations had the highest increase (38 %). The increase was 32,6 % in educational and research organizations and 32,1 % in interest groups. Income

from grants in religious organizations increased by 27 % and in culture and arts organizations the increase was 23 %. The equivalent increase for sports organizations was 4 %. Grant income is the most important source of income for organizations, irrespective of their size. We estimated total grant income to national voluntary organizations in Norway to be 27,1 billion kroner in 2013.

Income from commercial activities is 973 million kroner in 2013. This equates to 10,6 % of all income for organizations. 46 % of this income relates to religious organizations, 19,7 % relates to culture and arts organisations and 16,4 % relates to interest groups. Culture and arts organizations have the highest proportion of their total income from commercial activities at approximately 44 % in 2013. These are followed by “other organizations” which received 37 % of their income from commercial activities, religious organizations and sports organizations (which received 25,5 % and 9,2 % respectively). Income from commercial activities increased by 12,3 %. Some categories of organization experienced a reduction in income from commercial activities during the period 2009 to 2013. For example, social services organizations (decrease of 32 %), international organizations (decrease of 25,9 %) and nature, environment and animal protection organizations (decrease of 24,7 %). Health organizations experienced an increase of 30,4 %, “other” organizations an increase of 19,3 %, religious organizations an increase of 18,2 %, sports organizations an increase of 15,8 %, interest groups an increase of 13,9 % and culture and arts organizations an increase of 12,0 %. Commercial activities account for a higher proportion of total income in large organizations than in smaller organizations. We estimated total income from commercial activities to be 8,2 billion kroner in 2013.

Income from sales activities is 180 million kroner in 2013 - a 29,3 % increase on 2009. Sales activities account for 2 % of total organization income but are more important for small than for larger organizations. Interest groups, education and research organizations and social services organizations have the highest proportion of this income (39,9 %, 24,2 % and 16,5 % respectively). This figure increased by 19,2 % in interest groups. There was a 1,2 % percentage decrease in the education and research category. Social services organizations had the largest percentage increase (216,6 %). We estimated income from sales activities to be 1,2 billion in 2013.

Financial income is 553 million kroner in 2013 – an increase of 13 % since 2009. Financial income accounts for 6 % of organization income. It represents a higher proportion of total income in large organizations than in small organizations. Social services organizations and interest groups account for almost 90 % of this income. We estimated total financial income to be 4,7 billion kroner in 2013.

Other income covers rental income, income from courses and others Other income is 795 million kroner in 2013 – an increase of 28,9 % since 2009. Other income accounts for 8,5 % of the total amount fundraised. Interest groups, social services organizations and religious organizations have the greatest other income. Other income is more important for medium sized organizations than for small and large organizations. We estimated total other income to be 7,3 billion kroner in 2013.

Voluntary work

Volunteering is also very valuable for organizations. 36 % of individuals who replied to Deloitte’s Norstat survey in May 2015 had done voluntary work. The average number of hours of voluntary work was 14 hours during a four-week period and approximately 90 hours during a 12-month period. Based on these figures, we estimated total voluntary hours to be 124 million hours – approximately 63000 full time workers in Norway. In the survey conducted by Wollebæk and Sivesind entitled “Fra folkebevegelse til filantropi”, 48 % of the population responded saying that they done voluntary work during 2009. The equivalent figure for 2004 was 58 %. The survey estimated that the adult population in Norway performed almost 200 million hours of voluntary work during 2009. The average number of hours per volunteer was 115 in 1997 and 114 in 2009. The percentage of the individuals who replies that they have done voluntary work is reduced from 2004 to 2015. Average hours of voluntary work is also reduced in the period.

Income strategies

The issue of income strategies can refer to which income sources organizations consider to be important and which fundraising methods organizations use. The survey shows that different categories of organization often have different sources of income and that income sources vary. When interviewed, the largest organizations told us that they allocate significant resources each year to raise private funds. The smallest organizations have very limited resources to invest in fundraising. Organizations find that both private donors and corporations expect higher results for money donated and more information regarding how funds are being used.

The organizations find it important to be able to use the most up to date fundraising tools and methods. The survey shows that in 2013 the most effective ways to recruit donors were through internet, social media, e-mail, face to face and friend referral. Whilst direct mail was an important recruitment method in 2009, this was not as important in 2013 and is not considered to be an important recruitment method for the future either. E-mail, social media, friend referral, internet and events were considered to be the future channels of donor acquisition. Many organizations state that their donor acquisition is evenly distributed across the different communication channels they use. The following were noted as being the most effective: internet, e-mail, social media, direct mail and face to face. Acquisition through most channels is expected to increase in the future, with the exception of direct mail, where a decrease is expected. Some of those we interviewed consider it important to have new ideas in combination with new technology. In general, an organization's reputation, success and positive attention are important factors in raising funds from private donors. In one interview, we were told that successful fundraisers choose one case at a time and cut out all things which do not give a measurable response. In the case of private individuals, emotions result in funds. One person we interviewed said that it was important to make an issue personal but not to intrude on a person's privacy and use personal stories. In the category of sport, sporting results are ultimately of greatest importance. A strong national team and high profile individuals is also important. In the case of corporate fundraising, it is the values of the leaders and of the contact person which are important. Those organizations which are highlighted as being among the best at working with corporate fundraising differentiate themselves in the area of concept development. This is particularly important in connection with contract renewals. Football is in a unique position.

In Deloitte's survey, which was conducted by Norstat in May 2015, households respond that the most important factors which make them donate money are defined goals, good organisation, that they respected the work of the organization and that they trust the organization. The responses received from individuals/households indicate that the way in which an organization is funded is not important to them.

Income potential

Many of those interviewed advised us that they expect to see changes in the structure of income. Income from private donors, including those who give regularly, is still expected to grow and income from private donors will be even more important in the future. Organizations believe events can also result in increased income. In the survey conducted by Norstat, the majority of respondents reply that they will give more to voluntary organizations in the future than today.

Organizations find corporate fundraising to be difficult. Corporations have higher expectations and often require something in return (for example activities or something similar). The trend is for there to be short-term contracts, as corporations do not want to commit themselves for more than one year. Organizations note that corporations are cutting budgets due to difficult economic times. Even sports organizations, which receive a significant proportion of corporate gifts, are finding it difficult to maintain income levels from corporations. Most culture and arts organizations raise very little funds from the corporates. Some large culture and arts organizations and other large organizations with significant corporate income believe that corporate donors may still be important. Based on the responses given to us in interviews, we do not expect an increase in total income from corporate donors in the short term.

Many of the organizations consider trusts to be more important sources of funds in the future. According to Karl Henrik Sivesind's rapport "Private bidrag til frivillig sektor i Norge" trusts gave 3 billion kroner in 2011. Only part of it was to voluntary organizations. Trusts often do not give money to operations.

Reputation and independence

During the interviews, with organizations, we questioned the extent to which an organization's reputation and independence is affected by its private sources of income. One of the representatives for the cultural organizations advised us that in this branch, there is an inbuilt scepticism that an organization is affected by its donors. Another representative considered government funding to make an organization less independent than gifts from corporations. Representatives from other categories do not share these opinions. The extent to which reputation and independence will be affected by funding sources will vary for different organizations and be dependent on several factors.

In the survey aimed at households, we asked respondents whether the way an organization is funded influences their opinion of an organization. Most replied that they did not strongly agree or disagree. It therefore seems that the source of an organization's funds is not hugely important. It also seems that people would not prefer to donate to organizations which receive large government funds or a large proportion of their income from individual donors. However, most donors do not know how the organizations are funded.

Predictable income

With the exception of education and research and recreation and social associations, income from private donors shows an increase in the period 2009 to 2013 for most categories of organization, irrespective of the organization's size. This is very different to income from legacies/trusts and income from corporations – even though there has been a significant increase if all categories are considered as a whole. We asked organizations to what extent they consider their income to be predictable. Most organizations told us that income from legacies/trusts, income from private donors and income from corporations are not very predictable. We were also told during interview that long-term contracts with corporations and individual donor programmes do not automatically give a "warm feeling". Whilst some organizations have some long-term contracts, the trend is towards short-term contracts. Organizations constantly find that renewal of contracts is not easy.

Differences within the same branch

The analyses of income differences between small, medium and large organizations show that large organizations often have the largest share of grant income and the largest "other" income. This is particularly true in the area of health. In the case of nature, environment and animal protection, the opposite is true. Small and medium organizations have comparatively more income from membership fees than large organizations. Large international organizations receive most of their income from private donors and corporate donors. Medium sized international organizations receive more income from member contributions than large organizations. Commercial activities account for a larger proportion of total income for large organizations than for smaller organizations, whilst sales are more important for small organizations than for large organizations.

2 Innledning

2.1 Formål

Kulturdepartementet har i konkurransegrunnlaget beskrevet formålet med forsknings- og utredningsarbeidet:

Formålet med oppdraget er å øke og utvikle kunnskap.en om frivillig sektors inntekter og finansieringskilder og få et oversiktsbilde av sektorens inntekter og andre ressurser fra private aktører. Hva er omfanget og utviklingen innen dette området, hvilke inntektsstrategier har frivillig sektor overfor disse aktørene, og i hvilken grad og på hvilken måte påvirkes organisasjonene av inntekter og andre finansieringer fra private aktører. Analysene bør differensiere mellom organisasjoner som har ulike virkeområder. Det kan dessuten være store forskjeller mellom organisasjoner som jobber innen samme virkeområde, noe det bør tas hensyn til i analysene. I tillegg bør det differensieres mellom store, mellomstore og små organisasjoner.

2.2 Mandat

Deloitte's mandat er å gjennomføre kartlegging og analyser av innsamlede data. For å gjennomføre kartleggingen har Deloitte våren 2015 stått for innsamling og bearbeiding av innsendte data fra organisasjonene og enkeltpersoner i form av tilleggsspørsmål i opinionsundersøkelse. Delrapport knyttet til innsamlede data skal leveres til oppdragsgiver senest innen 01.07.2015. Endelig rapport skal leveres innen utgangen av 2015.

2.3 Kort om utførelsen av kartleggingen

Deloitte har utarbeidet spørsmål knyttet til kartleggingen. Det er nedlagt mye tid for å sikre at spørsmålene er relevante og bidrar til å utvikle kunnskap.en om frivillig sektor. Spørsmålene er forelagt Karl Henrik Sivesind hos Institutt for samfunnsforskning, og hans kommentarer er hensyntatt. Det er sendt ut spørreundersøkelse til 3679 frivillige organisasjoner inkludert idrett og kunst og kultur. Databasen over norske organisasjoner er mottatt fra Institutt for samfunnsforskning. Vi har fått opplyst at databasen er gjennomarbeidet og antas å representere den totale populasjonen av nasjonale frivillige organisasjoner. Organisasjonene er enkeltstående organisasjoner, paraplyorganisasjoner og nasjonalledd. Regionale lag/avdelinger er ikke inkludert. Vi har ikke kvalitetssikret dataene i databasen.

Undersøkelsen er utført ved hjelp av verktøyet Questback. Det ble opprettet en egen mailboks for henvendelser i forbindelse med undersøkelsen; noinntekterfrivillig@deloitte.no. Undersøkelsen ble sendt ut til organisasjonene 12.5. Påminnelser ble sendt ut 19.5 og 27.5.

E-posten innholdt en kort beskrivelse av formålet med kartleggingen, samt Deloitte sin rolle, oppgave og kontaktopplysninger. I tiden etter utsendelsene har det vært tett oppfølging av telefonhendelser og mailer av Deloitte's tre kontaktpersoner. I september har vi foretatt purring, ved å kontakte større organisasjoner som ikke hadde besvart undersøkelsen og bedt de svare.

Det er videre foretatt kartlegging ved henvendelse til enkeltpersoner. Dette er utført i form av tilleggsspørsmål i opinionsundersøkelse utført av Norstat i mai. Vi har fått svar fra 1038 personer som skal dekke et representativt lag av befolkningen. Dataene er vektet på kjønn, alder og geografi og gjenspeiler befolkningen på disse variablene. Undersøkelsen skal være representativ for befolkningen som er 18 år og eldre. I rapporten har vi valgt å benevne de som er spurt som husstander.

Intervjuer med 10 utvalgte organisasjoner innen fem kategorier er gjort i oktober. Vi har intervjuet personer fra ledelsen i disse organisasjonene. Når det gjelder kategorier er det en innen natur-, miljø og dyrevern, en interesseorganisasjon, en internasjonal organisasjon, fire innen idrett og tre innen kunst og

kultur. Organisasjonene er store, kjente organisasjoner og vurderes å være representative for sin kategori. Formålet med intervjuene var å om mulig innhente utdypende informasjon om organisasjonenes arbeid med å innhente private inntekter.

2.4 Resultater av undersøkelsen

Det er mottatt svar fra 437 frivillige organisasjoner inkludert idrett og kunst og kultur. Dette utgjør en svarprosent på ca 12 %. Henvendelsen til enkeltpersoner har medført svar fra 1038 personer. Resultat av undersøkelsene vil bli omtalt og vurdert nærmere i kap.. 4.

2.5 Delleveranse

Delleveransen fra Deloitte var en foreløpig rapport med frist 30. juni som inneholdt kort omtale av innsamlede data.

2.6 Endelig sluttrapport

Endelig sluttrapport med utfyllende analyser skal leveres innen 31. desember.

2.7 Samarbeidspartnere

Oppdraget utføres av Deloitte i samarbeid med Adrian Sargeant, professor i fundraising ved Plymouth University og daglig leder av Centre for Sustainable Philanthropy, Profundo ved daglig leder Svein Åge Johanson og Norges Innsamlingsråd ved daglig leder Siri Nodland. Alle parter har vært involvert i arbeidet med å definere utvalg og utarbeidelse av mest mulig relevante spørsmål til de to undersøkelsene som er utført. Partene har og vært involvert i arbeidet med utfyllende analyser.

3 Representativitet og relevans

3.1 Respons fra utsendelsen til organisasjonene

Av totalt 3 679 utsendte henvendelser til frivillige organisasjoner inkludert idrett og kunst og kultur, har vi hittil mottatt svar fra 437. Dette ligger innenfor forventningen på 10-15 % svarrespons. Antall svar innenfor hver kategori framgår i kap.. 4.1 nedenfor. Det er spesielt kategoriene natur-, miljø og dyrevern, sosiale tjenester og rekreasjon og sosiale foreninger som har lav svarrespons.

Generelt er det vurdert at man bør ha minimum 20 svar innenfor hver kategori man ønsker å analysere. Dette innebærer at noen kategorier ikke oppfyller dette kravet. Kategorien må da vurderes slått sammen og analyseres sammen med tallmateriale for andre grupper.

3.2 Usikkerhet og feilkilder

For de organisasjonene som har besvart undersøkelsen med differanse mellom sum underkategori inntekter og totale inntekter, har vi kontrollert rapporterte totale inntekter mot totale inntekter i årsrapporter der vi har hatt tilgang til disse. Dette er gjort for å sikre at rapporterte totale inntekter er så korrekte og representative som mulig. Vi har imidlertid ikke klart å gjøre dette for alle som har svart. Det kan derfor være differanse mellom totale inntekter og inntekter fordelt på kategorier og innteksttyper enkelte steder i rapporten. Etter vår vurdering er differansene uvesentlige og har ikke betydning for resultatene av undersøkelsen.

Vi har ikke kontrollert fordelingen av inntekter på de ulike inntektskategoriene.

3.3 Estimering av totalmarkedet

Basert på innhentede data fra organisasjonene og privatpersoner ønsker vi å estimere totale tall for hele populasjonen. Dette gjelder totale inntekter for alle nasjonale frivillige organisasjoner og totale gaver gitt til fra norske husholdninger til norske frivillige organisasjoner.

4 Analyse av datafunn

4.1 Kategori organisasjoner

Vi valgte å benytte hovedkategoriene innenfor The International Classification of Non-profit Organizations (ICNPO) for å klassifisere organisasjonene. Tabellen under viser hvor mange organisasjoner som har deltatt i undersøkelsen per kategori.

Tabell 1, Antall organisasjoner som har svart fordelt på kategorier

ICNPO-kategori	Antall organisasjoner
Helse	52
Natur-, miljø og dyrevern	16
Interesseorganisasjoner	176
Internasjonale organisasjoner	23
Utdanning og forskning	28
Tros- og livssynsorganisasjoner	23
Sosiale tjenester	11
Idrett	25
Kunst og kultur	37
Rekreasjon og sosiale foreninger	18
Annet	28
Sum organisasjoner	437

Vi ser at interesseorganisasjoner utgjør en stor del av organisasjonene som har svart. Denne kategorien favner mange forskjellige organisasjoner som nok etter vår vurdering også kunne kategoriseres innen noen av de øvrige kategoriene. Vi har imidlertid tatt utgangspunkt i det organisasjonene har svart og ikke gjort endringer, med unntak av for de organisasjonene som har svart annet. Det var 55 organisasjoner som kategoriserte seg som annet. På grunnlag av delrapporten som ble sendt Kulturdepartementet 24. juni har oppdragsgiver foreslått å omkategorisere aktuelle organisasjoner fra annet til øvrige kategorier hvis mulig. Vi har derfor gjort dette ved å sjekke hvilken kategori virksomhetsområde organisasjonen er registrert for i Frivillighetsregisteret. Som resultat av dette arbeidet er 27 organisasjoner omkategorisert fra annet til øvrige kategorier.

4.2 Differensiering på størrelse

Vi har differensiert organisasjonene som har besvart undersøkelsen i store, mellomstore og små organisasjoner. Differensieringen er gjort på grunnlag av rapporterte inntekter for 2013. Følgende fordeling er gjort:

- Store; inntekter >10 MNOK
- Mellomstore; inntekter >2 MNOK <10 MNOK
- Små; inntekter <2 MNOK

I IRIS rapport "Frivillig sektors økonomi og merverdiavgift" har de splittet inntekter under to millioner i fire klasser, men ellers brukt samme klassifisering som over.

Differensieringen resulterer i følgende fordeling:

Tabell 2. Antall organisasjoner som har svart differensiert etter størrelse

Kategori organisasjon	Små	Mellomstore	Store
Helse	38	7	7
Natur-, miljø og dyrevern	12	2	2
Interesseorganisasjoner	105	40	31
Internasjonale organisasjoner	14	4	5
Utdanning og forskning	17	6	5
Tros- og livssynsorganisasjoner	8	8	7
Sosiale tjenester	4	3	4
Idrett	14	6	5
Kunst og kultur	25	9	3
Rekreasjon og sosiale foreninger	15	1	2
Andre	22	3	3
Totalt antall organisasjoner som har svart	274	89	74

I delrapporten foretok vi en annen inndeling. Det kan diskuteres om differensieringen gir et mest mulig riktig inntrykk av hva som er store, mellomstore og små organisasjoner. Etter å ha gjennomgått resultatet av klassifiseringen på organisasjonsnivå, er vår vurdering at fordelingen gir et rimelig riktig bilde av klassifiseringen ut fra skjønnsmessig oppfatning av organisasjonene.

4.3 Prisutvikling

Vi har innhentet inntekts tall fra 2009 og 2013 og sammenlignet disse. Vi har ikke tatt hensyn til prisutviklingen i perioden. Ifølge Statistisk sentralbyrå har utviklingen i kroneverdien i perioden 2009 - 2013 vært 6,8 % når man tar utgangspunkt i konsumprisindeksen. 1 000 kroner i 2009 tilsvarer 1 067,62 kroner i 2013.

4.4 Inntektskilder

Vi har ved valg av inntektskilder lagt vekt på at dataene skal være enkelt tilgjengelige. Vi har i størst mulig grad kategorisert inntektskildene slik de rapporteres i organisasjonenes regnskap. Vi har dessuten bedt organisasjonene tallfeste alle sine inntekter, og i tillegg oppgi totale inntekter. Dette for å sikre mest mulig korrekte og fullstendige tall. Vi har innhentet tall for 2009 og 2013. Dette for å kunne si noe om omfanget og utviklingen de siste årene.

Tabellen nedenfor viser hvilke inntekter de enkelte inntektskildene omfatter.

Tabell 3. Inntektskilder: forklaring på hva inntektskilden omfatter

Inntektskilde	Eksempel på hva inntektskilden omfatter
Tilskudd	Tilskudd fra norske myndigheter, EU, FN og andre
Tildeling fra legater/stiftelser	Utdeling av pengegaver
Medlemskontingenter	Medlemsavgifter/-kontingenter, serviceavgifter o.l.
Inntektsbringende aktiviteter	Lotterier, crowdfunding, arrangementer o.l.
Inntekter fra private givere	Testamentariske gaver, fastgiver-/fadderger, minnegaver, innsamlinger
Inntekter fra næringslivet	Sponsorvirksomhet, barteravtaler og andre gaver
Kommersielle aktiviteter	Salg av varer, utstyr o.a.

Inntektskilde	Eksempel på hva inntektskilden omfatter
Finansinntekter	Renteinntekter, valutagevinster, utbytte og gevinster fra finansielle plasseringer
Øvrige inntekter	Leieinntekter, kursinntekter o.l., gevinst ved salg av driftsmidler

4.4.1 Totale inntekter fordelt på inntektskilder

Tabellen nedenfor viser totale rapporterte inntekter fordelt på de ulike inntektstypene.

Tabell 4, Totale inntekter fordelt på inntektskilder

Totale inntekter fordelt på inntektskilder	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	2 669 634 518	35,1 %	3 274 058 352	35,3 %	22,6 %
Tildeling fra legater/stiftelser	52 457 060	0,7 %	93 591 964	1,0 %	78,4 %
Medlemskontingenter	1 707 425 696	22,4 %	2 096 002 224	22,6 %	22,8 %
Innteksbringende aktiviteter	139 096 849	1,8 %	179 880 831	2,0 %	29,3 %
Inntekter fra private givere	931 941 525	12,2 %	1 080 367 636	11,7 %	15,9 %
Inntekter fra næringslivet	141 436 338	1,9 %	221 234 985	2,4 %	56,4 %
Kommersielle aktiviteter	865 616 608	11,4 %	972 520 820	10,6 %	12,3 %
Finansinntekter	489 533 472	6,4 %	552 988 520	6,0 %	13,0 %
Øvrige inntekter	616 866 264	8,1 %	795 217 425	8,5 %	28,9 %
Totale inntekter	7 614 783 949	100 %	9 267 005 461	100 %	21,7 %

Tilskudd utgjør 35 % av totale inntekter både i 2009 og 2013. Nest største inntektskilden er medlemskontingenter som utgjør over 22 % av totale inntekter i både 2009 og 2013. Inntekter fra private givere utgjør 12,2 % av totale inntekter i 2009 og 11,7 % i 2013. Kommersielle aktiviteter står for henholdsvis 11,4 % av totale inntekter i 2009 og 10,6 % i 2013. Økningen i totale inntekter fra 2009 til 2013 er 21,7 %. De to største inntektskildene tilskudd og medlemsinntekter økte med henholdsvis 22,6 % og 22,8 %. Inntekter fra private givere økte med 15,9 %. Tabell 10 viser at det er internasjonale organisasjoner som har hatt den største økningen fra private givere med en økning på 75 % fra 2009 til 2013. Inntekter fra næringslivet økte totalt med 56,4 %. Tabell 11 viser at det er interesseorganisasjoner som har hatt den største prosentvise økningen i inntekter fra næringslivet fra 2009 til 2013 med 154 %.

4.4.2 Totale inntekter fordelt på kategori organisasjoner

Rapporterte, totale inntekter fordeler seg slik innen de ulike kategorier organisasjoner:

Tabell 5, Totale inntekter fordelt på kategori organisasjoner

Totale inntekter	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Helse	125 592 044	1,6 %	170 295 873	1,8 %	35,6 %
Natur-, miljø og dyrevern	38 291 966	0,5 %	42 378 344	0,5 %	10,7 %
Interesseorganisasjoner	2 803 235 831	36,8 %	3 334 429 456	36,0 %	18,9 %
Internasjonale organisasjoner	204 380 876	2,7 %	253 099 563	2,7 %	23,8 %
Utdanning og forskning	153 723 135	2,0 %	182 390 725	2,0 %	18,6 %
Tros- og livssynsorganisasjoner	1 478 780 235	19,4 %	1 752 560 935	18,9 %	18,5 %
Sosiale tjenester	1 344 442 973	17,7 %	1 916 005 019	20,7 %	42,5 %
Idrett	977 280 448	12,8 %	1 037 966 443	11,2 %	6,2 %
Kunst og kultur	365 204 922	4,8 %	436 731 637	4,7 %	19,6 %
Rekreasjon og sosiale foreninger	71 511 739	0,9 %	79 830 268	0,9 %	11,6 %
Andre	52 339 780	0,7 %	61 317 198	0,7 %	17,2 %
Totale inntekter	7 614 783 949	100 %	9 267 005 461	100 %	21,7 %

Tabellen over viser at interesseorganisasjoner har høyest inntekter både i 2009 og 2013. Deretter er det organisasjoner innen sosiale tjenester, tros- og livssynsorganisasjoner og idretten som får mest av de organisasjonene som har svart på denne undersøkelsen. Disse fire kategoriene får henholdsvis 86,7 % av inntektene i 2009 og 86,8 % i 2013. Det er organisasjoner som leverer sosiale tjenester som har fått størst prosentvis økning i inntektene i 2013 sammenlignet med 2009, hele 42,5 %. Deretter er det helse og internasjonale organisasjoner som har fått størst prosentvis økning. Idretten er den kategorien som har fått lavest prosentvis økning.

De ulike underkategoriene av inntekter fordeler seg som følger innen de ulike kategorier organisasjoner, se tabellene nedenfor.

Tabell 6. Tilskudd fordelt på kategori organisasjoner

Tilskudd	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Helse	65 114 172	2,4 %	83 105 616	2,5 %	27,6 %
Natur-, miljø og dyrevern	15 098 444	0,6 %	17 873 724	0,5 %	18,4 %
Interesseorganisasjoner	216 480 304	8,1 %	286 052 787	8,7 %	32,1 %
Internasjonale organisasjoner	86 998 681	3,3 %	90 705 603	2,8 %	4,3 %
Utdanning og forskning	76 397 781	2,9 %	101 341 198	3,1 %	32,6 %
Tros- og livssynsorganisasjoner	495 429 429	18,6 %	630 087 668	19,2 %	27,2 %
Sosiale tjenester	783 967 445	29,4 %	1 083 586 621	33,1 %	38,2 %
Idrett	818 514 058	30,7 %	850 760 600	26,0 %	3,9 %
Kunst og kultur	78 379 304	2,9 %	96 589 500	3,0 %	23,2 %
Rekreasjon og sosiale foreninger	11 889 148	0,4 %	13 492 136	0,4 %	13,5 %
Andre	21 365 752	0,8 %	20 462 899	0,6 %	-4,2 %
Tilskudd totalt	2 669 634 518	100 %	3 274 058 352	100 %	22,6 %

Tre av de fire kategoriene organisasjoner som har størst inntekter (se ovenfor) får også mest tilskudd, henholdsvis 78,7 % av totale tilskudd i 2009 og 78,3 % i 2013. Dette gjelder kategoriene tros- og livssynsorganisasjoner, organisasjoner som tilbyr sosiale tjenester og idretten. Det er organisasjoner innen sosiale tjenester som har fått størst økning i tilskudd fra 2009 til 2013, 38,2 %. Tros- og livssynsorganisasjonene har fått en økning på 27,2 %, mens idretten har fått en økning på 3,9 %. Etter sosiale tjenester er det utdanning og forskning som har fått størst økning med 32,6 %. Tilskudd totalt har økt med 22,6 % fra 2009 til 2013.

Tabell 7. Tildeling fra legater/stiftelser fordelt på kategori organisasjoner

Tildeling fra legater/stiftelser	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Helse	7 864 788	15,0 %	12 850 900	13,7 %	63,4 %
Natur-, miljø og dyrevern	144 103	0,3 %	183 150	0,2 %	27,1 %
Interesseorganisasjoner	32 532 461	62,0 %	45 080 142	48,2 %	38,6 %
Internasjonale organisasjoner	24 000	0,1 %	11 372 889	12,2 %	-
Utdanning og forskning	5 824 649	11,1 %	4 281 909	4,6 %	-26,5 %
Tros- og livssynsorganisasjoner	126 643	0,2 %	181 974	0,2 %	43,7 %
Sosiale tjenester	3 175 416	6,1 %	9 787 000	10,5 %	208,2 %
Idrett	0	0,0 %	7 419 000	7,9 %	-
Kunst og kultur	215 000	0,4 %	815 000	0,9 %	279,1 %
Rekreasjon og sosiale foreninger	2 000 000	3,8 %	1 320 000	1,4 %	-34,0 %
Andre	550 000	1,0 %	300 000	0,3 %	-45,5 %
Tildeling fra legater/stiftelser totalt	52 457 060	100 %	93 591 964	100 %	78,4 %

Tildeling fra legater/stiftelser er den inntektskilden som er minst innbringende, da den utgjør i underkant av 0,7 % av totale inntekter i 2009 og 1,0 % i 2013. I 2009 er det interesseorganisasjoner som

får mest fra legater og stiftelser, deretter er det utdanning og forskning samt helse. I 2013 er det fremdeles interesseorganisasjoner som får mest, og selv om prosentandelen er redusert så har kategorien hatt en økning i denne inntektskilden på 38,6 %. Deretter er det internasjonale organisasjoner samt helse som får mest i 2013. Inntekter fra legater/stiftelser har totalt sett økt i 2013 sammenlignet med 2009. Økningen er 78,4 %. Det er internasjonale organisasjoner som har hatt den prosentvis største økningen, men dette skyldes at kategorien fikk svært lite i 2009. Av samme grunn har organisasjoner som tilbyr sosiale tjenester har hatt en uforholdsmessig stor prosentvis økning.

Tabell 8. Inntekter fra medlemsinntekter fordelt på kategori organisasjoner

Medlemsinntekter	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Helse	17 789 233	1,0 %	19 499 458	0,9 %	9,6 %
Natur-, miljø og dyrevern	14 981 734	0,9 %	14 934 705	0,7 %	-0,3 %
Interesseorganisasjoner	1 527 492 618	89,5 %	1 864 562 352	89,0 %	22,1 %
Internasjonale organisasjoner	3 001 911	0,2 %	4 615 149	0,2 %	53,7 %
Utdanning og forskning	7 463 952	0,4 %	12 527 911	0,6 %	67,8 %
Tros- og livssynsorganisasjoner	4 709 179	0,3 %	5 989 793	0,3 %	27,2 %
Sosiale tjenester	58 445 803	3,4 %	73 251 707	3,5 %	25,3 %
Idrett	10 953 816	0,6 %	13 927 289	0,7 %	27,1 %
Kunst og kultur	31 720 275	1,9 %	44 605 236	2,1 %	40,6 %
Rekreasjon og sosiale foreninger	24 748 497	1,4 %	35 337 991	1,7 %	42,8 %
Andre	6 118 678	0,4 %	6 750 633	0,3 %	10,3 %
Inntekter fra medlemsinntekter totalt	1 707 425 696	100 %	2 096 002 224	100 %	22,8 %

Interesseorganisasjonenes andel av medlemsinntektene utgjør 89 % både i 2009 og 2013. Deretter er det organisasjoner innen sosiale tjenester som har mest medlemsinntekter av de øvrige kategoriene. Medlemsinntekter har økt med 22,8 % for de organisasjonene som besvarte undersøkelsen. Interesseorganisasjonene har hatt en prosentvis økning på 22,1 % og organisasjoner innen sosiale tjenester 25,3 %. Det er utdanning og forskning og internasjonale organisasjoner som har hatt den prosentvis største økningen.

Tabell 9. Inntektsbringende aktiviteter fordelt på kategori organisasjoner

Inntektsbringende aktiviteter	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Helse	10 420 665	7,5 %	12 149 434	6,8 %	16,6 %
Natur-, miljø og dyrevern	252 459	0,2 %	264 272	0,1 %	4,7 %
Interesseorganisasjoner	60 245 872	43,3 %	71 802 712	39,9 %	19,2 %
Internasjonale organisasjoner	321 250	0,2 %	6 547 579	3,6 %	-
Utdanning og forskning	44 110 829	31,7 %	43 589 938	24,2 %	-1,2 %
Tros- og livssynsorganisasjoner	4 181 979	3,0 %	4 491 436	2,5 %	7,4 %
Sosiale tjenester	9 346 060	6,7 %	29 593 000	16,5 %	216,6 %
Idrett	4 370 641	3,1 %	4 447 422	2,5 %	1,8 %
Kunst og kultur	866 933	0,6 %	1 153 957	0,6 %	33,1 %
Rekreasjon og sosiale foreninger	4 717 161	3,4 %	4 401 619	2,4 %	-6,7 %
Andre	263 000	0,2 %	1 439 462	0,8 %	447,3 %
Inntektsbringende aktiviteter totalt	139 096 849	100 %	179 880 831	100 %	29,3 %

Inntektsbringende aktiviteter ser ut til å være viktigst for kategoriene interesseorganisasjoner og utdanning og forskning samt sosiale tjenester. Inntekter fra inntektsbringende aktiviteter har økt med 29,3 % fra 2009 til 2013. Den prosentvise fordelingen varierer mer mellom kategoriene når man sammenligner 2009 med 2013 enn for andre inntektstyper (bortsett fra utdelinger fra legater/stiftelser). Interesseorganisasjonene har hatt en økning på 19,2 %. Det har vært en prosentvis nedgang for

kategorien utdanning og forskning på -1,2 %, mens organisasjoner som tilbyr sosiale tjenester har hatt størst prosentvis økning på 216,6 %.

Tabell 10. Inntekter fra private givere fordelt på kategori organisasjoner

Inntekter fra private givere	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Helse	7 331 878	0,8 %	7 792 920	0,7 %	6,3 %
Natur-, miljø og dyrevern	26 000	0,0 %	152 400	0,0 %	-
Interesseorganisasjoner	349 149 858	37,5 %	374 758 846	34,7 %	7,3 %
Internasjonale organisasjoner	55 419 485	5,9 %	97 172 943	9,0 %	75,3 %
Utdanning og forskning	1 493 864	0,2 %	1 337 531	0,1 %	-10,5 %
Tros- og livssynsorganisasjoner	451 471 305	48,4 %	488 452 624	45,2 %	8,2 %
Sosiale tjenester	64 485 000	6,8 %	105 798 000	9,8 %	64,1 %
Idrett	0	0,0 %	341 159	0,0 %	-
Kunst og kultur	40 850	0,0 %	41 350	0,0 %	1,2 %
Rekreasjon og sosiale foreninger	2 395 755	0,3 %	2 267 080	0,2 %	-5,4 %
Andre	127 530	0,0 %	2 252 783	0,2 %	-
Inntekter fra private givere totalt	931 941 525	100 %	1 080 367 636	100 %	15,9 %

Det er tros- og livssynsorganisasjoner og interesseorganisasjoner som får mest inntekter fra private givere. Disse to kategoriene fikk 85,9 % i 2009 og 79,9 % i 2013. For øvrig er det internasjonale organisasjoner og organisasjoner innen sosiale tjenester som får inntekter fra private givere. Økningen i inntekter fra private givere er 15,9 % fra 2009 til 2013. Det er internasjonale organisasjoner og organisasjoner innen sosiale tjenester som har hatt størst prosentvis økning med henholdsvis 75,3 % og 64,1 %. Tros- og livssynsorganisasjoner har hatt en prosentvis økning på 8,2 %.

Tabell 11. Inntekter fra næringslivet fordelt på kategori organisasjoner

Inntekter fra næringslivet	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Helse	4 857 995	3,4 %	4 273 977	1,9 %	-12,0 %
Natur-, miljø og dyrevern	240 475	0,2 %	228 533	0,1 %	-5,0 %
Interesseorganisasjoner	21 788 678	15,4 %	55 309 908	25,0 %	153,8 %
Internasjonale organisasjoner	24 392 956	17,2 %	20 095 127	9,1 %	-17,6 %
Utdanning og forskning	500 000	0,4 %	335 000	0,2 %	-33,0 %
Tros- og livssynsorganisasjoner	151 848	0,1 %	170 200	0,1 %	12,1 %
Sosiale tjenester	41 990 000	29,7 %	89 659 750	40,5 %	113,5 %
Idrett	43 629 625	30,8 %	46 565 351	21,0 %	6,7 %
Kunst og kultur	357 000	0,3 %	516 970	0,2 %	44,8 %
Rekreasjon og sosiale foreninger	3 250 761	2,3 %	3 677 669	1,7 %	13,1 %
Andre	277 000	0,2 %	402 500	0,2 %	45,3 %
Inntekter fra næringslivet totalt	141 436 338	100 %	221 234 985	100 %	56,4 %

Det er kategoriene sosiale tjenester og idrett som mottar mest inntekter fra næringslivet i 2009. I 2013 er det sosiale tjenester og interesseorganisasjoner som har mest av denne kategorien inntekter, og deretter kommer idrett. Inntekter fra næringslivet har totalt økt med 56,4 % fra 2009 til 2013. Det er interesseorganisasjoner og organisasjoner innen sosiale tjenester som har hatt størst økning med over 100 % økning. Idrett har hatt en økning i inntekter fra næringslivet med 6,7 %. Internasjonale organisasjoner har hatt en nedgang på 17,6 %.

Tabell 12. Inntekter fra kommersielle aktiviteter fordelt på kategori organisasjoner

Inntekter fra kommersielle aktiviteter	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Helse	2 953 695	0,3 %	3 851 024	0,4 %	30,4 %
Natur-, miljø og dyrevern	4 283 473	0,5 %	3 226 783	0,3 %	-24,7 %
Interesseorganisasjoner	140 217 350	16,2 %	159 759 067	16,4 %	13,9 %
Internasjonale organisasjoner	19 156 851	2,2 %	14 187 830	1,5 %	-25,9 %
Utdanning og forskning	234 800	0,0 %	360 500	0,0 %	53,5 %
Tros- og livssynsorganisasjoner	378 201 619	43,7 %	446 907 686	46,0 %	18,2 %
Sosiale tjenester	43 276 862	5,0 %	29 394 354	3,0 %	-32,1 %
Idrett	82 715 244	9,6 %	95 765 998	9,8 %	15,8 %
Kunst og kultur	170 931 871	19,7 %	191 526 955	19,7 %	12,0 %
Rekreasjon og sosiale foreninger	4 442 357	0,5 %	4 640 377	0,5 %	4,5 %
Andre	19 202 486	2,2 %	22 900 246	2,4 %	19,3 %
Inntekter fra kommersielle aktiviteter totalt	865 616 608	100 %	972 520 820	100,0 %	12,3 %

Det er tros- og livssynsorganisasjoner som har oppgitt mest inntekter fra kommersielle aktiviteter. Kunst og kultur, interesseorganisasjoner og idretten har også mye inntekter fra denne inntektskilden. Det har vært en økning i denne inntektskategorien totalt fra 2009 til 2013 på 12,3 %. Tros- og livssynsorganisasjoner har hatt en økning på 18,2 %, idrett 15,8 %, interesseorganisasjoner 13,9 % og kunst og kultur 12,0 %. Organisasjoner innen sosiale tjenester har hatt størst nedgang med 32,1 %.

Tabell 13. Finansinntekter fordelt på kategori organisasjoner

Finansinntekter	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Helse	1 612 809	0,3 %	1 687 125	0,3 %	4,6 %
Natur-, miljø og dyrevern	423 057	0,1 %	567 477	0,1 %	34,1 %
Interesseorganisasjoner	206 226 881	42,1 %	162 209 925	29,3 %	-21,3 %
Internasjonale organisasjoner	1 818 958	0,4 %	1 338 564	0,2 %	-26,4 %
Utdanning og forskning	3 854 596	0,8 %	7 713 497	1,4 %	100,1 %
Tros- og livssynsorganisasjoner	29 250 499	6,0 %	29 593 180	5,4 %	1,2 %
Sosiale tjenester	230 548 146	47,1 %	331 431 516	59,9 %	43,8 %
Idrett	6 922 806	1,4 %	7 619 492	1,4 %	10,1 %
Kunst og kultur	5 579 519	1,1 %	6 570 895	1,2 %	17,8 %
Rekreasjon og sosiale foreninger	2 600 681	0,5 %	3 280 336	0,6 %	26,1 %
Andre	695 520	0,1 %	976 514	0,2 %	40,4 %
Finansinntekter totalt	489 533 472	100 %	552 988 520	100 %	13,0 %

Det er interesseorganisasjoner og organisasjoner innen sosiale tjenester som rapporterer mest finansinntekter. Interesseorganisasjonene har hatt en nedgang i finansinntektene fra 2009 til 2013 med 21,3 %. Kategorien sosiale tjenester har hatt en økning på 43,8 %.

Tabell 14. Øvrige inntekter fordelt på kategori organisasjoner

Øvrige inntekter	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Helse	7 551 378	1,2 %	24 651 404	3,1 %	226,4 %
Natur-, miljø og dyrevern	2 855 616	0,5 %	4 887 235	0,6 %	71,1 %
Interesseorganisasjoner	249 215 995	40,4 %	314 593 268	39,6 %	26,2 %
Internasjonale organisasjoner	13 267 245	2,2 %	7 066 359	0,9 %	-46,7 %
Utdanning og forskning	13 592 344	2,2 %	10 903 042	1,4 %	-19,8 %
Tros- og livssynsorganisasjoner	115 185 199	18,7 %	146 596 382	18,4 %	27,3 %
Sosiale tjenester	109 208 241	17,7 %	163 503 071	20,6 %	49,7 %
Idrett	10 078 685	1,6 %	11 006 998	1,4 %	9,2 %

Øvrige inntekter	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Kunst og kultur	76 862 858	12,5 %	94 759 397	11,9 %	23,3 %
Rekreasjon og sosiale foreninger	15 307 889	2,5 %	11 417 105	1,4 %	-25,4 %
Andre	3 740 814	0,6 %	5 833 164	0,7 %	55,9 %
Øvrige inntekter totalt	616 866 264	100 %	795 217 425	100 %	28,9 %

Det er interesseorganisasjoner, tros- og livssynsorganisasjoner samt organisasjoner innen sosiale tjenester som har mest diverse inntekter. Kategorien kunst og kultur har og en del slike inntekter. Totalt har det vært en økning i øvrige inntekter fra 2009 til 2013 på 28,9 %. Av de kategoriene som har mest øvrige inntekter er det interesseorganisasjoner og organisasjoner innen sosiale tjenester som har hatt den største økningen fra 2009 til 2013 med henholdsvis 26,2 % og 49,7 %. Tros- og livssynsorganisasjoner har hatt en økning på 27,3 %. Helseorganisasjoner har ikke så stor andel øvrige inntekter, men har hatt den største økningen i slike inntekter fra 2009 til 2013 på 226,4 %. Denne økningen skyldes i hovedsak en organisasjon.

4.4.3 Inntektstyper som de ulike organisasjonskategoriene har

De ulike kategorier organisasjoner har følgende inntekter, se tabellene nedenfor.

Tabell 15. Kategori helse, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Helse	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	65 114 172	51,8 %	83 105 616	48,8 %	27,6 %
Utdeling fra legater/stiftelser	7 864 788	6,3 %	12 850 900	7,5 %	63,4 %
Medlemskontingenter	17 789 233	14,2 %	19 499 458	11,5 %	9,6 %
Innteksbringende aktiviteter	10 420 665	8,3 %	12 149 434	7,1 %	16,6 %
Inntekter fra private givere	7 331 878	5,8 %	7 792 920	4,5 %	6,3 %
Inntekter fra næringslivet	4 857 995	3,9 %	4 273 977	2,5 %	-12,0 %
Kommersielle aktiviteter	2 953 695	2,4 %	3 851 024	2,3 %	30,4 %
Finansinntekter	1 612 809	1,3 %	1 687 125	1,0 %	4,6 %
Øvrige inntekter	7 551 378	6,0 %	24 651 404	14,5 %	226,4 %
Totalt inntekter kategori helse	125 592 044	100 %	170 295 873	100 %	35,6 %

Ca halvparten av inntektene til kategorien helse er tilskudd. Medlemskontingenter er nest største inntektskilde, hvis vi ser bort fra øvrige inntekter. Kategorien helse har totalt hatt en økning i inntektene fra 2009 til 2013 på 35,6 %. Tilskudd utgjør en lavere prosentandel av inntektene i 2013 sammenlignet med 2009, men har hatt en prosentvis økning på 27,6 %. Det er rapportert størst prosentvis økning i kategorien øvrige inntekter fordi økningen i kroner fra 2009 til 2013 har vært forholdsmessig stor. Utdeling fra legater/stiftelser har en økning fra 2009 til 2013 på 63,4 %. Det har også vært en relativt beskjeden økning i inntekter fra private givere med 6,3 %. Inntekter fra næringslivet er redusert med 12,0 %.

Tabell 16. Kategori natur-, miljø og dyrevern, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Natur-, miljø og dyrevern	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	15 098 444	39,4 %	17 873 724	42,2 %	18,4 %
Utdeling fra legater/stiftelser	144 103	0,1 %	183 150	0,4 %	27,1 %
Medlemskontingenter	14 981 734	39,1 %	14 934 705	35,2 %	-0,3 %
Innteksbringende aktiviteter	252 459	0,7 %	264 272	0,6 %	4,7 %
Inntekter fra private givere	26 000	0,1 %	152 400	0,4 %	-
Inntekter fra næringslivet	240 475	0,6 %	228 533	0,5 %	-5,0 %
Kommersielle aktiviteter	4 283 473	11,2 %	3 226 783	7,6 %	-24,7 %
Finansinntekter	423 057	1,1 %	567 477	1,3 %	34,1 %

Natur-, miljø og dyrevern	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Øvrige inntekter	2 855 616	7,5 %	4 887 235	11,5 %	71,1 %
Totale inntekter kategori natur-, miljø og dyrevern	38 291 966	100 %	42 378 344	100 %	10,7 %

Kategorien natur-, miljø- og dyrevern har ca 78 % av inntektene sine fra tilskudd og medlemskontingenter både i 2009 og 2013. Disse inntektene vurderes å være typiske for kategorien organisasjon, og muligens representative selv om det kun er 16 organisasjoner innen natur-, miljø- og dyrevern som har besvart undersøkelsen. Kategorien har hatt en økning i totale inntekter på 10,7 % fra 2009 til 2013. Tilskudd har økt med 18,4 %. Medlemskontingenter har hatt en ørliten tilbakegang på 0,3 %. Øvrige inntekter har økt med 71,1 %. Økningen gjelder i hovedsak en helseorganisasjone. Det har vært en prosentvis nedgang inntekter fra kommersielle aktiviteter med 24,7 %.

Tabell 17. Kategori interesseorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Interesseorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	216 480 304	7,7 %	286 052 787	8,6 %	32,1 %
Utdeling fra legater/stiftelser	32 532 461	1,2 %	45 080 142	1,4 %	38,6 %
Medlemskontingenter	1 527 492 618	54,5 %	1 864 562 352	55,9 %	22,1 %
Inntektsbringende aktiviteter	60 245 872	2,1 %	71 802 712	2,2 %	19,2 %
Inntekter fra private givere	349 149 858	12,5 %	374 758 846	11,2 %	7,3 %
Inntekter fra næringslivet	21 788 678	0,8 %	55 309 908	1,7 %	153,8 %
Kommersielle aktiviteter	140 217 350	5,0 %	159 759 067	4,8 %	13,9 %
Finansinntekter	206 226 881	7,4 %	162 209 925	4,9 %	-21,3 %
Øvrige inntekter	249 215 995	8,9 %	314 593 268	9,4 %	26,2 %
Totale inntekter kategori interesseorganisasjoner	2 803 235 831	100 %	3 334 429 456	100 %	18,9 %

Interesseorganisasjoner har 54,5 % av inntektene sine fra medlemsinntekter i 2009 og 55,9 % i 2013. Vi har tidligere i rapporten sett at interesseorganisasjonene har 89 % av medlemsinntektene som alle organisasjonene har rapportert. Dermed er det inntekter fra private givere og tilskudd som er vesentlige inntekter. Totale inntekter for interesseorganisasjonene har økt med 18,9 % fra 2009 til 2013. Av de tre største inntektskildene er det tilskudd som har hatt størst prosentvis økning med 32,1 %. Medlemsinntekter har økt med 22,1 % og inntekter fra private givere 7,3 %. Inntekter fra næringslivet har økt med hele 153,8 %.

Tabell 18. Kategori internasjonale organisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Internasjonale organisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	86 998 681	42,5 %	90 705 603	35,8 %	4,3 %
Utdeling fra legater/stiftelser	24 000	0,0 %	11 372 889	4,5 %	-
Medlemskontingenter	3 001 911	1,5 %	4 615 149	1,8 %	53,7 %
Inntektsbringende aktiviteter	321 250	0,2 %	6 547 579	2,6 %	-
Inntekter fra private givere	55 419 485	27,1 %	97 172 943	38,4 %	75,3 %
Inntekter fra næringslivet	24 392 956	11,9 %	20 095 127	7,9 %	-17,6 %
Kommersielle aktiviteter	19 156 851	9,4 %	14 187 830	5,6 %	-25,9 %
Finansinntekter	1 818 958	0,9 %	1 338 564	0,5 %	-26,4 %
Øvrige inntekter	13 267 245	6,5 %	7 066 359	2,8 %	-46,7 %
Totale inntekter kategori internasjonale organisasjoner	204 380 876	100 %	253 099 563	100 %	23,8 %

For internasjonale organisasjoner utgjør tilskudd 42,5 % i 2009 og 35,8 % i 2013, en økning på 4,3 %. Deretter er det inntekter fra private givere som står for 27,1 % i 2009 og 38,4 % i 2013. Inntekter fra næringslivet og kommersielle aktiviteter har også vært viktige inntektskilder for denne kategorien organisasjoner. Inntekter fra næringslivet utgjør 11,9 % i 2009 og 7,9 % i 2013. Inntekter fra

kommersielle aktiviteter utgjør 9,4 % i 2009 og 5,6 % i 2013. Det kan se ut som den relativt lave prosentvise økningen i tilskudd og prosentvis reduksjon i inntekter fra næringslivet og kommersielle aktiviteter kompenseres med økte bidrag fra private givere med 75,3 %. Inntekter fra næringslivet og kommersielle aktiviteter har blitt redusert fra 2009 til 2013 med henholdsvis 17,6 % og 25,9 %. Totale inntekter for kategorien har økt med 23,8 % fra 2009 til 2013.

Tabell 19, Kategori utdanning og forskning, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Utdanning og forskning	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	76 397 781	49,7 %	101 341 198	55,6 %	32,6 %
Utdeling fra legater/stiftelser	5 824 649	3,8 %	4 281 909	2,3 %	-26,5 %
Medlemskontingenter	7 463 952	4,9 %	12 527 911	6,9 %	67,8 %
Inntektsbringende aktiviteter	44 110 829	28,7 %	43 589 938	23,9 %	-1,2 %
Inntekter fra private givere	1 493 864	1,0 %	1 337 531	0,7 %	-10,5 %
Inntekter fra næringslivet	500 000	0,3 %	335 000	0,2 %	-33,0 %
Kommersielle aktiviteter	234 800	0,2 %	360 500	0,2 %	53,5 %
Finansinntekter	3 854 596	2,5 %	7 713 497	4,2 %	100,1 %
Øvrige inntekter	13 592 344	8,8 %	10 903 042	6,0 %	-19,8 %
Totale inntekter kategori utdanning og forskning	153 723 135	100 %	182 390 725	100 %	18,6 %

Kategorien utdanning og forskning har tilskudd som viktigste inntektskilde, henholdsvis 49,7 % i 2009 og 55,6 % i 2013. Deretter er det inntektsbringende aktiviteter som er den nest viktigste inntektskilden med henholdsvis 28,7 % i 2009 og 23,9 % i 2013. Totale inntekter for kategorien har økt med 18,6 % fra 2009 til 2013. Av de største inntektskildene er det tilskudd som har hatt den prosentvis største økningen med 32,6 %. Inntektsbringende aktiviteter har hatt en liten prosentvis reduksjon på 1,2 %.

Tabell 20, Kategori tros- og livssynsorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Tros- og livssynsorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	495 429 429	33,5 %	630 087 668	36,0 %	27,2 %
Utdeling fra legater/stiftelser	126 643	0,0 %	181 974	0,0 %	43,7 %
Medlemskontingenter	4 709 179	0,3 %	5 989 793	0,3 %	27,2 %
Inntektsbringende aktiviteter	4 181 979	0,3 %	4 491 436	0,3 %	7,4 %
Inntekter fra private givere	451 471 305	30,5 %	488 452 624	27,9 %	8,2 %
Inntekter fra næringslivet	151 848	0,0 %	170 200	0,0 %	12,1 %
Kommersielle aktiviteter	378 201 619	25,6 %	446 907 686	25,5 %	18,2 %
Finansinntekter	29 250 499	2,0 %	29 593 180	1,7 %	1,2 %
Øvrige inntekter	115 185 199	7,8 %	146 596 382	8,4 %	27,3 %
Totale inntekter kategori tros- og livssynsorganisasjoner	1 478 780 235	100 %	1 752 560 935	100 %	18,5 %

Tros- og livssynsorganisasjoners viktigste inntekter er tilskudd, inntekter fra private givere og kommersielle aktiviteter. Under kap.. 4.4.2 framkommer det at det er tros- og livssynsorganisasjoner som har den største andelen av total rapportert inntekt fra private givere, henholdsvis 48,4 % i 2009 og 45,2 % i 2013. Disse organisasjonene har også høyest andel av totale inntekter fra kommersielle aktiviteter, henholdsvis 43,7 % i 2009 og 46,0 % i 2013.

Totale inntekter for tros- og livssynsorganisasjoner har økt med 18,5 % fra 2009 til 2013. Av de viktigste inntektskildene for denne kategorien er det tilskudd som har økt mest med en prosentvis økning på 27,2 %. Inntekter fra kommersielle aktiviteter har hatt en økning på 18,2 %. Inntekter fra private givere har økt med 8,2 %.

Tabell 21. Kategori sosiale tjenester, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Sosiale tjenester	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	783 967 445	58,3 %	1 083 586 621	56,6 %	38,2 %
Utdeling fra legater/stiftelser	3 175 416	0,2 %	9 787 000	0,5 %	208,2 %
Medlemskontingenter	58 445 803	4,3 %	73 251 707	3,8 %	25,3 %
Innteksbringende aktiviteter	9 346 060	0,7 %	29 593 000	1,5 %	216,6 %
Inntekter fra private givere	64 485 000	4,8 %	105 798 000	5,5 %	64,1 %
Inntekter fra næringslivet	41 990 000	3,1 %	89 659 750	4,7 %	113,5 %
Kommersielle aktiviteter	43 276 862	3,3 %	29 394 354	1,5 %	-32,1 %
Finansinntekter	230 548 146	17,1 %	331 431 516	17,3 %	43,8 %
Øvrige inntekter	109 208 241	8,1 %	163 503 071	8,5 %	49,7 %
Totale inntekter kategori sosiale tjenester	1 344 442 973	100 %	1 916 005 019	100 %	42,5 %

Viktigste inntektskilde for organisasjoner som tilbyr sosiale tjenester er tilskudd, 58,3 % av totale inntekter i 2009 og 56,6 % i 2013. Deretter kommer finansinntekter og øvrige inntekter som viktigste inntektskilder. Totale inntekter for kategorien har økt med 42,5 % fra 2009 til 2013. Tilskudd står for over halvparten av økningen i kroner, mens den prosentvise økningen er 38,2 %. Finansinntekter og øvrige inntekter har økt med henholdsvis 43,8 % og 49,7 % i perioden. Størst prosentvis økning har innteksbringende aktiviteter, utdeling fra legater/stiftelser og inntekter fra næringslivet hatt.

Tabell 22. Kategori idrett, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Idrett	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	818 514 058	83,8 %	850 760 600	82,0 %	3,9 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	7 419 000	0,7 %	-
Medlemskontingenter	10 953 816	1,1 %	13 927 289	1,3 %	27,1 %
Innteksbringende aktiviteter	4 370 641	0,5 %	4 447 422	0,4 %	1,8 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	341 159	0,0 %	-
Inntekter fra næringslivet	43 629 625	4,5 %	46 565 351	4,5 %	6,7 %
Kommersielle aktiviteter	82 715 244	8,5 %	95 765 998	9,2 %	15,8 %
Finansinntekter	6 922 806	0,7 %	7 619 492	0,7 %	10,1 %
Øvrige inntekter	10 078 685	1,0 %	11 006 998	1,1 %	9,2 %
Totale inntekter kategori idrett	977 280 448	100 %	1 037 966 443	100 %	6,2 %

Idretten har 83,8 % av inntektene sine fra tilskudd i 2009 og 82,0 % i 2013. Idrettsorganisasjonene er den kategorien organisasjon som får mest tilskudd i 2013, 26 % av totalt rapporterte tilskudd. For 2009 er tilsvarende andel 30,7 %. Andre viktige inntektskilder er inntekter fra kommersielle aktiviteter og næringslivet. Inntekter fra kommersielle aktiviteter utgjør 8,5 i 2009 og 9,2 % i 2013. Inntekter fra næringslivet utgjør 4,5 % av totale inntekter både i 2009 og 2013. Totale inntekter for kategorien idrett har totalt økt med 6,2 % fra 2009 til 2013. Inntekter fra kommersielle aktiviteter har økt 15,8 %. Inntekter fra næringslivet har økt med 6,7 % og tilskudd har økt med 3,9 %.

Tabell 23. Kategori kunst og kultur, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Kunst og kultur	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	78 379 304	21,5 %	96 589 500	22,1 %	23,2 %
Utdeling fra legater/stiftelser	215 000	0,1 %	815 000	0,2 %	279,1 %
Medlemskontingenter	31 720 275	8,7 %	44 605 236	10,2 %	40,6 %
Innteksbringende aktiviteter	866 933	0,2 %	1 153 957	0,3 %	33,1 %
Inntekter fra private givere	40 850	0,0 %	41 350	0,0 %	1,2 %
Inntekter fra næringslivet	357 000	0,1 %	516 970	0,1 %	44,8 %
Kommersielle aktiviteter	170 931 871	46,8 %	191 526 955	43,9 %	12,0 %
Finansinntekter	5 579 519	1,5 %	6 570 895	1,5 %	17,8 %
Øvrige inntekter	76 862 858	21,0 %	94 759 397	21,7 %	23,3 %
Totale inntekter kategori kunst og kultur	365 204 922	100 %	436 731 637	100 %	19,6 %

Kategorien kunst og kultur har mest inntekter fra kommersielle aktiviteter, 46,8 % i 2009 og 43,9 % i 2013. Kunst og kultur er den kategorien som har nest høyest andel av totalt rapporterte inntekter fra kommersielle aktiviteter. Deretter er tilskudd og kategorien øvrige inntekter viktige inntektskilder. Tilskudd utgjør 21,5 % i 2009 og 22,1 % i 2013. Øvrige inntekter utgjør henholdsvis 21,0 % og 21,7 %. Totale inntekter for kategorien kunst og kultur har økt med tilnærmet 20 % fra 2009 til 2013. Av de viktigste inntektskildene er det medlemskontingenter som har størst endring med en økning på 40,6 %. Øvrige inntekter har økt med 23,3 % og tilskudd 23,2 %. Inntekter fra kommersielle aktiviteter har økt med 12 %.

Tabell 24. Kategori rekreasjon og sosiale foreninger, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Rekreasjon og sosiale foreninger	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	11 889 148	16,6 %	13 492 136	16,9 %	13,5 %
Utdeling fra legater/stiftelser	2 000 000	2,8 %	1 320 000	1,7 %	-34,0 %
Medlemskontingenter	24 748 497	34,6 %	35 337 991	44,3 %	42,8 %
Innteksbringende aktiviteter	4 717 161	6,6 %	4 401 619	5,5 %	-6,7 %
Inntekter fra private givere	2 395 755	3,4 %	2 267 080	2,8 %	-5,4 %
Inntekter fra næringslivet	3 250 761	4,5 %	3 677 669	4,6 %	13,1 %
Kommersielle aktiviteter	4 442 357	6,2 %	4 640 377	5,8 %	4,5 %
Finansinntekter	2 600 681	3,6 %	3 280 336	4,1 %	26,1 %
Øvrige inntekter	15 307 889	21,4 %	11 417 105	14,2 %	-25,4 %
Totale inntekter kategori rekreasjon og sosiale foreninger	71 511 739	100 %	79 830 268	100 %	11,6 %

Kategorien rekreasjon og sosiale foreninger har mest inntekter fra medlemsinntekter. Kategorien har rapportert en stor økning i disse inntektene fra 2009 til 2013, 42,8 %.

Deretter er tilskudd og kategorien øvrige inntekter viktige inntektskilder. Tilskudd utgjør nesten 17 % av totale inntekter for kategorien organisasjon i både 2009 og 2013. Øvrige inntekter utgjør tilsvarende 21,4 % og 14,2 %. Kategorien rekreasjon og sosiale foreninger har hatt en økning i totale inntekter på 11,6 % fra 2009 til 2013. Tilskudd har økt med 13,5 %. Øvrige inntekter har hatt en reduksjon på 25,4 %.

Tabell 25. Kategori andre, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Andre	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	21 365 752	40,8 %	20 462 899	33,4 %	-4,2 %
Utdeling fra legater/stiftelser	550 000	1,1 %	300 000	0,5 %	-45,5 %
Medlemskontingenter	6 118 678	11,7 %	6 750 633	11,0 %	10,3 %
Innteksbringende aktiviteter	263 000	0,5 %	1 439 462	2,3 %	447,3 %
Inntekter fra private givere	127 530	0,2 %	2 252 783	3,7 %	-
Inntekter fra næringslivet	277 000	0,5 %	402 500	0,7 %	45,3 %
Kommersielle aktiviteter	19 202 486	36,7 %	22 900 246	37,3 %	19,3 %
Finansinntekter	695 520	1,3 %	976 514	1,6 %	40,4 %
Øvrige inntekter	3 740 814	7,1 %	5 833 164	9,5 %	55,9 %
Totale inntekter kategori andre	52 339 780	100 %	61 317 198	100 %	17,2 %

Kategorien andre har mest inntekter fra kommersielle aktiviteter og tilskudd. Kommersielle aktiviteter har hatt en økning på 19,3 % fra 2009 til 2013, mens tilskudd har hatt en nedgang på 4,2 % i samme periode. Totalt for kategorien har økningen i perioden vært 17,2 %.

4.4.4 Totale inntekter fordelt etter størrelse på organisasjonen

Vi har fordelt inntektene etter størrelse på organisasjonene, se kap.. 4.2 der differensieringen er omtalt.

Tabell 26. Inntekter 2009 fordelt etter størrelse på organisasjonen

Inntekter 2009	Små		Mellomstore		Store	
		%		%		%
Tilskudd	30 869 770	33,0 %	97 057 250	31,3 %	2 541 707 498	35,3 %
Utdeling fra legater/stiftelser	3 262 524	3,5 %	5 874 574	1,9 %	43 319 962	0,6 %
Medlemskontingenter	28 747 442	30,7 %	95 830 342	30,9 %	1 582 847 912	22,0 %
Innteksbringende aktiviteter	9 785 963	10,4 %	15 203 227	4,9 %	114 107 659	1,6 %
Inntekter fra private givere	3 955 930	4,2 %	17 639 022	5,7 %	910 346 673	12,6 %
Inntekter fra næringslivet	1 841 784	2,0 %	6 701 423	2,2 %	132 893 131	1,8 %
Kommersielle aktiviteter	6 302 802	6,7 %	8 132 111	2,6 %	851 181 695	11,8 %
Finansinntekter	1 889 565	2,0 %	16 441 670	5,3 %	471 202 237	6,5 %
Øvrige inntekter	6 990 431	7,5 %	47 368 048	15,3 %	562 507 785	7,8 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009	93 791 498	100 %	310 764 794	100 %	7 210 227 657	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009 i %	1,2 %		4,1 %		94,7 %	

Tabell 27. Inntekter 2013 fordelt etter størrelse på organisasjonen

Inntekter 2013	Små		Mellomstore		Store	
		%		%		%
Tilskudd	38 365 891	33,5 %	135 156 640	34,8 %	3 100 535 821	35,4 %
Utdeling fra legater/stiftelser	5 378 639	4,7 %	13 985 355	3,6 %	74 227 970	0,8 %
Medlemskontingenter	35 708 480	31,2 %	107 822 949	27,8 %	1 952 470 795	22,3 %
Innteksbringende aktiviteter	10 150 036	8,9 %	18 792 743	4,8 %	150 938 052	1,7 %
Inntekter fra private givere	6 186 844	5,4 %	26 602 862	6,9 %	1 047 577 930	12,0 %
Inntekter fra næringslivet	2 581 926	2,3 %	7 042 087	1,8 %	211 610 972	2,4 %
Kommersielle aktiviteter	5 568 059	4,9 %	11 792 614	3,0 %	955 160 147	10,9 %
Finansinntekter	2 182 308	1,9 %	15 664 625	4,0 %	535 141 587	6,1 %
Øvrige inntekter	8 482 054	7,4 %	51 502 110	13,3 %	735 233 261	8,4 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2013	114 604 236	100 %	388 361 985	100 %	8 762 896 535	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2013 i %	1,2 %		4,2 %		94,6 %	

Av organisasjonene som har besvart undersøkelsen er det 17 % som er klassifisert som store. Store organisasjoner har over 94 % av totalt rapporterte inntekter både i 2009 og 2013. Mellomstore organisasjoner utgjør 20 % av de som har besvart undersøkelsen. Tilsvarende tall for denne kategorien er 4 % både i 2009 og 2013. Små organisasjoner utgjør ca 63 % av de organisasjonene som har besvart undersøkelsen, men har kun ca 1 % av totale inntekter i både 2009 og 2013.

Nedenfor følger en oppsummering av forskjeller med hensyn til størrelse:

- Tilskudd utgjør en litt større andel av store organisasjoners inntekter enn små organisasjoner.
- Medlemskontingenter er noe viktigere for små enn de store organisasjonene.
- Tilskudd og medlemskontingenter er de viktigste inntektskildene uavhengig av størrelse på organisasjonene.
- Utdeling fra legater/stiftelser er noe viktigere for små og mellomstore organisasjoner enn for store, totalt sett for organisasjonene som har besvart undersøkelsen.
- Inntektsbringende aktiviteter er viktigere for små enn for store organisasjoner.
- Store organisasjoners andel av inntekter fra private givere er høyere enn for små og mellomstore.
- Ingen signifikante forskjeller for inntekter fra næringslivet.
- Kommersielle aktiviteter utgjør en større andel av totale inntekter for store organisasjoner enn for mindre organisasjoner.
- Finansinntekter utgjør en større andel for store organisasjoner enn for små organisasjoner.
- Øvrige inntekter er viktigere for mellomstore organisasjoner enn for små og store organisasjoner.

4.4.5 Inntekter fordelt på kategori organisasjon etter størrelse

Vi har fordelt inntektene på kategori organisasjon som er differensiert på størrelse.

Tabell 28. Inntekter 2009 fordelt på kategori helse, klassifisert etter størrelse

Helse 2009	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	3 500 443	23,7 %	8 399 586	36,0 %	53 214 143	60,9 %
Utdeling fra legater/stiftelser	1 502 002	10,2 %	0	0,0 %	6 362 786	7,3 %
Medlemskontingenter	4 081 664	27,6 %	7 764 260	33,3 %	5 943 309	6,8 %
Inntektsbringende aktiviteter	3 976 168	26,9 %	0	0,0 %	6 441 497	7,4 %
Inntekter fra private givere	515 455	3,5 %	2 108 913	9,0 %	4 707 510	5,4 %
Inntekter fra næringslivet	195 002	1,3 %	2 753 234	11,8 %	1 909 759	2,2 %
Kommersielle aktiviteter	32 308	0,2 %	2 105 267	9,0 %	816 120	0,9 %
Finansinntekter	87 563	0,6 %	128 827	0,6 %	1 396 419	1,6 %
Øvrige inntekter	876 804	5,9 %	90 329	0,4 %	6 584 245	7,5 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009	14 767 409	100 %	23 350 416	100 %	87 375 788	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009 i %	11,8 %		18,6 %		69,6 %	

Tabell 29. Inntekter 2013 fordelt på kategori helse, klassifisert etter størrelse

Helse 2013	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	5 335 905	29,3 %	17 553 500	45,8 %	60 216 211	53,2 %
Utdeling fra legater/stiftelser	2 315 142	12,7 %	950 000	2,5 %	9 585 758	8,5 %
Medlemskontingenter	5 283 524	29,0 %	8 493 790	22,1 %	5 722 144	5,1 %
Inntektsbringende aktiviteter	985 814	5,4 %	2 361 805	6,2 %	8 801 815	7,8 %
Inntekter fra private givere	857 382	4,7 %	3 914 863	10,2 %	3 020 675	2,7 %
Inntekter fra næringslivet	308 456	1,7 %	700 000	1,8 %	3 265 521	2,9 %
Kommersielle aktiviteter	156 659	0,9 %	2 839 387	7,4 %	854 978	0,8 %
Finansinntekter	118 362	0,6 %	357 475	0,9 %	1 211 288	1,1 %
Øvrige inntekter	2 878 155	15,8 %	1 192 629	3,1 %	20 580 620	18,2 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2013	18 239 399	100 %	38 363 449	100 %	113 259 010	100 %

Totale inntekter fordelt på størrelse 2013 i %	10,7 %	22,6 %	66,7 %
--	--------	--------	--------

Når det gjelder helseorganisasjoner er det de store organisasjonene som har størstedelen av inntektene. Store organisasjoner får 82 % av totale tilskudd rapportert innenfor kategorien helse i 2009 og 72 % i 2013. Dette utgjør en mye større andel enn når vi ser på samtlige kategorier samlet. For alle helseorganisasjoner uavhengig av størrelse er det tilskudd som er den viktigste inntektskilden. For spesielt små, men også mellomstore helseorganisasjoner er medlemsinntekter også en viktig inntektskilde.

Tabell 30. Inntekter 2009 fordelt på kategori natur-, miljø- og dyrevern, klassifisert etter størrelse

Natur-, miljø og dyrevern 2009	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	2 101 083	64,5 %	2 451 694	66,5 %	10 545 667	33,6 %
Utdeling fra legater/stiftelser	44 103	1,4 %	0	0,0 %	100 000	0,3 %
Medlemskontingenter	495 530	15,2 %	842 349	22,9 %	13 643 855	43,5 %
Innteksbringende aktiviteter	252 459	7,7 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Inntekter fra private givere	26 000	0,8 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Inntekter fra næringslivet	240 475	7,4 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Kommersielle aktiviteter	76 045	2,3 %	106 212	2,9 %	4 101 216	13,1 %
Finansinntekter	23 103	0,7 %	11 759	0,3 %	388 195	1,2 %
Øvrige inntekter	695	0,0 %	273 035	7,4 %	2 581 886	8,2 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009	3 259 493	100 %	3 685 049	100 %	31 360 819	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009 i %	8,5 %		9,6 %		81,9 %	

Tabell 31. Inntekter 2013 fordelt på kategori natur-, miljø- og dyrevern, klassifisert etter størrelse

Natur-, miljø og dyrevern 2013	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	2 641 061	57,7 %	3 323 249	66,6 %	11 909 414	36,4 %
Utdeling fra legater/stiftelser	183 150	4,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Medlemskontingenter	846 684	18,5 %	1 163 869	23,3 %	12 924 152	39,5 %
Innteksbringende aktiviteter	264 272	5,8 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Inntekter fra private givere	152 400	3,3 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Inntekter fra næringslivet	228 533	5,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Kommersielle aktiviteter	124 333	2,7 %	90 343	1,8 %	3 012 107	9,2 %
Finansinntekter	28 779	0,6 %	34 534	0,7 %	504 164	1,5 %
Øvrige inntekter	107 399	2,3 %	374 840	7,5 %	4 404 996	13,4 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2013	4 576 611	100 %	4 986 835	100 %	32 754 833	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2013 i %	10,8 %		11,8 %		77,4 %	

Det er 16 natur-, miljø- og dyrevern organisasjoner som har besvart undersøkelsen, av disse har 12 inntekter under to millioner kroner. Tilskudd og medlemskontingenter er hoved inntektskilden uavhengig av størrelsen på organisasjonene. I motsetning til for andre kategorier organisasjoner, er tilskudd viktigere for små og mellomstore organisasjoner enn for store og medlemskontingenter utgjør en større andel av totale inntekter for store enn for små og mellomstore organisasjoner.

Tabell 32. Inntekter 2009 fordelt på kategori interesseorganisasjon, klassifisert etter størrelse

Interesseorganisasjoner 2009	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	14 625 516	34,4 %	34 705 253	21,2 %	167 149 535	6,4 %
Utdeling fra legater/stiftelser	1 692 419	4,0 %	1 617 477	1,0 %	29 222 565	1,1 %
Medlemskontingenter	13 206 479	31,1 %	66 206 061	40,5 %	1 448 080 078	55,8 %
Innteksbringende aktiviteter	1 644 097	3,9 %	11 225 757	6,9 %	47 376 018	1,8 %
Inntekter fra private givere	1 580 590	3,7 %	5 869 502	3,6 %	341 699 766	13,2 %

Interesseorganisasjoner 2009	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Inntekter fra næringslivet	738 005	1,7 %	2 105 964	1,3 %	18 944 709	0,7 %
Kommersielle aktiviteter	3 431 262	8,1 %	2 186 611	1,3 %	134 599 477	5,2 %
Finansinntekter	988 805	2,3 %	14 576 674	8,9 %	190 661 402	7,3 %
Øvrige inntekter	4 581 156	10,8 %	25 022 482	15,3 %	219 612 357	8,5 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009	42 488 329	100 %	163 515 781	100 %	2 597 345 907	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009 i %	1,5 %		5,8 %		92,7 %	

Tabell 33, Inntekter 2013 fordelt på kategori interesseorganisasjon, klassifisert etter størrelse

Interesseorganisasjoner 2013	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	16 086 395	34,2 %	45 939 784	25,3 %	224 026 608	7,2 %
Utdeling fra legater/stiftelser	1 873 960	4,0 %	3 848 504	2,1 %	39 357 678	1,3 %
Medlemskontingenter	16 159 219	34,3 %	71 884 058	39,6 %	1 776 519 075	57,2 %
Inntektsbringende aktiviteter	3 165 382	6,7 %	11 041 293	6,1 %	57 596 037	1,9 %
Inntekter fra private givere	1 875 496	4,0 %	5 980 876	3,3 %	366 902 474	11,8 %
Inntekter fra næringslivet	1 163 964	2,5 %	3 646 673	2,0 %	50 499 271	1,6 %
Kommersielle aktiviteter	2 048 091	4,3 %	4 124 942	2,3 %	153 586 034	4,9 %
Finansinntekter	997 921	2,1 %	13 596 831	7,5 %	147 615 173	4,8 %
Øvrige inntekter	3 721 210	7,9 %	21 440 952	11,8 %	289 431 106	9,3 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2013	47 091 638	100 %	181 503 913	100 %	3 105 533 456	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2013 i %	1,4 %		5,4 %		93,1 %	

40 % av organisasjonene som har besvart undersøkelsen er interesseorganisasjoner. Disse har ca 36 % av totale rapporterte inntekter for alle organisasjonene. 17 % av interesseorganisasjonene er klassifisert som store, og disse har 93 % av totale inntekter rapportert av interesseorganisasjonene både i 2009 og 2013. Mellomstore og store organisasjoner har mest inntekter fra medlemskontingenter, mens små har omtrent like mye inntekter fra tilskudd. Etter medlemskontingenter har store organisasjoner mest inntekter fra private givere. Mellomstore organisasjoner har nestmest inntekter i form av tilskudd.

Tabell 34, Inntekter 2009 fordelt på kategori internasjonale organisasjoner, klassifisert etter størrelse

Internasjonale organisasjoner 2009	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	1 700 000	34,3 %	3 059 864	32,8 %	82 238 817	43,3 %
Utdeling fra legater/stiftelser	24 000	0,5 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Medlemskontingenter	56 411	1,1 %	2 711 000	29,1 %	234 500	0,1 %
Inntektsbringende aktiviteter	0	0,0 %	200 000	2,1 %	121 250	0,1 %
Inntekter fra private givere	731 811	14,7 %	0	0,0 %	54 687 674	28,8 %
Inntekter fra næringslivet	155 000	3,1 %	0	0,0 %	24 237 956	12,7 %
Kommersielle aktiviteter	2 000 000	40,3 %	0	0,0 %	17 156 851	9,0 %
Finansinntekter	110 000	2,2 %	556 617	6,0 %	1 152 341	0,6 %
Øvrige inntekter	185 108	3,7 %	2 800 000	30,0 %	10 282 137	5,4 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009	4 962 330	100 %	9 327 481	100 %	190 111 526	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009 i %	2,4 %		4,6 %		93,0 %	

Tabell 35. Inntekter 2013 fordelt på kategori internasjonale organisasjoner, klassifisert etter størrelse

Internasjonale organisasjoner 2013	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	2 605 000	38,4 %	8 409 584	48,3 %	79 691 019	34,8 %
Utdeling fra legater/stiftelser	140 000	2,1 %	0	0,0 %	11 232 889	4,9 %
Medlemskontingenter	375 512	5,5 %	3 450 300	19,8 %	789 337	0,3 %
Innteksbringende aktiviteter	167 414	2,5 %	458 000	2,6 %	5 922 165	2,6 %
Inntekter fra private givere	1 291 426	19,1 %	874 989	5,0 %	95 006 528	41,5 %
Inntekter fra næringslivet	352 000	5,2 %	160 000	0,9 %	19 583 127	8,6 %
Kommersielle aktiviteter	1 507 420	22,2 %	0	0,0 %	12 680 410	5,5 %
Finansinntekter	122 054	1,8 %	193 102	1,1 %	1 023 408	0,4 %
Øvrige inntekter	216 924	3,2 %	3 876 384	22,2 %	2 973 051	1,3 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2013	6 777 750	100 %	17 422 359	100 %	228 901 934	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2013 i %	2,7 %		7,0 %		90,3 %	

Det er 23 internasjonale organisasjoner som har svart på undersøkelsen. Av disse er fem klassifisert som store. Disse fem har 93 % av inntektene for kategorien store internasjonale organisasjoner i 2009 og 90 % i 2013. For store internasjonale organisasjoner er det inntekter fra private givere som største inntektskilde, for små og mellomstore er det tilskudd. Store organisasjoner har tilskudd som nest største inntektskilde i 2013, og største inntektskilde i 2009. For mellomstore organisasjoner er medlemskontingenter den nest viktigste inntektskilden. For små organisasjoner er inntekter fra private givere og kommersielle aktiviteter viktige inntektskilder i tillegg til tilskudd. Tilskudd har økt med 4,3 % i perioden, men store internasjonale organisasjoner har hatt en reduksjon. Små og mellomstore organisasjoners tilskudd har økt.

Tabell 36. Inntekter 2009 fordelt på kategori utdanning og forskning, klassifisert etter størrelse

Utdanning og forskning 2009	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	2 133 167	42,4 %	7 255 000	32,0 %	67 009 614	53,3 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	3 789 619	16,7 %	2 035 030	1,6 %
Medlemskontingenter	1 098 202	21,8 %	5 673 570	25,0 %	692 180	0,6 %
Innteksbringende aktiviteter	1 322 000	26,3 %	1 064 513	4,7 %	41 724 316	33,2 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	1 493 864	6,6 %	0	0,0 %
Inntekter fra næringslivet	0	0,0 %	500 000	2,2 %	0	0,0 %
Kommersielle aktiviteter	11 800	0,2 %	223 000	1,0 %	0	0,0 %
Finansinntekter	23 357	0,5 %	300 042	1,3 %	3 531 197	2,8 %
Øvrige inntekter	444 643	8,8 %	2 387 764	10,5 %	10 759 937	8,6 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009	5 033 169	100 %	22 687 372	100 %	125 752 274	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009 i %	3,3 %		14,8 %		81,9 %	

Tabell 37. Inntekter 2013 fordelt på kategori utdanning og forskning, klassifisert etter størrelse

Utdanning og forskning 2013	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	3 328 156	50,8 %	9 050 556	37,6 %	88 962 486	58,6 %
Utdeling fra legater/stiftelser	242 387	3,7 %	3 512 771	14,6 %	526 751	0,3 %
Medlemskontingenter	1 148 962	17,5 %	6 323 617	26,3 %	5 055 332	3,3 %
Innteksbringende aktiviteter	1 375 852	21,0 %	698 670	2,9 %	41 515 416	27,4 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	1 337 531	5,6 %	0	0,0 %
Inntekter fra næringslivet	85 000	1,3 %	250 000	1,0 %	0	0,0 %
Kommersielle aktiviteter	9 500	0,1 %	351 000	1,5 %	0	0,0 %
Finansinntekter	22 201	0,3 %	319 363	1,3 %	7 371 933	4,9 %
Øvrige inntekter	343 685	5,2 %	2 228 819	9,3 %	8 330 538	5,5 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2013	6 555 743	100 %	24 072 327	100 %	151 762 456	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2013 i %	3,6 %		13,2 %		83,2 %	

Når det gjelder utdanning og forskning er 17 organisasjoner klassifisert som små, seks som mellomstore og fem som store. For alle tre grupperinger er tilskudd den største inntektskilden. For store og små organisasjoner i denne kategorien er innteksbringende aktiviteter på andreplass. Tilsvarende for mellomstore organisasjoner er medlemskontingenter. De fem store organisasjonene har 82 % av inntektene i kategorien i 2009 og 83 % i 2013.

Tabell 38. Inntekter 2009 fordelt på kategori tros- og livssynsorganisasjoner, klassifisert etter størrelse

Tros- og livssynsorganisasjoner 2009	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	396 774	14,5 %	2 406 890	12,6 %	492 625 765	33,8 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	112 062	0,6 %	14 581	0,0 %
Medlemskontingenter	791 525	29,0 %	2 673 000	14,0 %	1 244 654	0,1 %
Innteksbringende aktiviteter	130 418	4,8 %	301 023	1,6 %	3 750 538	0,3 %
Inntekter fra private givere	1 061 124	38,9 %	8 166 743	42,8 %	442 243 438	30,4 %
Inntekter fra næringslivet	0	0,0 %	105 250	0,6 %	46 598	0,0 %
Kommersielle aktiviteter	0	0,0 %	507 073	2,7 %	377 694 546	25,9 %
Finansinntekter	265 026	9,7 %	145 155	0,8 %	28 840 318	2,0 %
Øvrige inntekter	84 720	3,1 %	4 685 042	24,5 %	110 415 437	7,6 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009	2 729 587	100 %	19 102 238	100 %	1 456 875 875	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009 i %	0,2 %		1,3 %		98,5 %	

Tabell 39. Inntekter 2013 fordelt på kategori tros- og livssynsorganisasjoner, klassifisert etter størrelse

Tros- og livssynsorganisasjoner 2013	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	929 166	25,8 %	2 509 635	8,7 %	626 648 867	36,4 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	157 080	0,5 %	24 894	0,0 %
Medlemskontingenter	940 795	26,1 %	3 171 400	11,0 %	1 877 598	0,1 %
Innteksbringende aktiviteter	219 278	6,1 %	391 583	1,4 %	3 880 575	0,2 %
Inntekter fra private givere	1 121 083	31,1 %	14 153 444	49,1 %	473 178 097	27,5 %
Inntekter fra næringslivet	0	0,0 %	170 200	0,6 %	0	0,0 %
Kommersielle aktiviteter	0	0,0 %	1 070 041	3,7 %	445 837 645	25,9 %
Finansinntekter	317 370	8,8 %	317 283	1,1 %	28 958 527	1,7 %
Øvrige inntekter	80 000	2,2 %	6 908 656	23,9 %	139 607 726	8,1 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2013	3 607 692	100 %	28 849 322	100 %	1 720 013 929	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2013 i %	0,2 %		1,6 %		98,1 %	

Det er 23 tros- og livssynsorganisasjoner som har besvart undersøkelsen, sju store, åtte mellomstore og åtte små. Tidligere i rapporten framkommer det at denne kategorien har omtrent 19 % av totalt

rapporterte inntekter i både 2009 og 2013. For de organisasjonene som er klassifisert som store, er tilskudd den største inntektskilden. For alle, uavhengig av størrelse, er inntekter fra private givere en viktig inntektskilde. For store organisasjoner er kommersielle aktiviteter også en betydelig inntektskilde. Det er ikke vesentlige endringer i inntektene fra 2009 til 2013, bortsett fra at store organisasjoner har hatt 27 % økning i tilskudd fra 2009 til 2013. Denne økningen gjelder hovedsakelig en organisasjon. Mellomstore organisasjoner har hatt en økning av inntekter fra private givere fra 2009 til 2013 på 73 %.

Tabell 40. Inntekter 2009 fordelt på kategori sosiale tjenester, klassifisert etter størrelse

Sosiale tjenester 2009	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	90 000	39,8 %	5 045 445	74,4 %	778 832 000	58,2 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	140 416	2,1 %	3 035 000	0,2 %
Medlemskontingenter	86 300	38,1 %	836 100	12,3 %	57 523 403	4,3 %
Innteksbringende aktiviteter	50 000	22,1 %	736 060	10,9 %	8 560 000	0,6 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	64 485 000	4,8 %
Inntekter fra næringslivet	0	0,0 %	0	0,0 %	41 990 000	3,1 %
Kommersielle aktiviteter	0	0,0 %	0	0,0 %	43 276 862	3,2 %
Finansinntekter	0	0,0 %	19 146	0,3 %	230 529 000	17,2 %
Øvrige inntekter	0	0,0 %	5 000	0,1 %	109 203 241	8,2 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009	226 300	100 %	6 782 167	100 %	1 337 434 506	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009 i %	0,0 %		0,5 %		99,5 %	

Tabell 41. Inntekter 2013 fordelt på kategori sosiale tjenester, klassifisert etter størrelse

Sosiale tjenester 2013	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	125 000	9,1 %	5 253 621	46,4 %	1 078 208 000	56,6 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	2 732 000	24,1 %	7 055 000	0,4 %
Medlemskontingenter	120 000	8,8 %	799 100	7,1 %	72 332 607	3,8 %
Innteksbringende aktiviteter	75 000	5,5 %	1 746 000	15,4 %	27 772 000	1,5 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	105 798 000	5,6 %
Inntekter fra næringslivet	0	0,0 %	595 750	5,3 %	89 064 000	4,7 %
Kommersielle aktiviteter	1 050 000	76,6 %	0	0,0 %	28 344 354	1,5 %
Finansinntekter	0	0,0 %	17 516	0,2 %	331 414 000	17,4 %
Øvrige inntekter	0	0,0 %	185 000	1,6 %	163 318 071	8,6 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2013	1 370 000	100 %	11 328 987	100 %	1 903 306 032	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2013 i %	0,1 %		0,6 %		99,3 %	

Det er 11 organisasjoner som driver med sosiale tjenester som har besvart undersøkelsen. Fire av disse er klassifisert som store, og tre som mellomstore. For mellomstore og store organisasjoner i denne kategorien er tilskudd viktigste inntektskilde. Store organisasjoner har hatt betydelig økning i alle inntektskilder fra 2009 til 2013 med unntak av inntekter fra kommersielle aktiviteter. Mellomstore organisasjoner har spesielt hatt økning i utdeling fra legater/stiftelser, innteksbringende aktiviteter og inntekter fra næringslivet. De små organisasjonene har fått inntekter fra kommersielle aktiviteter i 2013.

Tabell 42. Inntekter 2009 fordelt på kategori idrett, klassifisert etter størrelse

Idrett 2009	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	1 137 364	29,3 %	11 863 637	71,9 %	805 513 057	84,2 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Medlemskontingenter	1 700 548	43,8 %	1 144 840	6,9 %	8 108 428	0,8 %
Inntektsbringende aktiviteter	385 661	9,9 %	642 557	3,9 %	3 342 423	0,3 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Inntekter fra næringslivet	358 002	9,2 %	884 514	5,4 %	42 387 109	4,4 %
Kommersielle aktiviteter	25 000	0,6 %	334 660	2,0 %	82 355 584	8,6 %
Finansinntekter	98 524	2,5 %	107 790	0,7 %	6 716 492	0,7 %
Øvrige inntekter	173 780	4,5 %	1 523 831	9,2 %	8 381 074	0,9 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009	3 878 879	100 %	16 501 829	100 %	956 804 167	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009 i %	0,4 %		1,7 %		97,9 %	

Tabell 43. Inntekter 2013 fordelt på kategori idrett, klassifisert etter størrelse

Idrett 2013	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	917 325	20,4 %	12 515 713	59,6 %	837 327 562	82,7 %
Utdeling fra legater/stiftelser	70 000	1,6 %	2 020 000	9,6 %	5 329 000	0,5 %
Medlemskontingenter	1 944 669	43,2 %	1 379 009	6,6 %	10 603 611	1,0 %
Inntektsbringende aktiviteter	841 035	18,7 %	763 191	3,6 %	2 843 196	0,3 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	341 159	1,6 %	0	0,0 %
Inntekter fra næringslivet	175 003	3,9 %	943 795	4,5 %	45 446 553	4,5 %
Kommersielle aktiviteter	127 377	2,8 %	280 125	1,3 %	95 358 496	9,4 %
Finansinntekter	115 749	2,6 %	183 519	0,9 %	7 320 224	0,7 %
Øvrige inntekter	312 863	6,9 %	2 570 273	12,2 %	8 123 862	0,8 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2013	4 504 021	100 %	20 996 784	100 %	1 012 352 504	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2013 i %	0,4 %		2,0 %		97,5 %	

Det er 25 organisasjoner som driver med idrett som har besvart undersøkelsen. Fem av disse er klassifisert som store og seks som mellomstore. Store og mellomstore idrettsorganisasjoner har mest inntekter i form av tilskudd. Tidligere i rapporten ser vi at idrett er den kategorien organisasjon som får mest tilskudd sammen med sosiale tjenester. Deretter er inntekter fra kommersielle aktiviteter og næringslivet viktige inntektskilder for store idrettsorganisasjoner. Inntektene fra næringslivet er stort sett i form av sponsor- og barteravtaler. For små idrettsorganisasjoner er medlemskontingenter den viktigste inntektskilden, deretter er tilskudd og inntektsbringende aktiviteter viktige inntektskilder. Store organisasjoner har hatt en beskjeden økning i totale inntekter på 6 % fra 2009 til 2013 som i det vesentligste skyldes utviklingen i tilskudd, mens små og mellomstore organisasjoners økning har vært på henholdsvis 16 % og 27 %. Utdeling fra legater/stiftelser er en ny inntektskilde både for store, mellomstore og små organisasjoner, selv om den fortsatt utgjør en liten del av deres inntekter. For små og mellomstore organisasjoner ser vi at inntektene varierer mer fra år til år. Deres inntekter synes å være mindre forutsigbare.

Tabell 44. Inntekter 2009 fordelt på kategori kunst og kultur, klassifisert etter størrelse

Kunst og kultur 2009	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	4 490 423	55,7 %	21 228 019	61,0 %	52 660 862	16,4 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	215 000	0,6 %	0	0,0 %
Medlemskontingenter	1 933 335	24,0 %	5 319 931	15,3 %	24 467 009	7,6 %
Inntektsbringende aktiviteter	245 300	3,0 %	614 633	1,8 %	7 000	0,0 %
Inntekter fra private givere	40 850	0,5 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Inntekter fra næringslivet	47 000	0,6 %	310 000	0,9 %	0	0,0 %
Kommersielle aktiviteter	692 047	8,6 %	1 443 942	4,1 %	168 795 882	52,4 %
Finansinntekter	92 964	1,2 %	288 663	0,8 %	5 197 892	1,6 %
Øvrige inntekter	524 225	6,5 %	5 408 299	15,5 %	70 930 334	22,0 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009	8 066 144	100 %	34 828 487	100 %	322 058 979	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009 i %	2,2 %		9,5 %		88,2 %	

Tabell 45. Inntekter 2013 fordelt på kategori kunst og kultur, klassifisert etter størrelse

Kunst og kultur 2013	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	5 787 383	58,4 %	28 796 318	61,0 %	62 005 799	16,3 %
Utdeling fra legater/stiftelser	50 000	0,5 %	765 000	1,6 %	0	0,0 %
Medlemskontingenter	2 343 950	23,6 %	7 402 716	15,7 %	34 858 570	9,2 %
Inntektsbringende aktiviteter	399 322	4,0 %	736 635	1,6 %	18 000	0,0 %
Inntekter fra private givere	41 350	0,4 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Inntekter fra næringslivet	36 970	0,4 %	480 000	1,0 %	0	0,0 %
Kommersielle aktiviteter	510 279	5,1 %	1 886 720	4,0 %	189 129 956	49,8 %
Finansinntekter	116 374	1,2 %	337 112	0,7 %	6 117 409	1,6 %
Øvrige inntekter	630 818	6,4 %	6 772 362	14,4 %	87 356 217	23,0 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009	9 916 446	100 %	47 176 863	100 %	379 485 951	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009 i %	2,3 %		10,8 %		86,9 %	

Kategorien store kunst og kultur organisasjoner har mest inntekter fra kommersielle aktiviteter. Derne har de en stor del av inntekten som øvrige inntekter. Det skyldes i stor grad at en organisasjon som driver med kulturminnevern har klassifisert en stor del av inntektene sine i denne kategorien. For øvrig er tilskudd og medlemskontingenter viktige inntektskilder for alle størrelser organisasjoner innen denne kategorien. Av de som har besvart denne undersøkelsen er det mellomstore og små organisasjoner som får en forholdsmessig større andel av inntektene sine som tilskudd og medlemsinntekter enn store organisasjoner.

Tabell 46. Inntekter 2009 fordelt på kategori rekreasjon og sosiale foreninger, klassifisert etter størrelse

Rekreasjon og sosiale foreninger 2009	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	75 000	1,1 %	81 862	3,7 %	11 732 286	18,8 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	0	0,0 %	2 000 000	3,2 %
Medlemskontingenter	4 506 822	67,5 %	195 284	8,9 %	20 046 391	32,1 %
Inntektsbringende aktiviteter	1 779 860	26,7 %	155 284	7,1 %	2 781 617	4,5 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	2 395 755	3,8 %
Inntekter fra næringslivet	108 300	1,6 %	42 461	1,9 %	3 100 000	5,0 %
Kommersielle aktiviteter	33 340	0,5 %	205 627	9,4 %	4 203 390	6,7 %
Finansinntekter	53 435	0,8 %	81 001	3,7 %	2 466 245	3,9 %
Øvrige inntekter	119 300	1,8 %	1 431 452	65,3 %	13 757 137	22,0 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009	6 676 057	100 %	2 193 371	100 %	62 482 821	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009 i %	9,4 %		3,1 %		87,6 %	

Tabell 47. Inntekter 2013 fordelt på kategori rekreasjon og sosiale foreninger, klassifisert etter størrelse

Rekreasjon og sosiale foreninger 2013	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	70 000	0,9 %	194 680	9,1 %	13 227 456	18,9 %
Utdeling fra legater/stiftelser	504 000	6,4 %	0	0,0 %	816 000	1,2 %
Medlemskontingenter	5 224 585	66,7 %	1 229 800	57,3 %	28 883 606	41,3 %
Inntektsbringende aktiviteter	1 499 205	19,1 %	313 566	14,6 %	2 588 606	3,7 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	2 267 080	3,2 %
Inntekter fra næringslivet	232 000	3,0 %	95 669	4,5 %	3 350 000	4,8 %
Kommersielle aktiviteter	25 000	0,3 %	124 941	5,8 %	4 490 436	6,4 %
Finansinntekter	89 836	1,1 %	62 382	2,9 %	3 128 118	4,5 %
Øvrige inntekter	185 000	2,4 %	125 031	5,8 %	11 107 074	15,9 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009	7 829 626	100 %	2 146 069	100 %	69 858 618	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009 i %	9,8 %		2,7 %		87,5 %	

Fordelingen av inntekter i de tre kategorier størrelse er påvirket av antall organisasjoner som har svart; 15 små, en mellomstor og 2 store. Viktigste inntektskilder for store organisasjoner er tilskudd og medlemskontingenter. Inntektskilden øvrige inntekter gjelder hovedsakelig to organisasjoner klassifisert som store. For små organisasjoner er medlemskontingenter viktigste inntektskilde. Denne kategorien har og noe inntekter fra inntektsbringende aktiviteter. Siden det bare er en organisasjon som har svart i klassen mellomstor, er det vanskelig å si noe om mellomstore organisasjoner innen kategorien rekreasjon og sosiale foreninger. For alle størrelser organisasjoner i denne kategorien har det vært økning i de viktigste inntektskildene fra 2009 til 2013.

Tabell 48. Inntekter 2009 fordelt på kategori annet, klassifisert etter størrelse

Annet 2009	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	620 000	39,8 %	560 000	6,8 %	20 185 752	47,5 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	0	0,0 %	550 000	1,3 %
Medlemskontingenter	790 626	50,7 %	2 463 947	29,8 %	2 864 105	6,7 %
Inntektsbringende aktiviteter	0	0,0 %	263 000	3,2 %	0	0,0 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	127 530	0,3 %
Inntekter fra næringslivet	0	0,0 %	0	0,0 %	277 000	0,7 %
Kommersielle aktiviteter	1 000	0,1 %	1 019 719	12,3 %	18 181 767	42,8 %
Finansinntekter	146 788	9,4 %	225 996	2,7 %	322 736	0,8 %
Øvrige inntekter	0	0,0 %	3 740 814	45,2 %	0	0,0 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009	1 558 414	100 %	8 273 476	100 %	42 508 890	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009 i %	3,0 %		15,8 %		81,2 %	

Tabell 49. Inntekter 2013 fordelt på kategori annet, klassifisert etter størrelse

Annet 2013	Små	%	Mellomstore	%	Store	%
Tilskudd	540 500	13,1 %	1 610 000	14,0 %	18 312 399	40,1 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	0	0,0 %	300 000	0,7 %
Medlemskontingenter	1 320 580	31,9 %	2 525 290	21,9 %	2 904 763	6,4 %
Inntektsbringende aktiviteter	1 157 462	28,0 %	282 000	2,4 %	0	0,0 %
Inntekter fra private givere	847 707	20,5 %	0	0,0 %	1 405 076	3,1 %
Inntekter fra næringslivet	0	0,0 %	0	0,0 %	402 500	0,9 %
Kommersielle aktiviteter	9 400	0,2 %	1 025 115	8,9 %	21 865 731	47,9 %
Finansinntekter	253 663	6,1 %	245 508	2,1 %	477 343	1,0 %
Øvrige inntekter	6 000	0,1 %	5 827 164	50,6 %	0	0,0 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009	4 135 312	100 %	11 515 077	100 %	45 667 812	100 %
Totale inntekter fordelt på størrelse 2009 i %	6,7 %		18,8 %		74,5 %	

Det er 28 organisasjoner som er kategorisert som annet. 22 av disse er klassifisert som små. Viktigste inntektskilde for store organisasjoner er kommersielle aktiviteter. Deretter er tilskudd og medlemskontingenter viktige inntektskilder for denne kategorien. For mellomstore organisasjoner er det inntektskildene øvrige inntekter og medlemskontingenter som er viktigste inntektskilder. For små organisasjoner er medlemskontingenter viktigste inntektskilde. I 2013 er det og rapportert noe inntekter fra innteksbringende aktiviteter. For store organisasjoner har totale inntekter økt med 7 % fra 2009 til 2013. Tilsvarende tall for mellomstore organisasjoner er 39 %. For små organisasjoner har det vært tilnærmet tredobling av inntektene i perioden. De har begynt med innteksbringende aktiviteter og mottatt gaver fra private givere.

4.4.6 Inntekter fordelt på kategori etter størrelse; endring 2009-2013

Vi har sammenlignet rapporterte inntekter for 2009 og 2013 for hver kategori organisasjon, klassifisert etter størrelse. Dette for å om mulig kunne si noe om utviklingen i inntektene for de ulike kategoriene.

Tabell 50. Kategori små helseorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Små helseorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	3 500 443	23,7 %	5 335 905	29,3 %	52,4 %
Utdeling fra legater/stiftelser	1 502 002	10,2 %	2 315 142	12,7 %	54,1 %
Medlemskontingenter	4 081 664	27,6 %	5 283 524	29,0 %	29,4 %
Innteksbringende aktiviteter	3 976 168	26,9 %	985 814	5,4 %	-75,2 %
Inntekter fra private givere	515 455	3,5 %	857 382	4,7 %	66,3 %
Inntekter fra næringslivet	195 002	1,3 %	308 456	1,7 %	58,2 %
Kommersielle aktiviteter	32 308	0,2 %	156 659	0,9 %	-
Finansinntekter	87 563	0,6 %	118 362	0,6 %	35,2 %
Øvrige inntekter	876 804	5,9 %	2 878 155	15,8 %	228,3 %
Totale inntekter kategori helse	14 767 409	100 %	18 239 399	100 %	23,5 %

Små helseorganisasjoner har hatt en økning i inntektene fra 2009 til 2013 på 23,5 %. Det har vært en økning for alle inntektskildene, med unntak for innteksbringende aktiviteter som har blitt kraftig redusert.

Tabell 51. Kategori mellomstore helseorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Mellomstore helseorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	8 399 586	36,0 %	17 553 500	45,8 %	109,0 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	950 000	2,5 %	-
Medlemskontingenter	7 764 260	33,3 %	8 493 790	22,1 %	9,4 %
Innteksbringende aktiviteter	0	0,0 %	2 361 805	6,2 %	-
Inntekter fra private givere	2 108 913	9,0 %	3 914 863	10,2 %	85,6 %
Inntekter fra næringslivet	2 753 234	11,8 %	700 000	1,8 %	-74,6 %
Kommersielle aktiviteter	2 105 267	9,0 %	2 839 387	7,4 %	34,9 %
Finansinntekter	128 827	0,6 %	357 475	0,9 %	177,5 %
Øvrige inntekter	90 329	0,4 %	1 192 629	3,1 %	-
Totale inntekter kategori helse	23 350 416	100 %	38 363 449	100 %	64,3 %

For mellomstore helseorganisasjoner har tilskudd økt med over 100 % fra 2009 til 2013. Inntekter totalt har økt med drøye 64 %. Samtlige inntektskilder har økt, med unntak av inntekter fra næringslivet som har blitt betydelig redusert.

Tabell 52. Kategori store helseorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Store helseorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	53 214 143	60,9 %	60 216 211	53,2 %	13,2 %
Utdeling fra legater/stiftelser	6 362 786	7,3 %	9 585 758	8,5 %	50,6 %
Medlemskontingenter	5 943 309	6,8 %	5 722 144	5,1 %	-3,7 %
Innteksbringende aktiviteter	6 441 497	7,4 %	8 801 815	7,8 %	36,6 %
Inntekter fra private givere	4 707 510	5,4 %	3 020 675	2,7 %	-35,8 %
Inntekter fra næringslivet	1 909 759	2,2 %	3 265 521	2,9 %	71,0 %
Kommersielle aktiviteter	816 120	0,9 %	854 978	0,8 %	4,8 %
Finansinntekter	1 396 419	1,6 %	1 211 288	1,1 %	-13,3 %
Øvrige inntekter	6 584 245	7,5 %	20 580 620	18,2 %	212,6 %
Totale inntekter kategori helse	87 375 788	100 %	113 259 010	100 %	29,6 %

For store helseorganisasjoner er endringen i inntektene fra 2009 til 2013 mer variert. Den største inntektskilden som er tilskudd har økt med 13,2 %. Det er og stor økning i inntektene fra legater/stiftelser og næringslivet. Øvrige inntekter har økt betydelig, dette kan skyldes kampanjer eller lignende. Inntekter fra private givere til denne kategorien organisasjoner har hatt en nedgang på over 35 %. Totalt har inntektene økt med nærmere 30 %.

Tabell 53. Kategori små natur-, miljø og dyrevernerorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Små natur- miljø og dyrevernerorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	2 101 083	64,5 %	2 641 061	57,7 %	25,7 %
Utdeling fra legater/stiftelser	44 103	1,4 %	183 150	4,0 %	-
Medlemskontingenter	495 530	15,2 %	846 684	18,5 %	70,9 %
Innteksbringende aktiviteter	252 459	7,7 %	264 272	5,8 %	4,7 %
Inntekter fra private givere	26 000	0,8 %	152 400	3,3 %	-
Inntekter fra næringslivet	240 475	7,4 %	228 533	5,0 %	-5,0 %
Kommersielle aktiviteter	76 045	2,3 %	124 333	2,7 %	63,5 %
Finansinntekter	23 103	0,7 %	28 779	0,6 %	24,6 %
Øvrige inntekter	695	-	107 399	2,3 %	-
Totale inntekter kategori natur-, miljø og dyreverner	3 259 493	100 %	4 576 611	100 %	40,4 %

Små natur- miljø og dyrevernerorganisasjoner har hatt en økning i inntektene fra 2009 til 2013 på over 40 %. Tilskudd som utgjør den viktigste inntektskilden økte med over 25 %. Medlemskontingenter som er den nest viktigste inntektskilden økte med 70,9 %.

Tabell 54. Kategori mellomstore natur-, miljø og dyrevernerorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Mellomstore natur- miljø og dyrevernerorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	2 451 694	66,5 %	3 323 249	66,6 %	35,5 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Medlemskontingenter	842 349	22,9 %	1 163 869	23,3 %	38,2 %
Innteksbringende aktiviteter	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Inntekter fra næringslivet	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Kommersielle aktiviteter	106 212	2,9 %	90 343	1,8 %	-14,9 %
Finansinntekter	11 759	0,3 %	34 534	0,7 %	-
Øvrige inntekter	273 035	7,4 %	374 840	7,5 %	37,3 %
Totale inntekter kategori natur-, miljø og dyreverner	3 685 049	100 %	4 986 835	100 %	35,3 %

For mellomstore natur- miljø og dyrevernerorganisasjoner er tilskudd den dominerende inntektskilden. Denne inntekten økte med 35,5 % fra 2009 til 2013. Medlemsinntekter er nest viktigste inntektskilde og økte med 38,2 % fra 2009 til 2013.

Tabell 55. Kategori store natur- miljø og dyrevernerorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Store natur- miljø og dyrevernerorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	10 545 667	33,6 %	11 909 414	36,4 %	12,9 %
Utdeling fra legater/stiftelser	100 000	0,3 %	0	0,0 %	-
Medlemskontingenter	13 643 855	43,5 %	12 924 152	39,5 %	-5,3 %
Innteksbringende aktiviteter	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Inntekter fra næringslivet	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Kommersielle aktiviteter	4 101 216	13,1 %	3 012 107	9,2 %	-26,6 %
Finansinntekter	388 195	1,2 %	504 164	1,5 %	26,9 %
Øvrige inntekter	2 581 886	8,2 %	4 404 996	13,4 %	70,6 %
Totale inntekter kategori natur-, miljø og dyreverner	31 360 819	100 %	32 754 833	100 %	4,4 %

Viktigste inntektskilder for store miljø-, natur og dyrevernerorganisasjoner er tilskudd og medlemsinntekter. Tilskudd har økt med 13 % fra 2009 til 2013. Medlemsinntekter har derimot hatt en nedgang på drøye 5 %. Inntekter totalt har økt med 4,4 % i perioden.

Tabell 56. Kategori små interesseorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Små interesseorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	14 625 516	34,4 %	16 086 395	34,2 %	10,0 %
Utdeling fra legater/stiftelser	1 692 419	4,0 %	1 873 960	4,0 %	10,7 %
Medlemskontingenter	13 206 479	31,1 %	16 159 219	34,3 %	22,4 %
Innteksbringende aktiviteter	1 644 097	3,9 %	3 165 382	6,7 %	92,5 %
Inntekter fra private givere	1 580 590	3,7 %	1 875 496	4,0 %	18,6 %
Inntekter fra næringslivet	738 005	1,7 %	1 163 964	2,5 %	57,7 %
Kommersielle aktiviteter	3 431 262	8,1 %	2 048 091	4,3 %	-40,3 %
Finansinntekter	988 805	2,3 %	997 921	2,1 %	0,9 %
Øvrige inntekter	4 581 156	10,8 %	3 721 210	7,9 %	-18,8 %
Totale inntekter kategori interesseorganisasjoner	42 488 329	100 %	47 091 638	100 %	10,8 %

Små interesseorganisasjoner har hatt en økning i inntekter totalt på 10,8 % fra 2009 til 2013. Tilskudd og medlemsinntekter er de viktigste inntektskildene. Det er medlemsinntekter som har økt mest i kronebeløp, dette utgjør 22,4 %. Innteksbringende aktiviteter har hatt den høyeste prosentvise økningen med 92,5 %, mens inntekter fra kommersielle aktiviteter har hatt en nedgang på 40,3 %.

Tabell 57. Kategori mellomstore interesseorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Mellomstore interesseorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	34 705 253	21,2 %	45 939 784	25,3 %	32,4 %
Utdeling fra legater/stiftelser	1 617 477	1,0 %	3 848 504	2,1 %	137,9 %
Medlemskontingenter	66 206 061	40,5 %	71 884 058	39,6 %	8,6 %
Innteksbringende aktiviteter	11 225 757	6,9 %	11 041 293	6,1 %	-1,6 %
Inntekter fra private givere	5 869 502	3,6 %	5 980 876	3,3 %	1,9 %
Inntekter fra næringslivet	2 105 964	1,3 %	3 646 673	2,0 %	73,2 %
Kommersielle aktiviteter	2 186 611	1,3 %	4 124 942	2,3 %	88,6 %
Finansinntekter	14 576 674	8,9 %	13 596 831	7,5 %	-6,7 %

Mellomstore interesseorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Øvrige inntekter	25 022 482	15,3 %	21 440 952	11,8 %	-14,3 %
Totale inntekter kategori interesseorganisasjoner	163 515 781	100 %	181 503 913	100 %	11,0 %

Viktigste inntektskilde for mellomstore organisasjoner er medlemsinntekter som har økte med 8,6 % fra 2009 til 2013. Denne økningen er noe i underkant av den prosentvise økningen for totale inntekter for gruppen som har vært på 11 %. Det er inntekter fra legater/stiftelser, kommersielle aktiviteter og næringslivet som har hatt den prosentvis høyeste økningen i perioden med henholdsvis 137,9 %, 88,6 % og 73,2 %. Tilskudd har også hatt en vesentlig økning med 32,4 %. Også mellomstore organisasjoner har hatt en relativt betydelig nedgang i øvrige inntekter med 14,3 %.

Tabell 58. Kategori store interesseorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Store interesseorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	167 149 535	6,4 %	224 026 608	7,2 %	34,0 %
Utdeling fra legater/stiftelser	29 222 565	1,1 %	39 357 678	1,3 %	34,7 %
Medlemskontingenter	1 448 080 078	55,8 %	1 776 519 075	57,2 %	22,7 %
Innteksbringende aktiviteter	47 376 018	1,8 %	57 596 037	1,9 %	21,6 %
Inntekter fra private givere	341 699 766	13,2 %	366 902 474	11,8 %	7,4 %
Inntekter fra næringslivet	18 944 709	0,7 %	50 499 271	1,6 %	166,6 %
Kommersielle aktiviteter	134 599 477	5,2 %	153 586 034	4,9 %	14,1 %
Finansinntekter	190 661 402	7,3 %	147 615 173	4,8 %	-22,6 %
Øvrige inntekter	219 612 357	8,5 %	289 431 106	9,3 %	31,8 %
Totale inntekter kategori interesseorganisasjoner	2 597 345 907	100 %	3 105 533 456	100 %	19,6 %

Viktigste inntektskilde for store interesseorganisasjoner er medlemsinntekter som har økt med 22,7 % fra 2009 til 2013. De fleste inntektskildene har økt, og størst prosentvis økning har inntekter fra næringslivet. Inntekter fra private givere har økt minst. Gjennomsnittlig har totale inntekter økt med 19,6 % i perioden. I motsetning til små og mellomstore organisasjoner, har store organisasjoner hatt en økning i øvrige inntekter med 31,8 %.

Tabell 59. Kategori små internasjonale organisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Små internasjonale organisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	1 700 000	34,3 %	2 605 000	38,4 %	53,2 %
Utdeling fra legater/stiftelser	24 000	0,5 %	140 000	2,1 %	-
Medlemskontingenter	56 411	1,1 %	375 512	5,5 %	-
Innteksbringende aktiviteter	0	0,0 %	167 414	2,5 %	-
Inntekter fra private givere	731 811	14,7 %	1 291 426	19,1 %	76,5 %
Inntekter fra næringslivet	155 000	3,1 %	352 000	5,2 %	127,1 %
Kommersielle aktiviteter	2 000 000	40,3 %	1 507 420	22,2 %	-24,6 %
Finansinntekter	110 000	2,2 %	122 054	1,8 %	11,0 %
Øvrige inntekter	185 108	3,7 %	216 924	3,2 %	17,2 %
Totale inntekter kategori internasjonale organisasjoner	4 962 330	100 %	6 777 750	100 %	36,6 %

Viktigste inntektskilder for små internasjonale organisasjoner er tilskudd og inntekter fra kommersielle aktiviteter. Tilskudd har økt med over 50 %, mens inntektene fra de kommersielle aktivitetene er redusert med neste 25 %. Totalt sett er den prosentvise økningen for inntektene til gruppen økt med 36,6 % fra 2009 til 2013.

Tabell 60. Kategori mellomstore internasjonale organisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Mellomstore internasjonale organisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	3 059 864	32,8 %	8 409 584	48,3 %	174,8 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Medlemskontingenter	2 711 000	29,1 %	3 450 300	19,8 %	27,3 %
Innteksbringende aktiviteter	200 000	2,1 %	458 000	2,6 %	129,0 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	874 989	5,0 %	-
Inntekter fra næringslivet	0	0,0 %	160 000	0,9 %	-
Kommersielle aktiviteter	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Finansinntekter	556 617	6,0 %	193 102	1,1 %	-65,3 %
Øvrige inntekter	2 800 000	30,0 %	3 876 384	22,2 %	38,4 %
Totale inntekter kategori internasjonale organisasjoner	9 327 481	100 %	17 422 359	100 %	86,8 %

Mellomstore internasjonale organisasjoner har mest inntekter fra tilskudd og medlemsinntekter. Tilskudd er mer enn doblet i perioden. Generelt har inntektene økt med 86,8 % i perioden. De fleste inntektskategoriene har hatt økt.

Tabell 61. Kategori store internasjonale organisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Store internasjonale organisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	82 238 817	43,3 %	79 691 019	34,8 %	-3,1 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	11 232 889	4,9 %	-
Medlemskontingenter	234 500	0,1 %	789 337	0,3 %	236,6 %
Innteksbringende aktiviteter	121 250	0,1 %	5 922 165	2,6 %	-
Inntekter fra private givere	54 687 674	28,8 %	95 006 528	41,5 %	73,7 %
Inntekter fra næringslivet	24 237 956	12,7 %	19 583 127	8,6 %	-19,2 %
Kommersielle aktiviteter	17 156 851	9,0 %	12 680 410	5,5 %	-26,1 %
Finansinntekter	1 152 341	0,6 %	1 023 408	0,4 %	-11,2 %
Øvrige inntekter	10 282 137	5,4 %	2 973 051	1,3 %	-71,1 %
Totale inntekter kategori internasjonale organisasjoner	190 111 526	100 %	228 901 934	100 %	20,4 %

Viktigste inntektskilder for store internasjonale organisasjoner er tilskudd og inntekter fra private givere. Tilskudd har hatt en prosentvis tilbakegang fra 2009 til 2013 med over 3 %. Inntekter fra private givere har økt med 73,7 % i samme periode. Det har vært en nedgang i inntekter fra næringslivet, kommersielle aktiviteter, finansinntekter og andre inntekter slik at den gjennomsnittlige prosentvise økningen for gruppen har vært 20,4 %.

Tabell 62. Kategori små organisasjoner innen utdanning og forskning, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Små organisasjoner innen utdanning og forskning	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	2 133 167	42,4 %	3 328 156	50,8 %	56,0 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	242 387	3,7 %	-
Medlemskontingenter	1 098 202	21,8 %	1 148 962	17,5 %	4,6 %
Innteksbringende aktiviteter	1 322 000	26,3 %	1 375 852	21,0 %	4,1 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Inntekter fra næringslivet	0	0,0 %	85 000	1,3 %	-
Kommersielle aktiviteter	11 800	0,2 %	9 500	0,1 %	-
Finansinntekter	23 357	0,5 %	22 201	0,3 %	-4,9 %
Øvrige inntekter	444 643	8,8 %	343 685	5,2 %	-22,7 %
Totale inntekter kategori utdanning og forskning	5 033 169	100 %	6 555 743	100 %	30,3 %

Viktige inntektskilder for små organisasjoner innen utdanning og forskning er tilskudd, medlemskontingenter og inntektsbringende aktiviteter. Tilskudd har økt med 56 % fra 2009 til 2013. For de øvrige inntektsgrupper har det ikke vært økning av betydning. Inntekter totalt for gruppen har økt med drøye 30 %.

Tabell 63, Kategori mellomstore organisasjoner innen utdanning og forskning, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Mellomstore organisasjoner innen utdanning og forskning	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	7 255 000	32,0 %	9 050 556	37,6 %	24,7 %
Utdeling fra legater/stiftelser	3 789 619	16,7 %	3 512 771	14,6 %	-7,3 %
Medlemskontingenter	5 673 570	25,0 %	6 323 617	26,3 %	11,5 %
Inntektsbringende aktiviteter	1 064 513	4,7 %	698 670	2,9 %	-34,4 %
Inntekter fra private givere	1 493 864	6,6 %	1 337 531	5,6 %	-10,5 %
Inntekter fra næringslivet	500 000	2,2 %	250 000	1,0 %	-50,0 %
Kommersielle aktiviteter	223 000	1,0 %	351 000	1,5 %	57,4 %
Finansinntekter	300 042	1,3 %	319 363	1,3 %	6,4 %
Øvrige inntekter	2 387 764	10,5 %	2 228 819	9,3 %	-6,7 %
Totale inntekter kategori utdanning og forskning	22 687 372	100 %	24 072 327	100 %	6,1 %

Tilskudd og medlemsinntekter er viktige inntektskilder også for mellomstore organisasjoner innen utdanning og forskning. For tilskudd har imidlertid den prosentvise økningen vært noe lavere for mellomstore organisasjoner med i underkant av 25 %. Inntekter fra medlemmer har hatt en økning på 11,5 %. Enkelte inntektskilder har hatt en nedgang, slik at den prosentvise økningen for gruppen er på 6,1 %.

Tabell 64, Kategori store organisasjoner innen utdanning og forskning, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene etter størrelse på organisasjonen

Store organisasjoner innen utdanning og forskning	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	67 009 614	53,3 %	88 962 486	58,6 %	32,8 %
Utdeling fra legater/stiftelser	2 035 030	1,6 %	526 751	0,3 %	-74,1 %
Medlemskontingenter	692 180	0,6 %	5 055 332	3,3 %	-
Inntektsbringende aktiviteter	41 724 316	33,2 %	41 515 416	27,4 %	-0,5 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Inntekter fra næringslivet	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Kommersielle aktiviteter	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Finansinntekter	3 531 197	2,8 %	7 371 933	4,9 %	108,8 %
Øvrige inntekter	10 759 937	8,6 %	8 330 538	5,5 %	-22,6 %
Totale inntekter kategori utdanning og forskning	125 752 274	100 %	151 762 456	100 %	20,7 %

Store organisasjoner innen utdanning og forskning har mest inntekter fra tilskudd. Fra 2009 til 2013 har tilskudd til denne gruppen økt med nesten 33 %. Inntektsbringende aktiviteter er og en viktige inntektskilde. Denne inntekten har imidlertid hatt en liten nedgang på 0,5 % i perioden. Medlemsinntekter har økt betydelig i perioden. Økningen gjelder hovedsakelig en organisasjon.

Tabell 65, Kategori små tros- og livssynsorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Små tros- og livssynsorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	396 774	14,5 %	929 166	25,8 %	134,2 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Medlemskontingenter	791 525	29,0 %	940 795	26,1 %	18,9 %
Inntektsbringende aktiviteter	130 418	4,8 %	219 278	6,1 %	68,1 %
Inntekter fra private givere	1 061 124	38,9 %	1 121 083	31,1 %	5,6 %

Små tros- og livssynsorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Inntekter fra næringslivet	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Kommersielle aktiviteter	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Finansinntekter	265 026	9,7 %	317 370	8,8 %	19,8 %
Øvrige inntekter	84 720	3,1 %	80 000	2,2 %	-5,6 %
Totale inntekter kategori tros- og livssynsorganisasjoner	2 729 587	100 %	3 607 692	100 %	32,2 %

Små tros- og livssynsorganisasjoner har mest inntekter fra private givere. Denne inntektskilden har økt med 5,6 % fra 2009 til 2013. Øvrige inntektskilder har hatt større prosentvis økning slik at totale inntekter har økt med 32,2 % i perioden.

Tabell 66, Kategori mellomstore tros- og livssynsorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Mellomstore tros- og livssynsorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	2 406 890	12,6 %	2 509 635	8,7 %	4,3 %
Utdeling fra legater/stiftelser	112 062	0,6 %	157 080	0,5 %	40,1 %
Medlemskontingenter	2 673 000	14,0 %	3 171 400	11,0 %	18,6 %
Innteksbringende aktiviteter	301 023	1,6 %	391 583	1,4 %	30,1 %
Inntekter fra private givere	8 166 743	42,8 %	14 153 444	49,1 %	73,3 %
Inntekter fra næringslivet	105 250	0,6 %	170 200	0,6 %	61,7 %
Kommersielle aktiviteter	507 073	2,7 %	1 070 041	3,7 %	111,0 %
Finansinntekter	145 155	0,8 %	317 283	1,1 %	118,6 %
Øvrige inntekter	4 685 042	24,5 %	6 908 656	23,9 %	47,5 %
Totale inntekter kategori tros- og livssynsorganisasjoner	19 102 238	100 %	28 849 322	100 %	51,0 %

Viktigste inntektskilde for store tros- og livssynsorganisasjoner er inntekter fra private givere. Denne inntekten har økt med 73,3 % fra 2009 til 2013. Totale inntekter har hatt en prosentvis økning på 51 % i perioden. Tilskudd er den inntektskategorien som har økt minst, 4,3 %.

Tabell 67, Kategori store tros- og livssynsorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Store tros- og livssynsorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	492 625 765	33,8 %	626 648 867	36,4 %	27,2 %
Utdeling fra legater/stiftelser	14 581	0,0 %	24 894	0,0 %	70,7 %
Medlemskontingenter	1 244 654	0,1 %	1 877 598	0,1 %	50,9 %
Innteksbringende aktiviteter	3 750 538	0,3 %	3 880 575	0,2 %	3,5 %
Inntekter fra private givere	442 243 438	30,4 %	473 178 097	27,5 %	7,0 %
Inntekter fra næringslivet	46 598	0,0 %	0	0,0 %	-
Kommersielle aktiviteter	377 694 546	25,9 %	445 837 645	25,9 %	18,0 %
Finansinntekter	28 840 318	2,0 %	28 958 527	1,7 %	0,4 %
Øvrige inntekter	110 415 437	7,6 %	139 607 726	8,1 %	26,4 %
Totale inntekter kategori tros- og livssynsorganisasjoner	1 456 875 875	100 %	1 720 013 929	100 %	18,1 %

Tilskudd er den viktigste inntektskilden for store tros- og livssynsorganisasjoner og har økt med 27,2 % fra 2009 til 2013. Inntekter fra private givere er nest viktigst, og har hatt en økning i perioden på 7 %. Inntekter fra kommersielle aktiviteter er tredje viktigste inntektskilde som har økt med 18 %. Totalt sett har økningen for gruppen i perioden vært på 18,1 %.

Tabell 68. Kategori små sosiale organisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntekstypene

Små sosiale organisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	90 000	39,8 %	125 000	9,1 %	38,9 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Medlemskontingenter	86 000	38,1 %	120 000	8,8 %	39,0 %
Innteksbringende aktiviteter	50 000	22,1 %	75 000	5,5 %	50 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Inntekter fra næringslivet	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Kommersielle aktiviteter	0	0,0 %	1 050 000	76,6 %	-
Finansinntekter	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Øvrige inntekter	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Totale inntekter kategori sosiale organisasjoner	226 300	100 %	1 370 000	100 %	-

Små sosiale organisasjoner som har svart på undersøkelsen har ubetydelige inntekter.

Tabell 69. Kategori mellomstore sosiale organisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntekstypene

Mellomstore sosiale organisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	5 045 445	74,4 %	5 253 621	46,4 %	4,1 %
Utdeling fra legater/stiftelser	140 416	2,1 %	2 732 000	24,1 %	-
Medlemskontingenter	836 100	12,3 %	799 100	7,1 %	-4,4 %
Innteksbringende aktiviteter	736 060	10,9 %	1 746 000	15,4 %	137,2 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Inntekter fra næringslivet	0	0,0 %	595 750	5,3 %	-
Kommersielle aktiviteter	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Finansinntekter	19 146	0,3 %	17 516	0,2 %	-8,5 %
Øvrige inntekter	5 000	0,1 %	185 000	1,6 %	-
Totale inntekter kategori sosiale organisasjoner	6 782 167	100 %	11 328 987	100 %	67,0 %

Mellomstore sosiale organisasjoner har mest inntekter i form av tilskudd. Økningen i tilskudd fra 2009 til 2013 er 4,1 %. Totale inntekter for gruppen har økt med 67 % i samme periode og en viktig årsak til økningen er økningen i inntekter fra legater/stiftelser.

Tabell 70. Kategori store sosiale organisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntekstypene

Store sosiale organisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	778 832 000	58,2 %	1 078 208 000	56,6 %	38,4 %
Utdeling fra legater/stiftelser	3 035 000	0,2 %	7 055 000	0,4 %	132,5 %
Medlemskontingenter	57 523 403	4,3 %	72 332 607	3,8 %	25,7 %
Innteksbringende aktiviteter	8 560 000	0,6 %	27 772 000	1,5 %	224,4 %
Inntekter fra private givere	64 485 000	4,8 %	105 798 000	5,6 %	64,1 %
Inntekter fra næringslivet	41 990 000	3,1 %	89 064 000	4,7 %	112,1 %
Kommersielle aktiviteter	43 276 862	3,2 %	28 344 354	1,5 %	-34,5 %
Finansinntekter	230 529 000	17,2 %	331 414 000	17,4 %	43,8 %
Øvrige inntekter	109 203 241	8,2 %	163 318 071	8,6 %	49,6 %
Totale inntekter kategori sosiale organisasjoner	1 337 434 506	100 %	1 903 306 032	100 %	42,3 %

Også for store sosiale organisasjoner er tilskudd den viktigste inntektskilden. Tilskudd har økt med over 38 % fra 2009 til 2013. Totalt har inntekter økt med 42,3 % i perioden og økningen skyldes stort sett økning i alle inntektskilder, bortsett fra inntekter fra kommersielle aktiviteter som har blitt redusert med 34,5 %. Inntekter fra innteksbringende aktiviteter og næringslivet samt utdelinger fra legater/stiftelser har hatt størst prosentvis endring.

Tabell 71, Kategori små idrettsorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntekstypene

Små idrettsorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	1 137 364	29,3 %	917 325	20,4 %	-19,3 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	70 000	1,6 %	-
Medlemskontingenter	1 700 548	43,8 %	1 944 669	43,2 %	14,4 %
Innteksbringende aktiviteter	385 661	9,9 %	841 035	18,7 %	118,1 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Inntekter fra næringslivet	358 002	9,2 %	175 003	3,9 %	-51,1 %
Kommersielle aktiviteter	25 000	0,6 %	127 377	2,8 %	-
Finansinntekter	98 524	2,5 %	115 749	2,6 %	17,5 %
Øvrige inntekter	173 780	4,5 %	312 863	6,9 %	80,0 %
Totale inntekter kategori idrett	3 878 879	100 %	4 504 021	100 %	16,1 %

Små idrettsorganisasjoner har mest inntekter i form av medlemsinntekter. Disse har økt med 14,4 % fra 2009 til 2013. Tilskudd er den nest viktigste inntektskilden og har hatt en nedgang på 19,3 %. Totalt har små idrettsorganisasjoner hatt en inntektsøkning på 16,1 %. Årsaken til dette er at blant annet innteksbringende aktiviteter har hatt en stor prosentvis økning.

Tabell 72, Kategori mellomstore idrettsorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntekstypene

Mellomstore idrettsorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	11 863 637	71,9 %	12 515 713	59,6 %	5,5 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	2 020 000	9,6 %	-
Medlemskontingenter	1 144 840	6,9 %	1 379 009	6,6 %	20,5 %
Innteksbringende aktiviteter	642 557	3,9 %	763 191	3,6 %	18,7 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	341 159	1,6 %	-
Inntekter fra næringslivet	884 514	5,4 %	943 795	4,5 %	6,7 %
Kommersielle aktiviteter	334 660	2,0 %	280 125	1,3 %	-16,3 %
Finansinntekter	107 790	0,7 %	183 519	0,9 %	70,3 %
Øvrige inntekter	1 523 831	9,2 %	2 570 273	12,2 %	68,7 %
Totale inntekter kategori idrett	16 501 829	100 %	20 996 784	100 %	27,2 %

Viktigste inntektskilde for mellomstore idrettsorganisasjoner er tilskudd. Tilskudd har økt med 5,5 % fra 2009 til 2013. Totale inntekter har økt med 27,2 %, dette skyldes hovedsakelig økningen i utdeling fra legater/stiftelser og øvrige inntekter.

Tabell 73, Kategori store idrettsorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntekstypene

Store idrettsorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	805 513 057	84,2 %	837 327 562	82,7 %	3,9 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	5 329 000	0,5 %	-
Medlemskontingenter	8 108 428	0,8 %	10 603 611	1,0 %	30,8 %
Innteksbringende aktiviteter	3 342 423	0,3 %	2 843 196	0,3 %	-
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Inntekter fra næringslivet	42 387 109	4,4 %	45 446 553	4,5 %	7,2 %
Kommersielle aktiviteter	82 355 584	8,6 %	95 358 496	9,4 %	15,8 %
Finansinntekter	6 716 492	0,7 %	7 320 224	0,7 %	9,0 %
Øvrige inntekter	8 381 074	0,9 %	8 123 862	0,8 %	-3,1 %
Totale inntekter kategori idrett	956 804 167	100 %	1 012 352 504	100 %	5,8 %

Også for store idrettsorganisasjoner er tilskudd viktigste inntektskilde. Tilskudd har økt med 3,9 % fra 2009 til 2013. Viktige inntektskilder som har hatt større prosentvis økning er medlemsinntekter og inntekter fra kommersielle aktiviteter.

Tabell 74. Kategori små kunst- og kulturorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Små kunst og kulturorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	4 490 423	55,7 %	5 787 383	58,4 %	28,9 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	50 000	0,5 %	-
Medlemskontingenter	1 933 335	24,0 %	2 343 950	23,6 %	21,2 %
Innteksbringende aktiviteter	245 300	3,0 %	399 322	4,0 %	62,8 %
Inntekter fra private givere	40 850	0,5 %	41 350	0,4 %	1,2 %
Inntekter fra næringslivet	47 000	0,6 %	36 970	0,4 %	-21,3 %
Kommersielle aktiviteter	692 047	8,6 %	510 279	5,1 %	-26,3 %
Finansinntekter	92 964	1,2 %	116 374	1,2 %	25,2 %
Øvrige inntekter	524 225	6,5 %	630 818	6,4 %	20,3 %
Totale inntekter kategori kunst og kultur	8 066 144	100 %	9 916 446	100 %	22,9 %

Små kunst- og kulturorganisasjoner får over halvparten av inntektene sine fra tilskudd. Derrest er medlemsinntekter viktig inntektskilde. Både tilskudd og medlemsinntekter har økt vesentlig fra 2009 til 2013, tilskudd økte med 28,9 % og medlemsinntekter med 21,2 %.

Tabell 75. Kategori mellomstore kunst og kulturorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Mellomstore kunst og kulturorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	21 228 019	61,0 %	28 796 318	61,0 %	35,7 %
Utdeling fra legater/stiftelser	215 000	0,6 %	765 000	1,6 %	-
Medlemskontingenter	5 319 931	15,3 %	7 402 716	15,7 %	39,2 %
Innteksbringende aktiviteter	614 633	1,8 %	736 635	1,6 %	19,8 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Inntekter fra næringslivet	310 000	0,9 %	480 000	1,0 %	54,8 %
Kommersielle aktiviteter	1 443 942	4,1 %	1 886 720	4,0 %	30,7 %
Finansinntekter	288 663	0,8 %	337 112	0,7 %	16,8 %
Øvrige inntekter	5 408 299	15,5 %	6 772 362	14,4 %	25,2 %
Totale inntekter kategori kunst og kultur	34 828 487	100 %	47 176 863	100 %	35,5 %

Lik små organisasjoner har mellomstore kunst- og kulturorganisasjoner mest inntekter fra tilskudd og medlemsinntekter. Tilskudd har økt med 35,7 % fra 2009 til 2013 og medlemsinntekter har økt med 39,2 %. Total prosentvis økning i totale inntekter er 35,5 %.

Tabell 76. Kategori store kunst og kulturorganisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Store kunst og kulturorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	52 660 862	16,4 %	62 005 799	16,3 %	17,7 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Medlemskontingenter	24 467 009	7,6 %	34 858 570	9,2 %	42,5 %
Innteksbringende aktiviteter	7 000	0,0 %	18 000	0,0 %	-
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Inntekter fra næringslivet	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Kommersielle aktiviteter	168 795 882	52,4 %	189 129 956	49,8 %	12,0 %
Finansinntekter	5 197 892	1,6 %	6 117 409	1,6 %	17,7 %

Store kunst og kulturorganisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Øvrige inntekter	70 930 334	22,0 %	87 356 217	23,0 %	23,2 %
Totale inntekter kategori kunst og kultur	322 058 979	100 %	379 485 951	100 %	17,8 %

Store kunst og kulturorganisasjoner har høyest inntekter fra kommersielle aktiviteter. Denne inntektskilden har økt med 12,0 % fra 2009 til 2013. Store kunst og kultur organisasjoner har i tillegg store øvrige inntekter som har økt med 23,2 % i samme periode. Tilskudd som er den største inntektskilden for små og mellomstore kunst og kulturorganisasjoner og utgjør over halvparten av totale inntekter, utgjør ca 17 % av totale inntekter for store kunst og kulturorganisasjoner. Tilskudd for store organisasjoner har økt ca 17 % fra 2009 til 2013, mens tilskudd for små og mellomstore kunst og kulturorganisasjoner økte henholdsvis ca 29 % og 36 %.

Tabell 77. Kategori små rekreasjon og sosiale foreninger, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Små rekreasjon og sosiale foreninger	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	75 000	1,1 %	70 000	0,9 %	-6,7 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	504 000	6,4 %	-
Medlemskontingenter	4 506 822	67,5 %	5 224 585	66,7 %	15,9 %
Innteksbringende aktiviteter	1 779 860	26,7 %	1 499 205	19,1 %	-15,7 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Inntekter fra næringslivet	108 300	1,6 %	232 000	3,0 %	114,2 %
Kommersielle aktiviteter	33 340	0,5 %	25 000	0,3 %	-25,0 %
Finansinntekter	53 435	0,8 %	89 836	1,1 %	68,1 %
Øvrige inntekter	119 300	1,8 %	185 000	2,4 %	55,1 %
Totale inntekter kategori rekreasjon og sosiale foreninger	6 676 057	100 %	7 829 626	100 %	17,3 %

Viktigste inntektskilde for kategorien små organisasjoner innen rekreasjon og sosiale foreninger er medlemsinntekter som har økt med 15,9 % fra 2009 til 2013. Nest viktigste inntektskilde som er innteksbringende aktiviteter har blitt tilsvarende redusert i samme periode. Totalt sett har inntektene for små organisasjoner innen denne kategorien økt med 17,3 %.

Tabell 78. Kategori mellomstore rekreasjon og sosiale foreninger, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Mellomstore rekreasjon og sosiale foreninger	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	81 862	3,7 %	194 680	9,1 %	137,8 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Medlemskontingenter	195 284	8,9 %	1 229 800	57,3 %	-
Innteksbringende aktiviteter	155 684	7,1 %	313 566	14,6 %	101,4 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Inntekter fra næringslivet	42 461	1,9 %	95 669	4,5 %	125,3 %
Kommersielle aktiviteter	205 627	9,4 %	124 941	5,8 %	-39,2 %
Finansinntekter	81 001	3,7 %	62 382	2,9 %	-23,0 %
Øvrige inntekter	1 431 452	65,3 %	125 031	5,8 %	-91,3 %
Totale inntekter kategori rekreasjon og sosiale foreninger	2 193 371	100 %	2 146 069	100 %	-2,2 %

Det er kun en organisasjon i denne gruppen mellomstore organisasjoner innen rekreasjon og sosiale foreninger som har besvart undersøkelsen. Det anses derfor ikke hensiktsmessig å kommentere tallene.

Tabell 79. Kategori store rekreasjon og sosiale foreninger, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Store rekreasjon og sosiale foreninger	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	11 732 286	18,8 %	13 227 456	18,9 %	12,7 %
Utdeling fra legater/stiftelser	2 000 000	3,2 %	816 000	1,2 %	-59,2 %
Medlemskontingenter	20 046 391	32,1 %	28 883 606	41,3 %	44,1 %
Innteksbringende aktiviteter	2 781 617	4,5 %	2 588 848	3,7 %	-6,9 %
Inntekter fra private givere	2 395 755	3,8 %	2 267 080	3,2 %	-5,4 %
Inntekter fra næringslivet	3 100 000	5,0 %	3 350 000	4,8 %	8,1 %
Kommersielle aktiviteter	4 203 390	6,7 %	4 490 436	6,4 %	6,8 %
Finansinntekter	2 466 245	3,9 %	3 128 118	4,5 %	26,8 %
Øvrige inntekter	13 757 137	22,0 %	11 107 074	15,9 %	-19,3 %
Totale inntekter kategori rekreasjon og sosiale foreninger	62 482 821	100 %	69 858 618	100 %	11,8 %

På samme måte som for små organisasjoner innen denne kategorien organisasjon er medlemsinntekter den viktigste inntektskilden for store organisasjoner innen rekreasjon og sosiale foreninger. Denne inntektskilden har økt med 44 % fra 2009 til 2013. Tilskudd og øvrige inntekter er andre viktige inntektskilder. Tilskudd har økt med 12,7 % fra 2009 til 2013 mens øvrige inntekter har hatt en nedgang på 19,3 %. Totale inntekter har økt med 11,8 % for store organisasjoner, mens tilsvarende for små organisasjoner er 17,3 %.

Tabell 80. Kategori små andre organisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Små andre organisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	620 000	39,8 %	540 500	13,1 %	-12,8 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Medlemskontingenter	790 626	50,7 %	1 320 580	31,9 %	67,0 %
Innteksbringende aktiviteter	0	0,0 %	1 157 462	28,0 %	-
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	847 707	20,5 %	-
Inntekter fra næringslivet	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Kommersielle aktiviteter	1 000	0,1 %	9 400	0,2 %	-
Finansinntekter	146 788	9,4 %	253 663	6,1 %	72,8 %
Øvrige inntekter	0	0,0 %	6 000	0,1 %	-
Totale inntekter kategori andre	1 558 414	100 %	4 135 312	100 %	165,4 %

Viktigste inntektskilde for små andre organisasjoner er medlemskontingenter som har økt med 67 % fra 2009 til 2013. Totale inntekter for kategorien er neste tredoblet i samme periode.

Tabell 81. Kategori mellomstore andre organisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Mellomstore andre organisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	560 000	6,8 %	1 610 000	14,0 %	14,0 %
Utdeling fra legater/stiftelser	0	0,0 %	0	0,0 %	0,0 %
Medlemskontingenter	2 463 947	29,8 %	2 525 290	21,9 %	2,5 %
Innteksbringende aktiviteter	263 000	3,2 %	282 000	2,4 %	7,2 %
Inntekter fra private givere	0	0,0 %	0	0,0 %	0,0 %
Inntekter fra næringslivet	0	0,0 %	0	0,0 %	0,0 %
Kommersielle aktiviteter	1 019 719	12,3 %	1 025 115	8,9 %	0,5 %
Finansinntekter	225 996	2,7 %	245 508	2,1 %	8,6 %
Øvrige inntekter	3 740 814	45,2 %	5 827 164	50,6 %	55,7 %
Totale inntekter kategori andre	8 273 476	100 %	11 515 077	100 %	39,2 %

Viktige inntektskilder for organisasjonene innenfor denne kategorien er medlemsinntekter og øvrige inntekter. Det anses ikke hensiktsmessig å kommentere resultatene nærmere.

Tabell 82, Kategori store andre organisasjoner, inntekter fordelt på de ulike inntektstypene

Store andre organisasjoner	2009		2013		Prosentvis endring
	NOK	%	NOK	%	
Tilskudd	20 185 752	47,5 %	18 312 399	40,1 %	-9,3 %
Utdeling fra legater/stiftelser	550 000	1,3 %	300 000	0,7 %	-45,5 %
Medlemskontingenter	2 864 105	6,7 %	2 904 763	6,4 %	1,4 %
Innteksbringende aktiviteter	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Inntekter fra private givere	127 530	0,3 %	1 405 076	3,1 %	-
Inntekter fra næringslivet	277 000	0,7 %	402 500	0,9 %	45,3 %
Kommersielle aktiviteter	18 181 767	42,8 %	21 865 731	47,9 %	20,3 %
Finansinntekter	322 736	0,8 %	477 343	1,0 %	47,9 %
Øvrige inntekter	0	0,0 %	0	0,0 %	-
Totale inntekter kategori andre	42 508 890	100 %	45 667 812	100 %	7,4 %

For store organisasjoner som har kategorisert seg som andre er tilskudd og kommersielle aktiviteter viktigste inntektskilder. Tilskudd har hatt en nedgang på 9,3 % fra 2009 til 2013, mens inntekter fra kommersielle aktiviteter har økt med 20,3 %.

4.4.7 Inntektskilder – funn fra andre undersøkelser

I IRIS undersøkelse fra 2008 om frivillig sektors økonomi og merverdiavgift framkommer det at inntekter fra det offentlige er den viktigste inntektskilden med over 40 % av inntektene. De fleste sektorene hadde betydelige inntekter fra det offentlige. Videre framkom det at kunst og kultur, idrett og interesseorganisasjoner var blant de sektorene som hadde den mest varierte inntektsstrukturen. Inntektsstrukturen varierte til dels betydelig med virksomhetens størrelse. Offentlige inntekter utgjorde i snitt mer enn øvrige inntekter for organisasjoner med omsetning over to millioner kroner. Små og mellomstore virksomheter har en mye høyere andel medlemskontingenter, deltakeravgifter, kiosksalg, bingo og lotterier enn store virksomheter.

Gulbrandsen og Sivesinds undersøkelse fra 2013 Nasjonale organisasjoner - En første oversikt viser at den viktigste inntektskilden for nasjonale organisasjoner er medlemskontingent. I denne undersøkelsen får organisasjonene i gjennomsnitt 38 % av inntektene sine fra medlemskontingenter. Tilskudd fra stat og fylke utgjør 15 % av inntektene, inntekter fra gaver og innsamlinger 6 %, inntekter fra ulike arrangementer 8 % og andre inntekter 12 % av totale inntekter.

Sivesinds undersøkelse fra 2012 Pengestrømmer i frivillig sektor viser at andel inntekter som kom fra kommune, stat og fylke lå på 16-17 % både i 1997 og 2009. Dette blir omtalt som lavt, og rapporten sier at det tidligere har vært vist at frivillig sektor får ca en tredjedel av inntektene fra det offentlige. Inntekter fra gaver og testamentariske gaver lå på 6 % både i 1997 og 2009. Inntekter fra sponsing og reklame utgjorde 5 % i 1997 og 9 % i 2009. Ifølge denne undersøkelsen genererer organisasjonene omtrent tre fjerdedeler av inntektene sine gjennom egen aktivitet.

Rapport fra The Resource Alliance 2011 viser en sammenligning av inntektskilder for frivillig sektor i 34 ulike land. Inntektskildene er fordelt på filantropi, offentlige tilskudd og medlemsavgifter. Totalt for de 34 landene utgjør inntekter fra filantropi 13 % av totale inntekter, offentlige tilskudd utgjør 34 % og medlemsavgifter utgjør 53 %. Resultatet for Norge varierer ikke mye fra gjennomsnittet, bortsett fra når det gjelder filantropi og medlemsavgifter; 7 % av inntektene kommer fra filantropi, 35 % er offentlige tilskudd og 58 % medlemsavgifter.

I SSBs satelittregnskap. for ideelle og frivillige organisasjoner utgjør offentlige tilskudd (fra stat, kommuner og fylkeskommuner) 43,3 % av totale inntekter i 2012 og 42,8 % i 2013. Bidrag fra husstander utgjør 38,5 i 2012 og 43,6 i 2013.

Sponsor Insight har utført undersøkelser for å kartlegge tall for sponsormarkedet. Blant hovedfunnene er en vekst i sponsormarkedet på 3 % fra 2012 til 2013. Videre at veksten i sosiosektoren var 14,2 %, mens fotballen hadde en vekst på 1,8 %. Idrett utenom fotball økte med 4,2 %. Kultur gikk tilbake med 4 %.

I Deloitte's rapport "Kartlegging av markedet for fundraising" utgjør offentlige tilskudd 53 % av totale inntekter for de organisasjonene som har besvart undersøkelsen både i 2012 og 2013. Inntekter fra faste givere utgjør henholdsvis 14 % og 15 % i 2012 og 2013.

I FRIIs undersøkelse i Sverige fra 2014 fremkommer det at allmenheten er mest villig til å gi pengegaver til organisasjoner som arbeider med katastrofer, barn og forskning. Allmenheten er minst villig til å gi pengegaver til organisasjoner innen kultur og idrett.

4.4.8 Estimering av omfang av inntekter innen frivillig sektor

Basert på innhentede inntektstall ønsker vi å estimere omfanget av inntekter innen frivillig sektor.

Kvaliteten på estimatene beror i stor grad på om organisasjonene som har svart er representative for hele populasjonen. Hvis ikke har vi et skjevt utvalg og våre estimater kan være svært usikre og kunne si lite om de virkelige beløpene for hele populasjonen. Normalt i slike undersøkelser benyttes tilfeldig sampling. Det vil si at alle organisasjoner i utvalget velges tilfeldig ut fra populasjonen med like stor sannsynlighet. På denne måten minimerer man skjevhet i utvalget og har dermed større sjanse for å få et utvalg som er representativt for populasjonen. Vi har imidlertid sendt skjemaet til alle organisasjonene i databasen.

Spørsmålet er derfor om de 437 organisasjonene som har besvart undersøkelsen er representative for populasjonen. Da utvalget er basert på organisasjoner som faktisk har svart på undersøkelsen og ikke valgt ut tilfeldig fra databasen, har det sannsynligvis en grad av skjevhet. Det er sannsynlig at noen grupper er flinkere til å svare på slike undersøkelser enn andre, og disse vil derfor være overrepresentert i utvalget. Vi vil sitte igjen med et utvalg som ikke er representativt for populasjonen. Skjevheten kan reduseres ved å sammenligne fordelingen av de ulike organisasjonskategoriene med populasjonsfordelingen og så innføre en vektning som veker observasjonene til riktig fordeling i populasjonen. Vi sitter da igjen med et utvalg som er mer representativt, og noe av skjevheten i utvalget er redusert. Med grunnlag i ICNPO klassifiseringen i benyttet database har vi sortert organisasjonene på kategorier. ICNPO klassifiseringen i databasen er ikke kontrollert av oss.

Tabell 83, Organisasjoner fordelt på kategori

Kategori organisasjon	Antall organisasjoner i utvalget	% av totalt utvalg	Antall organisasjoner i populasjonen	% av total populasjon
Helse	52	12 %	63	1 %
Natur-, miljø og dyrevern	16	16 %	74	2 %
Interesseorganisasjoner	176	40 %	1990	54 %
Internasjonale organisasjoner	23	5 %	285	8 %
Utdanning og forskning	28	6 %	62	2 %
Tros- og livssynsorganisasjoner	23	5 %	248	7 %
Sosiale tjenester	11	3 %	79	2 %
Idrett	25	6 %	199	5 %
Kunst og kultur	37	8 %	198	5 %
Rekreasjon og sosiale foreninger	18	4 %	445	12 %
Andre	28	6 %	36	1 %
Totalt	437	100 %	3679	100 %

Med unntak av noen kategorier avviker populasjonsfordeling mot utvalgsfordeling med 2 til 4 prosent i ulik retning. Vi vil derfor post-stratifisere ved å benytte ulike vekter i kalkuleringen av estimater for å redusere noe skjevhet i utvalget. Det vil likevel fortsatt være noe skjevhet i utvalget innad i kategoriene fordi de heller ikke er valgt ut tilfeldig. Dette må tas hensyn til ved tolkning av estimatene.

Ved utarbeidelse av estimater for populasjonen er den enkleste fremgangsmåten å tenke på utvalgsgjennomsnittet som et vektet gjennomsnitt av gruppegjennomsnittene. Vektene som innføres skal korrespondere til virkelig andel av gruppen i populasjonen. Videre kan man tenke på totalen som sum av gruppetotalene. Vår populasjon av organisasjoner er på $N=3679$, og av disse har vi $h=11$ kategori organisasjoner. Av disse har vi for eksempel 1990 interesseorganisasjoner. Vekten legges til $weight=1990/3679$ til gjennomsnittet for denne gruppen og utvalgsgjennomsnittet blir derfor kalkulert som (Johnson 2015).

$$\bar{x}_{post-st} = \sum_{h=1}^n w_h * \bar{x}_h = \frac{1990}{3679} * \bar{x}_{Interesseorganisasjoner} + w_2 * \bar{x}_{Idrett} + ..$$

Variansen kan utledes på lignende måte.

Tabellene viser at det er nokså stort konfidensintervall for totalinntekt på for alle størrelser og grupper sett under ett. Dette kan ha sin forklaring i at variabelen for inntekt i seg selv har høy spredning. Oppdeling i grupper gir mindre intervall, særlig på størrelse.

Beregnet total inntekt for samtlige norske nasjonale organisasjoner vises i tabell 84 nedenfor.

Tabell 84. Estimert total inntekt for alle frivillige organisasjoner (tall i milliarder)

Ar	Total inntekt	Standardavvik	95 % konfidensintervall	
2009	71,2 mrd.	18,2 mrd.	35,6 mrd.	107,0 mrd.
2013	85,5 mrd.	21,9 mrd.	42,5 mrd.	128,0 mrd.

Tabellene nedenfor viser estimerte totale inntekter fordelt på de ulike organisasjonskategoriene.

Tabell 85. Estimert total inntekt fordelt på kategori organisasjoner (tall i millioner)

2009	Estimert total inntekt MNOK	Standardavvik	95 % konfidensintervall	
Helse	150	40	80	230
Natur-, miljø og dyrevern	180	100	-10	360
Interesseorganisasjoner	31 200	9 420	12 700	49 800
Internasjonale organisasjoner	2 520	1 260	40	4 990
Utdanning og forskning	340	160	20	660
Tros- og livssynsorganisasjoner	15 900	11 200	-6 070	37 900
Sosiale tjenester	9 920	7 750	-5 320	25 200
Idrett	8 050	7 230	6 160	22 300
Kunst og kultur	760	400	-30	1 560
Rekreasjon og sosiale foreninger	1 770	1 030	-260	3 790
Andre	360	290	210	920
Totalt	71 150			

Tabell 86. Estimert total inntekt fordelt på kategori organisasjoner (tall i millioner)

2013	Estimert total inntekt MNOK	Standardavvik	95 % konfidensintervall	
Helse	210	50	110	300
Natur-, miljø og dyrevern	200	100	0	390
Interesseorganisasjoner	37 300	10 800	16 100	58 500
Internasjonale organisasjoner	3 110	1 620	-80	6 290
Utdanning og forskning	400	190	40	770
Tros- og livssynsorganisasjoner	18 700	13 300	-7 440	44 800
Sosiale tjenester	13 800	11 100	-8 100	35 600
Idrett	8 510	7 590	-6 410	23 400
Kunst og kultur	950	470	30	1 880
Rekreasjon og sosiale foreninger	1 970	1 140	-260	4 210
Andre	410	330	-240	1 070
Totalt	85 560			

Tabellene nedenfor viser estimerte totale inntekter fordelt på de ulike inntektskategoriene.

Tabell 87. Estimert total inntekt fordelt på inntektskategori (tall i millioner)

2009	Estimert total inntekt MNOK	Standardavvik	95 % konfidensintervall	
Tilskudd	22 600	9 680	3 560	41 600
Tildeling fra legater/stiftelser	450	310	0	1 050
Medlemskontingenter	16 400	5 660	5 280	27 500
Innteksbringende aktiviteter	940	210	530	1 360
Inntekter fra private givere	10 300	3 810	2 850	17 800
Inntekter fra næringslivet	1 320	550	240	2 400
Kommersielle aktiviteter	7 520	3 460	720	14 300
Finansinntekter	4 450	2 250	30	8 860
Øvrige inntekter	5 880	1 790	2 350	9 400
Totalt	69 860			

Tabell 88. Estimert total inntekt fordelt på inntektskategori (tall i millioner)

2013	Estimert total inntekt MNOK	Standardavvik	95 % konfidensintervall	
Tilskudd	27 100	11 400	4 650	49 600
Tildeling fra legater/stiftelser	830	330	180	1 480
Medlemskontingenter	20 400	6 740	7 140	33 600
Innteksbringende aktiviteter	1 210	270	680	1 740
Inntekter fra private givere	11 500	4 180	3 260	19 700
Inntekter fra næringslivet	2 020	840	370	3 660
Kommersielle aktiviteter	8 260	3 790	810	15 700
Finansinntekter	4 690	2 510	0	9 630
Øvrige inntekter	7 340	2 140	3 130	11 500
Totalt	83 350			

Sum i tabellene 87 og 88 over – 69,9 MRD i 2009 og 83,4 MRD i 2013 – avviker fra estimert total inntekt 71,2 MRD og 85,5 MRD i tabell 84 fordi det er differanse mellom rapporterte inntekter fordelt på inntektskilde og totale inntekter. Dette er omtalt i kap. 3.2. Rapporterte inntekter fordelt på inntektskilde er grunnlaget for kalkulering av estimat på inntektskategorinivå, mens rapporterte totale inntekter er grunnlaget for kalkulering av estimerte totale inntekter.

Tabellen nedenfor viser estimerte inntekter i 2009 og 2013 fordelt på de ulike kategorier organisasjoner.

Tabell 89, Estimert total inntekt fordelt på inntektskategorier (tall i millioner)

	2009 MNOK	%	2013 MNOK	%	Prosentvis endring
Tilskudd	22 600	32,3 %	27 100	32,3 %	19,9 %
Utdeling fra legater/stiftelser	450	0,6 %	830	1,0 %	84,4 %
Medlemskontingenter	16 400	23,5 %	20 400	24,5 %	24,4 %
Innteksbringende aktiviteter	940	1,3 %	1 210	1,5 %	28,7 %
Inntekter fra private givere	10 300	14,7 %	11 500	13,8 %	11,6 %
Inntekter fra næringslivet	1 320	1,9 %	2 020	2,4 %	53,0 %
Kommersielle aktiviteter	7 520	10,8 %	8 260	9,9 %	9,8 %
Finansinntekter	4 450	6,4 %	4 690	5,6 %	5,4 %
Øvrige inntekter	5 880	8,4 %	7 340	8,8 %	24,8 %
Totale inntekter kategori sosiale organisasjoner	69 860	100 %	83 350	100 %	19,3 %

Tabellene nedenfor viser estimerte totale inntekter fordelt etter størrelse på organisasjonen.

Tabell 90, Estimert total inntekt fordelt på størrelseskategori (tall i millioner)

2009	Estimert total inntekt MNOK	Standardavvik	95 % konfidensintervall	
Liten	1 200	251	710	1 700
Medium	2 740	418	1 920	3 570
Stor	67 300	18 200	31 500	103 000
Totalt	71 240			

Tabell 91, Estimert total inntekt fordelt på størrelseskategori (tall i millioner)

2013	Estimert total inntekt MNOK	Standardavvik	95 % konfidensintervall	
Liten	1 150	151	850	1 440
Medium	3 160	369	2 430	3 880
Stor	81 200	21 900	38 100	124 000
Totalt	85 510			

Når det gjelder estimerte totale inntekter 85,5 MRD er dette et anslag over inntektene til norske nasjonale frivillige organisasjoner inkludert idrett og kunst og kultur i 2013. Statistisk sentralbyrås satelittundersøkelse anslår idelle og frivillige organisasjoners inntekter å være 97,1 MRD i 2013. Sistnevnte undersøkelse omfatter også lokallag.

4.4.9 Sammenndratt analyse av frivillig sektors inntektskilder

Organisasjonene som besvarte undersøkelsen hadde samlet 9,2 MRD i inntekter i 2013, en økning på 21,7 % fra 2009. Det er interesseorganisasjoner som har mest inntekter med 3,3 MRD (36,0 %), og deretter kommer sosiale tjenester (20,7 %), tros- og livssynsorganisasjoner (18,9 %) og idrett (11,2 %). Størst økning har det vært for organisasjoner innen sosiale tjenester med 42,5 % og deretter kommer helse med 35,6 %. Idrett har hatt en beskjeden økning på 6,2 %, hvilket i realiteten innebærer en nedgang målt i dagens kroner siden vi ikke har hensyntatt endring i konsumindeksen i perioden. Av organisasjonene som har besvart undersøkelsen er det 17 % som er klassifisert som store. Store organisasjoner har ca 95 % av totalt rapporterte inntekter. Mellomstore organisasjoner utgjør 20 % av de som har besvart undersøkelsen, mens deres andel av inntekter utgjør 4 %. Små organisasjoner utgjør ca 63 % av de organisasjonene som har besvart undersøkelsen, men har kun ca 1 % av totale inntekter.

Det er tilskudd fra norske myndigheter, EU, FN og andre som er den største inntektskilden til de frivillige organisasjoner med 3,3 MRD i 2013, en økning på 22,6 % fra 2009. Dette utgjør ca 35 % av de totale inntektene i både 2013 og 2009. I andre undersøkelser omtalt ovenfor er utgjør tilskudd alt fra 15 % til 53 % av totale inntekter. Det er organisasjoner innen sosiale tjenester (33,1 %), idrett (26 %) og tros- og livssynsorganisasjoner (19,2 %) som får mest tilskudd. De fleste kategorier organisasjoner har betydelige inntekter fra det offentlige og tilskudd utgjør en vesentlig del av kategoriens totale inntekter. Særlig høy er andelen innen idrett (82,0 %), sosiale tjenester (56,6 %) og utdanning og forskning (55,6 %). Helses andel utgjør 48,8 %, natur-, miljø- og dyrevern 42,2 %, internasjonale organisasjoner 35,8 %, tros- og livssynsorganisasjoner 36,0 %. Mens for kunst og kultur utgjorde det kun 22,1 %, rekreasjon og sosiale foreninger 16,9 % og interesseorganisasjoner 8,6 %. Andre undersøkelser omtalt ovenfor viser noe av det samme. I IRIS' undersøkelse påpekes det at offentlig finansiering/tilskudd er viktig for nesten alle kategorier frivillige organisasjoner, særlig på velferdsområdene utdanning og forskning, sosiale tjenester og helse. Høye offentlige tilskudd har også kunst og kultur, idrett samt internasjonale organisasjoner. Disse kategoriene hadde også den mest varierte inntektsstrukturen. Det er organisasjoner innen sosiale tjenester som har hatt den største økningen i tilskudd med 38,2 %, mens økningen var på 32,6 % for utdanning og forskning og 32,1 % for interesseorganisasjoner. Idretts økning var på 3,9 % og internasjonale organisasjoner 4,3 %. Kategorien andre organisasjoner hadde en reduksjon på 4,3 %. Et annet funn er at store organisasjoner får forholdsmessig mer i tilskudd enn små og mellomstore organisasjoner. IRIS undersøkelse viser et samme. Tilskudd er den viktigste inntektskilden uavhengig av størrelse på organisasjonene.

Andre viktige inntekter er medlemkontingenter. Disse utgjorde 2,1 MRD i 2013, som tilsvarte nesten 23 % av totale inntekter både i 2009 og 2013. Interesseorganisasjoner får omtrent 89 % (1,9 MRD) av medlemsinntektene i denne undersøkelsen. Det er interesseorganisasjoner, rekreasjon og sosiale foreninger, helse og natur-, miljø og dyrevern som har høyest andel medlemsinntekter av totale inntekter, henholdsvis ca 55,9 %, 44,3 %, 11,5 % og 35,2 % i 2013. At interesseorganisasjoner har betydelige medlemsinntekter var også et funn i IRIS' undersøkelse. I Wollebæk og Sivesinds undersøkelse "Fra folkebevegelse til filantropi" sier de at medlemstilknytning er snarere unntaket enn regelen blant frivillige innen sosiale og humanitære organisasjoner, helse- og sosialtjenester, internasjonalt rettet arbeid, helsetjenester og utdanning og omsorg. Det kan synes som det er en dreining fra medlemskap. mot individuell frivillighet i tilknytning til for eksempel frivillighetssentraler eller velferdsinstitusjoner. I denne aktuelle undersøkelsen har medlemsinntektene økt for alle kategorier organisasjoner hvor utdanning og forskning og internasjonale organisasjoner har hatt den prosentvis største økningen med henholdsvis 67,8 % og 53,7 %. Kategorien helse som har lavest økning (9,6 %) hvis en ser bort ifra natur-, miljø og dyrevern der utviklingen er negativ (-0,3 %). Medlemsinntekter for samtlige kategorier organisasjoner har økt med 22,8 % fra 2009 til 2013. Medlemskontingenter er viktigere for små enn de store organisasjonene, men er den nest viktigste inntektskildene uavhengig av størrelse på organisasjonene.

Inntekter fra private givere utgjør 1.1 MRD tilsvarende ca 12 % av totalt rapporterte inntekter både i 2009 og 2013. Tros- og livssynsorganisasjoner har 488 MNOK i inntekter fra private givere tilsvarende 45,2 %, interesseorganisasjoner 34,7 %, organisasjoner i kategorien sosiale tjenester 9,8 % og internasjonale organisasjoner 9 %. Det er internasjonale organisasjoner som har høyest andel inntekter fra private givere i forhold til totale inntekter med 38,4 % og deretter kommer tros- og livssynsorganisasjoner med 27,9 % og interesseorganisasjoner med 11,2 %. Økningen i inntekter fra private givere er på 15,9 % fra 2009 til 2013. Det er internasjonale organisasjoner og organisasjoner innen sosiale tjenester som har økt mest, henholdsvis 75,3 % og 64,1 %. Til sammenligning viser Deloitte's rapport "Kartlegging av markedet for fundraising" at gaver fra faddere/fastgivere økte med 3 % fra 2010 til 2011 og med 4 % fra 2011 til 2012. Fra 2012 til 2013 økte disse inntektene med 11 % og fra 2013 til 2014 med 9,2 %. Tallene er ikke direkte sammenlignbare da undersøkelsen i større grad retter seg mot medlemmer av innsamlingsorganisasjoner og det er flere store organisasjoner som har svart. I samme rapport framkommer det at det er internasjonale organisasjoner som retter seg mot barn som får mest inntekter fra private givere. Interesseorganisasjonenes inntekter har økt med 7,3 % og tros- og livssynsorganisasjonenes inntekter har økt med 8,2 %. Utfra resultatene i undersøkelsen kan det se ut

som det har vært en dreining mot organisasjoner som yter bistand til mennesker i nød og sosiale tjenester. Store organisasjoners andel av inntekter fra private givere er høyere enn for små.

Inntekter fra kommersielle aktiviteter utgjør 973 MNOK tilsvarende 10,6 % av totale inntekter for organisasjonene. Tros- og livssynsorganisasjoner har 447 MNOK av disse inntektene som tilsvarer 46 %, kunst og kultur 19,7 % og interesseorganisasjoner 16,4 %. Det er kunst og kultur som har størst andel av inntektene fra kommersielle aktiviteter, ca 44 % i 2013. Deretter kommer andre som får ca 37 % av inntektene sine fra kommersielle aktiviteter. Kategoriene tros- og livssynsorganisasjoner og idrett har henholdsvis 25,5 % og 9,2 %. Totalt øker inntektskilden fra 2009 til 2013 med 12,3 %. For noen kategorier organisasjoner er det nedgang i denne inntektskilden fra 2009 til 2013, eksempelvis har organisasjoner innen sosiale tjenester hatt en nedgang i denne inntektskilden på 32 %, internasjonale organisasjoner 25,9 % og natur-, miljø og dyrevern 24,7 %. Andre kategorier organisasjoner har hatt en betydelig økning fra 2009 til 2013, eksempelvis helse som har hatt en økning på 30,4 %, kategorien andre 19,3 %, tros- og livssynsorganisasjoner 18,2 %, idrett 15,8 %, interesseorganisasjoner 13,9 % og kunst og kultur 12,0 %. Kommersielle aktiviteter er utgjør en større andel av totale inntekter for store organisasjoner enn for mindre organisasjoner.

Inntekter fra næringslivet utgjør en liten andel av organisasjonenes inntekter, ca 2 % av totale inntekter både i 2009 og 2013. Fra 2009 til 2013 har inntektene økt med 56,4 % til 221 MNOK. Organisasjoner innen sosiale tjenester har 90 MNOK i inntekter fra næringslivet tilsvarende 40,5 %, interesseorganisasjoner 25 %, idrett 21 % og internasjonale organisasjoner 9,1 %. Det er kategorien internasjonale organisasjoner som har høyest andel inntekter fra næringslivet i forhold til totale inntekter med 12 % i 2009 og 8 % i 2013. Deres inntekter fra næringslivet har hatt en nedgang på 17,6 %. Organisasjoner innen sosiale tjenester og idrettsorganisasjoner sin andel av inntektene fra næringslivet, utgjør henholdsvis 4,7 % og 4,5 % i 2013. Det er interesseorganisasjoner og organisasjoner innen sosiale tjenester som har størst økning med henholdsvis 153,8 % og 113,5 %. Idrettsorganisasjoner har hatt en økning på 6,7 % fra 2009 til 2013. Kunst- og kulturorganisasjoner og tros og livssynsorganisasjoner har ubetydelige inntekter fra næringslivet. Kulturorganisasjonene opplever liten interesse fra næringslivet, mens idrettsorganisasjonene opplever at det er utfordrende å beholde nivået på inntekter fra næringslivet. Som det fremgår ovenfor har det vært store endringer i inntekter fra næringslivet mellom de ulike kategoriene organisasjoner tilsvarende som for inntekter fra kommersielle aktiviteter og i større grad enn for andre inntektskilder. I IRIS' undersøkelse sies det at inntekter/støtte fra næringslivet variere ikke systematisk med hovedtrekk fra inntektsstrukturen for øvrig. Det kan tyde på at inntekter fra næringslivet er mindre forutsigbare. Det er ingen signifikante forskjeller i forhold størrelse på organisasjonene når det gjelder hvor stor andel inntekter fra næringslivet utgjør.

Inntekter fra inntektsbringende aktiviteter utgjør 180 MNOK i 2013, en økning på 29,3 % fra 2009. Inntektsbringende aktiviteter utgjør 2 % av organisasjonenes inntekter, og er viktigere for små enn for store organisasjoner. Det er interesseorganisasjoner, utdanning og forskning og organisasjoner innen sosiale tjenester som har størst andel av disse inntektene med henholdsvis 39,9 %, 24,2 % og 16,5 %. Interesseorganisasjoner har hatt en økning på 19,2 %. Det har vært en prosentvis nedgang for kategorien utdanning og forskning på 1,2 %, mens organisasjoner innen sosiale tjenester har hatt størst prosentvis økning på 216,6 %.

Tildeling fra legater/stiftelser utgjør 94 MNOK i 2013 en økning på 78,4 % fra 2009. Inntekter fra legater/stiftelser utgjør kun 1 % av organisasjonenes inntekter. Det er interesseorganisasjoner, helse og internasjonale organisasjoner som får mest med henholdsvis 48 %, 14 % og 12 %. Det er internasjonale organisasjoner og organisasjoner innen helse som har hatt den prosentvis største økningen. Vi har estimert inntekter fra legater/stiftelser til å utgjøre 0,8 MRD i 2013. I "Private bidrag til frivillig sektor i Norge" sier Sivesind at de norske stiftelsene sto for tildelinger på 3 MRD i 2012.

Finansinntekter utgjør 553 MNOK i 2013, og har økt med 13 % siden 2009. Finansinntekter utgjør 6 % av organisasjonenes inntekter. Det er organisasjoner som leverer sosiale tjenester og

interessorganisasjoner som har nesten 90 % av disse inntektene. Finansinntekter utgjør en større andel for store organisasjoner enn for små organisasjoner

Øvrige inntekter omfatter leieinntekter, kursinntekter og andre inntekter. De utgjør 795 MNOK i 2013, en økning på 28,9 % fra 2009. Dette utgjør 8,5 % av organisasjonenes totale inntekter. Det er interesseorganisasjoner, organisasjoner innen sosiale tjenester, og tros- og livssynsorganisasjoner som har mest øvrige inntekter. Øvrige inntekter er viktigere for mellomstore organisasjoner enn for små og store organisasjoner.

Helses inntekter utgjør 170 MNOK i 2013, en økning på 35,6 % fra 2009. De mellomstores økning har vært på 64,3 %. De viktigste inntektskilden er tilskudd som utgjør 48,8 %. Denne har økt med 27,6 % fra 2009 til 2013. Det er mellomstore organisasjoner som har hatt den største økningen med 109 %, mens de store organisasjonenes økning har vært på 13,2 %. Størst økning har det vært i øvrige inntekter med 226 % til nesten 25 MNOK. Tilskudd utgjør en større andel av totale inntekter for store organisasjoner enn for små organisasjoner, mens medlemsinntekter er viktigere for spesielt små, men også mellomstore organisasjoner.

Kategorien natur-, miljø og dyrevern har 42 MNOK i inntekter i 2013. Det har vært en økning i totale inntekter på 10,7 % fra 2009 til 2013. Det er små og mellomstore organisasjoner som har hatt den største økningen med henholdsvis 40,4 % og 35,3 % mot store som kun har hatt en økning på 4,4 %. Tilskudd og medlemskontingenter utgjør nesten 78 % av inntektene og tilskudd har økt med 18,4 %. Det er små og mellomstore organisasjoner som har hatt den største økningen i tilskudd med henholdsvis 25,7 % og 35,5 %, mens store har hatt en økning på 12,9 %. Øvrige inntekter har økt med 71,1 %, mens det har vært en nedgang i inntekter fra kommersielle aktiviteter med 24,7 %. Det er samme trend for mellomstore og store organisasjoner. I motsetning til for andre kategorier organisasjoner, er tilskudd viktigere for små og mellomstore organisasjoner enn store og medlemskontingenter utgjør en større andel av totale inntekter for store enn for små og mellomstore organisasjoner.

Interesseorganisasjoner inntekter utgjør 3,3 MRD i 2013, en økning på 18,9 % fra 2009. Medlemskontingenter er den viktigste inntektskilden og utgjør 55,9 % av inntektene i 2013. Dermed er det inntekter fra private givere og tilskudd som er vesentlige inntekter. Av de tre største inntektskildene er det tilskudd som har hatt den største prosentvise økningen med 32,1 %, som også representerer trenden for de store og mellomstore organisasjonene. Inntekter fra næringslivet har økt med hele 153,8 %. I motsetning til for andre kategorier organisasjoner, er tilskudd viktigere for små og mellomstore organisasjoner enn store og medlemskontingenter utgjør en større andel av totale inntekter for store enn for små og mellomstore organisasjoner. Dette skyldes nok for en stor del at av de 31 store interesseorganisasjonene som har svart er 15 fagforeninger. Inntekter fra private givere utgjør 11,8 % av totale inntekter for store organisasjoner. Den prosentvise økningen har vært på beskjedne 7,4 %. For mellomstore organisasjoner har økningen vært kun på 1,9 %.

Internasjonale organisasjoners inntekter utgjør 253 MNOK i 2013, en økning på 23,8 % fra 2009. Det er de mellomstore og små som har hatt den største økningen med henholdsvis 86,8 % og 36,6 % mot 20,4 % økning for de store organisasjonene. Inntekter fra private givere som har blitt den viktigste inntektskilden utgjør 38,4 % og har økt med 75,3 % fra 2009. Tilskudd er fortsatt en viktig inntektskilde med sin 35,8 % andel, men økningen fra 2009 har vært på beskjedne 4,3 %. Inntekter fra næringslivet og kommersielle aktiviteter har også vært viktige inntektskilder, men det har vært en negativ utvikling med henholdsvis 17,6 % og 25,9 % reduksjon fra 2009. Dette har de kompensert gjennom økningen i inntekter fra private givere som har vært på 75,3 %. For store internasjonale organisasjoner er det inntekter fra private givere som er største inntektskilde, for små og mellomstore er det tilskudd. Store organisasjoner har tilskudd som nest største inntektskilde. For mellomstore organisasjoner er medlemskontingenter den nest viktigste inntektskilden. For små organisasjoner er inntekter fra private givere og kommersielle aktiviteter viktige inntektskilder i tillegg til tilskudd. Tilskudd har økt med 4,3 % i perioden. Store organisasjoner har hatt en tilbakegang på 3 %, mens de mellomstore og store har hatt en betydelig økning med henholdsvis 175 % og 53 %.

Utdanning og forsknings inntekter utgjør 182 MNOK i 2013, en økning på 18,6 % fra 2009. Tilskudd og inntektsbringende aktiviteter er de viktigste inntektskildene og utgjør henholdsvis 55,6 % og 23,9 %. Av de største inntektskildene er det tilskudd som har hatt den prosentvis største økningen med 32,6 %, mens inntektsbringende aktiviteter har hatt en liten prosentvis reduksjon på 1,2 %. For både små, mellomstore og store organisasjoner er tilskudd den største inntektskilden. For store og små organisasjoner er inntektsbringende aktiviteter på andreplass. Tilsvarende for mellomstore organisasjoner er medlemskontingenter. En annen trend som er felles uavhengig av størrelse, er at det er en tilbakegang på flere av inntektstypene.

Tros- og livssynsorganisasjoners inntekter utgjør 1,7 MRD i 2013, en økning på 18,5 % fra 2009. Det er mellomstore og små organisasjoner som har hatt den største økningen med henholdsvis 51 % og 32 %. Tros- og livssynsorganisasjonenes viktigste inntektskilder er tilskudd, inntekter fra private givere og kommersielle aktiviteter. Det er tros- og livssynsorganisasjoner som har den største andelen av totalt rapportert inntekt fra private givere med 45 %. Disse organisasjonene har også høyest andel av totale inntekter fra kommersielle aktiviteter med 46 %. Av de viktigste inntektskildene for denne kategorien er det tilskudd som har hatt den største prosentvis økning med 27,2 %. Det er en stor organisasjon som står for mye av denne økningen. Inntekter fra kommersielle aktiviteter har hatt en økning på 18,2 %, mens private givere har økt med 8,2 %. For de organisasjonene som er klassifisert som store, er tilskudd den største inntektskilden. For alle, uavhengig av størrelse, er inntekter fra private givere en viktig inntektskilde. For store organisasjoner er kommersielle aktiviteter også en betydelig inntektskilde. Mellomstore organisasjoner har hatt en økning i inntekter fra private givere fra 2009 til 2013 på 73 %.

Sosiale tjenester inntekter utgjør 1,9 MRD i 2013, en økning på hele 42,5 % fra 2009. Viktigste inntektskilde for store og mellomstore organisasjoner som tilbyr sosiale tjenester er tilskudd, som utgjør nærmere 57 % av totale inntekter. Det har vært en økning på 38,2 % i tilskudd fra 2009. Deretter kommer finansinntekter og øvrige inntekter som viktige inntektskilder. Disse har økt med henholdsvis 43,8 % og 49,7 % i perioden. Størst prosentvis økning har inntektsbringende aktiviteter (216,6 %), utdeling fra legater/stiftelser (208,2 %) og inntekter fra næringslivet (113,5 %) hatt. Store organisasjoner har hatt betydelig økning i alle inntektskilder fra 2009 til 2013 med unntak av inntekter fra kommersielle aktiviteter hvor det har vært en tilbakegang på 34,5 %. Mellomstore organisasjoner har spesielt hatt økning i utdeling fra legater/stiftelser, inntektsbringende aktiviteter og inntekter fra næringslivet. De små organisasjonene har ubetydelige inntekter, men har fått inntekter fra kommersielle aktiviteter i 2013.

Idrettens inntekter utgjør 1 MRD i 2013, en økning på beskjedne 6,2 % fra 2009. Idretten har omtrent 82 % av inntektene sine fra tilskudd. Idrettsorganisasjonene er de som får mest tilskudd i 2013, 26 % av totalt rapporterte tilskudd. Andre viktige inntektskilder er kommersielle aktiviteter og inntekter fra næringslivet med henholdsvis 9,2 % og 4,5 %. Inntekter fra kommersielle aktiviteter har økt med 15,8 %, inntekter fra næringslivet 6,7 % og tilskudd med 3,9 %. Store og mellomstore idrettsorganisasjoner har mest inntekter i form av tilskudd. Deretter er inntekter fra kommersielle aktiviteter og næringslivet viktige inntektskilder for store idrettsorganisasjoner. For små idrettsorganisasjoner er medlemskontingenter den viktigste inntektskilden, deretter er tilskudd og inntektsbringende aktiviteter viktige inntektskilder. Store organisasjoner har hatt en beskjeden økning i totale inntekter på 6 % fra 2009 til 2013 som i det vesentligste skyldes utviklingen i tilskudd, mens små og mellomstore organisasjoners økning har vært på henholdsvis 16 % og 27 %. Utdeling fra legater/stiftelser er en ny inntektskilde både for store, mellomstore og små organisasjoner, selv om den fortsatt utgjør en liten del av deres inntekter. For små og mellomstore organisasjoner ser vi at flere av inntektskategoriene varierer fra år til år. Deres inntekter synes å være mindre forutsigbare.

Kunst og kulturs inntekter utgjør 437 MNOK, en økning på 19,6 % fra 2009. De har mest inntekter fra kommersielle aktiviteter, 43,9 %. Kunst og kultur har nest høyest andel av totalt rapporterte inntekter fra kommersielle aktiviteter. Deretter er tilskudd, kategorien øvrige inntekter og medlemskontingenter viktige inntektskilder. Tilskudd utgjør 22,1 % og øvrige inntekter 21,7 %. Av de viktigste inntektskildene er det medlemskontingenter som har størst økning med 40,6 %. Øvrige inntekter har økt med 23,3 % og tilskudd 23,2 %. Kategorien store kunst og kultur organisasjoner har mest inntekter fra

kommersielle aktiviteter. Derneft har de en stor del av inntekten som øvrige inntekter. Det skyldes i stor grad at en organisasjon som driver med kulturminnevern har klassifisert en stor del av inntektene sine i denne kategorien. For øvrig er tilskudd og medlemskontingenter viktige inntektskilder for alle størrelser organisasjoner innen denne kategorien. Mellomstore og små organisasjoner f r en forholdsmessig større andel av inntektene sine som tilskudd og medlemsinntekter enn store organisasjoner.

Rekreasjon og sosiale foreningers inntekter utgjør 80 MNOK i 2013, en økning på 11,6 % fra 2009. Medlemsinntekter er den viktigste inntektskilden og utgjør 44,3 %. Disse inntektene har økt med 42,8 %. Deretter er det tilskudd og kategorien øvrige inntekter viktige inntektskilder. Tilskudd utgjør ca 17 % av totale inntekter, øvrige inntekter 14,2 %. Tilskudd har økt med 13,5 %, mens øvrige inntekter har hatt en reduksjon på 25,4 %. Viktigste inntektskilder for store organisasjoner er tilskudd og medlemskontingenter. Inntektskilden øvrige inntekter gjelder hovedsakelig to organisasjoner klassifisert som store. For små organisasjoner er medlemskontingenter viktigste inntektskilde. Denne kategorien har og noe inntekter fra innteksbringende aktiviteter. Det har vært økning i de viktigste inntektskildene fra 2009 til 2013 for alle størrelser organisasjoner.

Kategori andres inntekter utgjør 61 MNOK i 2013, en økning på 17,2 % fra 2009. Små og mellomstore organisasjoner står for den største økningen med henholdsvis 165 % og 39 %, mot de stores økning på 7 %. De har mest inntekter fra kommersielle inntekter og tilskudd med henholdsvis 37,3 % og 33,4 %. Inntekter fra kommersielle aktiviteter har økt med 19,3 %, mens det har vært 4,2 % reduksjon i tilskudd. Viktigste inntektskilde for store organisasjoner er kommersielle aktiviteter. Deretter er tilskudd og medlemskontingenter viktige inntektskilder for denne kategorien. For mellomstore organisasjoner er det inntektskildene øvrige inntekter og medlemskontingenter som er viktigste inntektskilder. For små organisasjoner er medlemskontingenter viktigste inntektskilde. For store organisasjoner har totale inntekter økt med 7 % fra 2009 til 2013. Tilsvarende tall for mellomstore organisasjoner er 39 %. For små organisasjoner har det vært tilnærmet tredobling av inntektene i perioden. De har begynt med innteksbringende aktiviteter og mottatt gaver fra private givere.

4.5 Inntektsstrategier og rekrutteringskanaler

Ved hjelp av undersøkelsen ønsker vi å kartlegge hvilke inntektskilder og inntektsstrategier frivillige organisasjoner har utover offentlige midler.

For å kunne si noe om inntektsstrategier har vi spurt organisasjonene om hvilke kanaler de bruker, hvilke de anser at er mest effektive og hvilke som har størst potensiale når det gjelder rekruttering av givere. Vi har benyttet samme inndeling som Norsk Fundraisingutdannelse benytter i sin undervisning. Se tabell og diagram nedenfor.

4.5.1 Hvilke rekrutteringskanaler benyttes

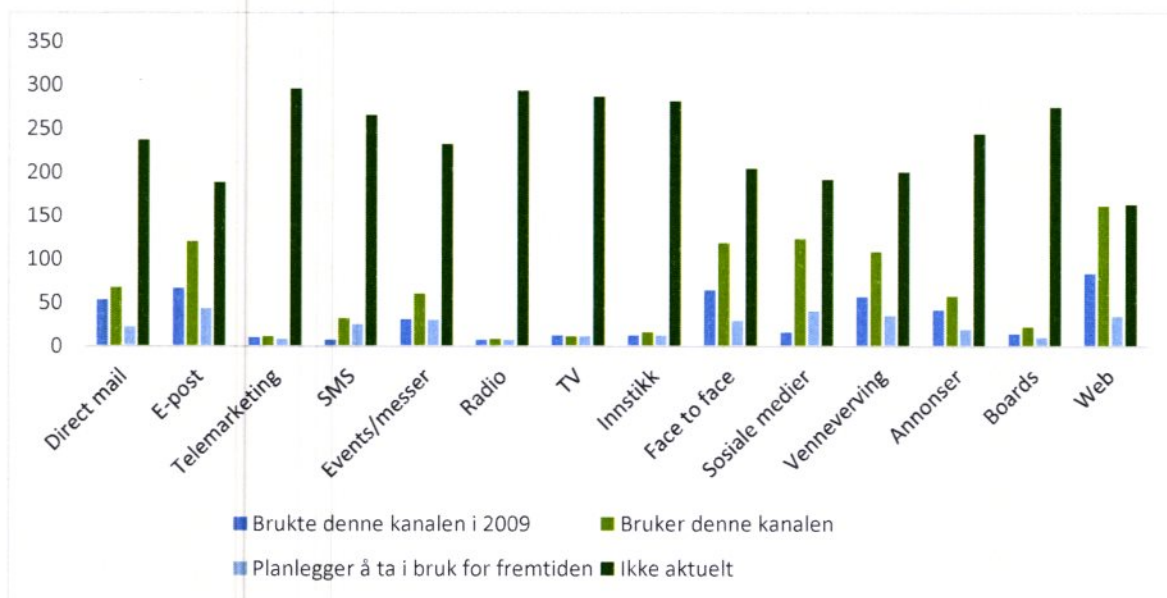
For å kunne si noe om inntektsstrategier har vi spurt organisasjonene om hvilke rekrutteringskanaler de bruker.

Tabell 92. Rekrutteringskanaler som benyttes

Kanaler	Brukte denne kanalen i 2009	Bruker denne kanalen	Planlegger � ta i bruk for fremtiden	Ikke aktuelt
Direct mail	53	67	22	237
E-post	66	120	43	188
Telemarketing	10	11	8	295
SMS	7	32	25	265
Events/messer	31	60	30	232
Radio	7	8	7	293
TV	12	11	11	286
Innstikk	12	16	12	281
Face to face	64	118	29	204

Kanaler	Brukte denne kanalen i 2009	Bruker denne kanalen	Planlegger å ta i bruk for fremtiden	Ikke aktuelt
Sosiale medier	16	123	40	191
Venneverving	56	108	35	200
Annonser	41	57	19	244
Boards	14	22	10	274
Web	83	161	34	163
Totalt antall svar	472	914	325	3353

Rekrutteringskanaler viser også i figuren nedenfor.

Figur 1, Rekrutteringskanaler som benyttes

Som det framgår av tabell 92 og figur 1 ovenfor var de fem mest brukte kanalene i 2009 web, e-post, face to face, venneverving og direct mail. I 2013 var de mest brukte kanalene web, sosiale medier, e-post, face to face og venneverving. Det er flere som har tatt i bruk sosiale medier, web, face to face, venneverving, e-post og SMS. Når det gjelder kanaler som planlegges tatt i bruk for fremtiden er det e-post som får flest svar, etterfulgt av sosiale medier, venneverving, web og events/messe.

4.5.2 Hvilke rekrutteringskanaler er mest effektive

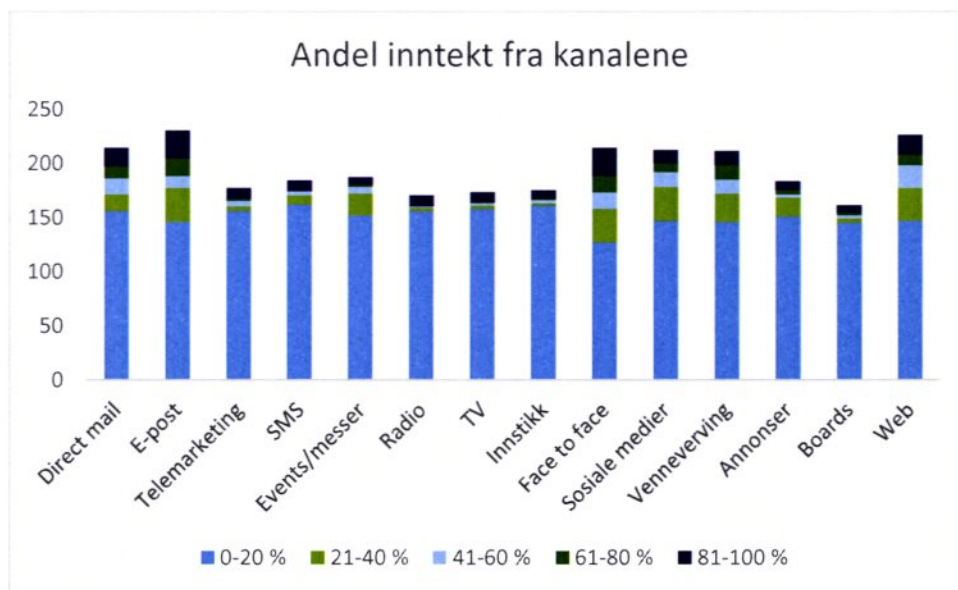
Organisasjonene ble bedt om å oppgi prosentvis anslått inntekt fra de ulike kanalene for sin organisasjon.

Tabell 93, Antall som har anslått inntekt fra de ulike kanalene

Kanaler	0-20 %	21-40 %	41-60 %	61-80 %	81-100 %	Antall svar
Direct mail	149	16	15	11	18	209
E-post	142	31	11	14	25	223
Telemarketing	149	4	5	2	10	170
SMS	158	7	4	0	9	178
Events/messer	150	19	5	4	7	185
Radio	151	2	1	0	9	163
TV	154	1	2	1	8	166
Innstikk	157	1	3	1	7	169
Face to face	130	30	15	10	26	211
Sosiale medier	147	30	13	7	12	209
Venneverving	141	28	14	11	11	205
Annonser	151	18	3	5	8	185
Boards	145	4	2	2	7	160
Web	150	27	24	10	18	229

Som vi ser av tabellen oppgir mange av organisasjonene at de får opp til 20 % av inntektene jevnt fordelt på alle kanalene. Noen organisasjoner får en større andel av inntektene fra kanalene e-post, face to face, sosiale medier, venneverving, web og direct mail. Med unntak av direct mail er dette de kanalene som er mest brukt, se ovenfor. Når det gjelder web, er det 24 organisasjoner som sier at de får mellom 41 % og 60 % av inntektene fra denne kanalen. Så er det noen organisasjoner som oppgir at de får mellom 81 % og 100 % av inntektene fra de ulike kanalene, flest svar har direct mail, e-post, face to face og web fått.

Det er kanalene web, e-post, face to face, direct mail, sosiale medier og venneverving som flest organisasjoner svarer at de benytter. Se figur nedenfor.

Figur 2, Andel inntekt fra kanalene

4.5.3 Hvilke rekrutteringskanaler har størst potensiale

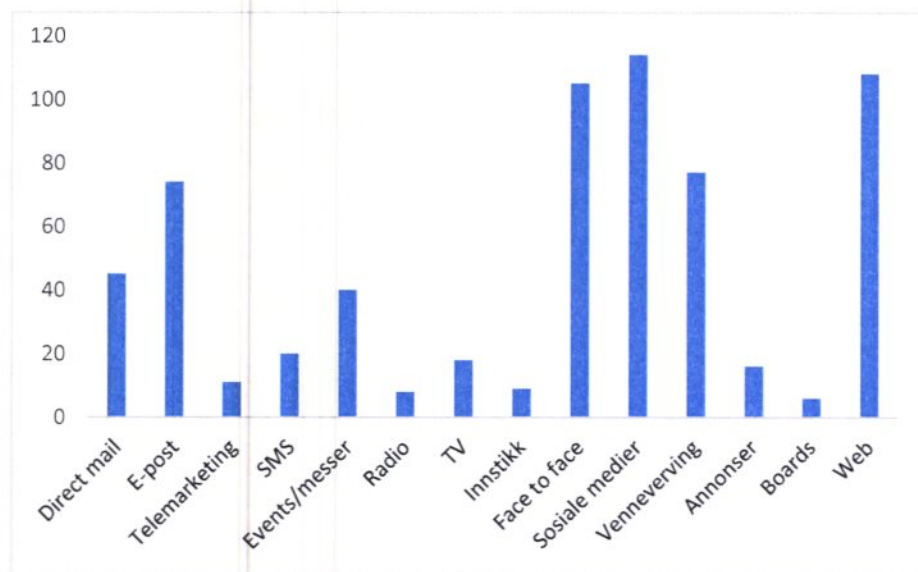
4.5.3.1 Kanaler med størst potensiale

Vi har videre spurt organisasjonene om hvilke av kanalene de anser at har størst postensiale for deres organisasjon. Vi ba organisasjonene velge de tre kanalene de mener har størst potensiale.

Tabell 94, Kanaler med størst potensiale

Kanaler	Antall svar
Direct mail	45
E-post	74
Telemarketing	11
SMS	20
Events/messer	40
Radio	8
TV	18
Innstikk	9
Face to face	105
Sosiale medier	114
Venneverving	77
Annonser	16
Boards	6
Web	108

Undersøkelsen viser at det er sosiale medier, web, face to face, venneverving og e-post som organisasjonene anser som mest effektive kanaler. Dette samsvarer med de kanalene som er mest benyttet, se kap. 4.5.2 ovenfor.

Figur 3, Kanaler med størst potensiale

4.5.4 Andre undersøkelser om innsamlingskanaler

I Philanthropic Giving Index 2009 er effektiviteten til innsamlingskanalene målt, i dag (December 2009) og i framtiden. I denne undersøkelsen er Major Gifts (face to face) den kanalen som skårer høyest både når det nåtid og i framtiden med henholdsvis 67,7 % og 76,6 %. For de fleste kanaler forventet man økning i framtiden, bortsett fra for Direct Mail der man forventer en nedgang fra 66,7 % til 65,1 %.

4.6 Forutsigbare inntekter

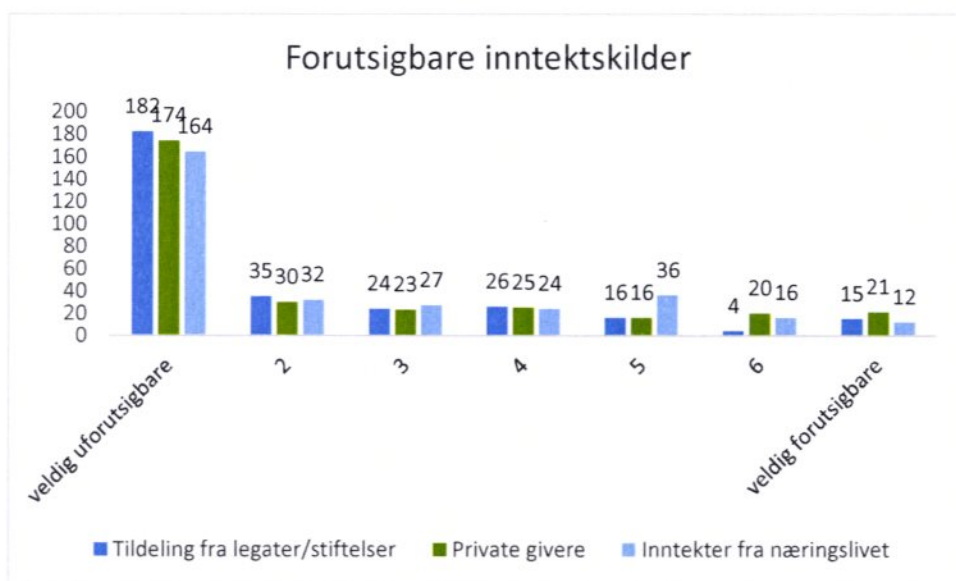
4.6.1 Oppfatning om forutsigbare inntekter

Vi har spurt organisasjonene om i hvilken grad inntekter anses som forutsigbare. 1 er lite forutsigbare, 7 mest forutsigbare.

Tabell 95. Oppfatning om forutsigbare inntekter

	Lite forutsigbare						Mest forutsigbare	
	1	2	3	4	5	6	7	Ikke Svart
Tildeling fra legater/stiftelser	182	35	24	26	16	4	15	132
Private gaver	174	30	23	25	16	20	21	125
Inntekter fra næringslivet	164	32	27	24	36	16	12	124

Flest organisasjoner svarer at inntekter fra legater/stiftelser, private gaver og inntekter fra næringslivet er lite forutsigbare. Som man ser av diagrammet ovenfor er det ca 30 % av organisasjonene som ikke har svart på dette spørsmålet. Omtrent 80 % av organisasjonene svarer at inntekter fra legater/stiftelser er ulike grader av lite forutsigbare. Tilsvarende tall for private gaver er ca 74 % og for inntekter fra næringslivet ca 72 %. Se også figur nedenfor.

Figur 4. Forutsigbare inntektskilder

Når det gjelder inntekter fra legater/stiftelser, private givere og inntekter fra næringslivet viser undersøkelsen at inntekter fra disse tre kategoriene har holdt seg på samme nivå i 2009 og 2013, henholdsvis 1 %, 12 % og 2 % av totale inntekter for alle kategorier organisasjoner i de respektive årene. Tildeling fra legater/stiftelser er totalt sett den inntekten som er minst innbringende med en samlet inntekt på 93,6 MNOK i 2013, en økning på 78,4 % fra 52,5 MNOK i 2009. Fordeling på ulike kategorier organisasjoner viser at det er stor økning fra 2009 til 2013 i prosent for alle kategorier

unntatt utdanning og forskning som har hatt en tilbakegang på 26,5 %. Interesseorganisasjoner har hatt den største økningen og deres inntekter har økt fra 32,5 MNOK til 45 MNOK.

Inntekter fra private givere utgjør 1.080 MNOK i 2013 som tilsvarer 11,7 % av totale inntekter for alle organisasjonene, og øker med 15,9 % fra 2009 til 2013. Det er interesseorganisasjoner, tros- og livssynsorganisasjoner og sosiale tjenester som mottar mest fra private givere. Alle kategorier organisasjoner har økning i kroner og prosent, unntatt utdanning og forskning og rekreasjon og sosiale foreninger. Kategoriene internasjonale organisasjoner og organisasjoner innen sosiale tjenester har begge hatt økning på over 60 % fra 2009 til 2013, mens tros- og livssynsorganisasjoner har hatt en økning på 8,2 %.

Inntekter fra næringslivet utgjør 221 MNOK i 2013 som tilsvarer 2 % av totale inntekter for alle organisasjonene, og øker med 56,4 % fra 2009 til 2013. Innenfor de ulike kategoriene er det store variasjoner. Kategoriene helse, natur-, miljø og dyrevern, internasjonale organisasjoner og utdanning og forskning har hatt nedgang, størst har denne vært for internasjonale organisasjoner. Interesseorganisasjoner og organisasjoner innen sosiale tjenester har hatt størst økning med henholdsvis 153 % og 113 %.

4.6.2 I hvilken grad private aktører representerer forutsigbare inntekter

Som man ser varierer altså inntektene mye og vurderes å understøtte organisasjonenes påstand om at disse inntektene er vanskelig å forutsi. I intervjuene med de 9 utvalgte organisasjonene har vi derfor spurt nærmere om dette. Når det gjelder avtaler med næringslivet svarer organisasjonene at slike avtaler gjerne er fra 1-6 år, og at trenden er kortere avtaler. Langsiktige avtaler gir ikke automatisk trygghetsfølelse, da organisasjonene opplever at fornyelse av slike avtaler sitter langt inne, spesielt i økonomisk dårligere tider. Når det gjelder private givere oppfatter vi at organisasjonene mener at disse krever mer oppfølging enn tidligere, de vil vite hvordan pengene brukes. Organisasjonene vurderer likevel at det fortsatt er noe potensiale til økte inntekter fra private givere. Inntekter fra private givere representerer til en viss grad forutsigbare inntekter, da faste private giveravtaler kan ha levetid på 4 -15 år for noen organisasjoner.

4.7 Hva utløser private midler

4.7.1 Organisasjoner som husstandene har gitt penger til

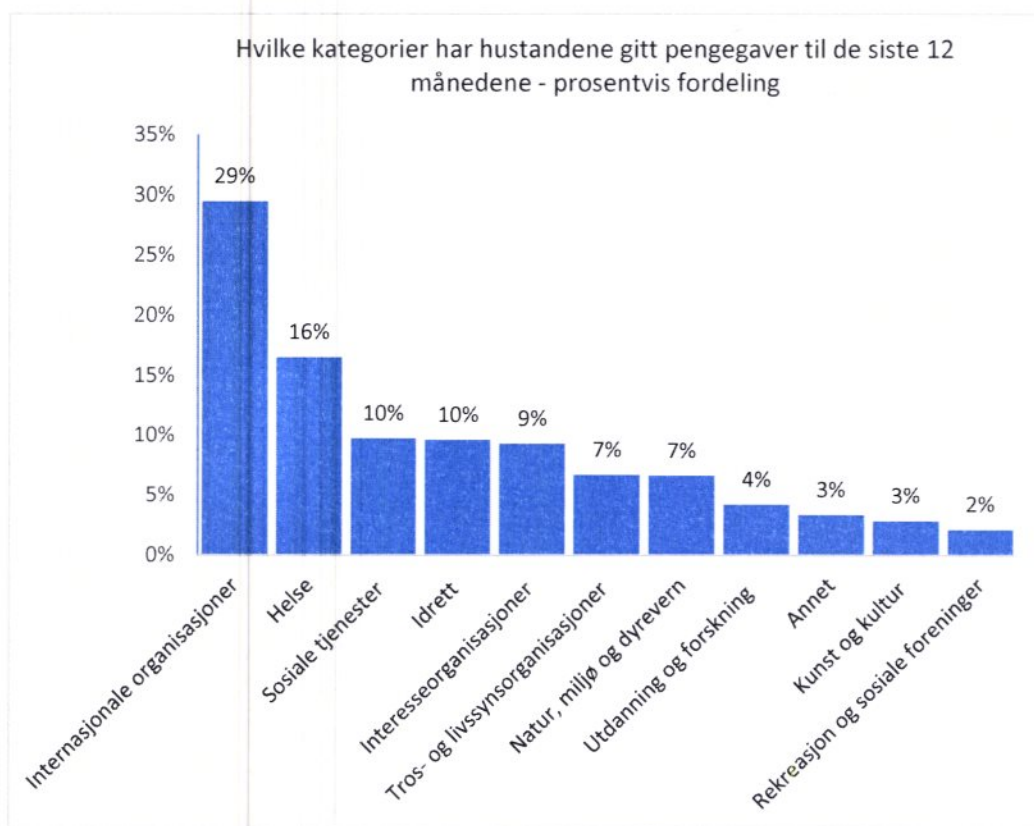
Via Norstat har vi spurt 1 038 norske husstander om de har gitt pengegaver til frivillige organisasjoner i løpet av de siste 12 mnd. Det er mulig å velge flere kategorier. Tabellen nedenfor viser hvilke organisasjoner som flest husstander har gitt pengegaver til.

Tabell 96, Antall som har gitt pengegaver fordelt på kategori

Kategori organisasjon	Antall som har gitt pengegaver	Prosent av antall husstander som har svart
Helse	253	24 %
Natur-, miljø og dyrevern	101	10 %
Interesseorganisasjoner	142	14 %
Internasjonale organisasjoner	452	43 %
Utdanning og forskning	64	6 %
Tros- og livssynsorganisasjoner	102	10 %
Sosiale tjenester	149	14 %
Idrett	147	14 %
Kunst og kultur	43	4 %
Rekreasjon og sosiale foreninger	32	3 %
Ikke gitt noe	285	27 %
Totalt antall gaver	1821	

Antall som har gitt pengegaver er høyere enn antall husstander som har svart på undersøkelsen. Noen husstander har derfor gitt gaver til flere organisasjoner. Det er internasjonale organisasjoner som flest husstander har gitt pengegaver til, ca 43 % av husstandene som har besvart undersøkelsen har gitt gave til denne kategorien organisasjon. Internasjonale organisasjoner inkluderer humanitære- og bistandsorganisasjoner samt organisasjoner som arbeider med menneskerettigheter. Organisasjoner som arbeider med helse har 24 % av de 1038 husstandene gitt penger til. 27 % av husstandene har ikke gitt pengegaver. På grunnlag av de som har svart at de ikke har gitt noe, anslås det at 73 % av norske husstander har gitt pengegaver til frivillige organisasjoner i løpet av de siste 12 mnd.

Figuren nedenfor viser prosentvis fordeling av antall gaver på kategori organisasjon.

Figur 5, Antall gaver fordelt på kategori organisasjon

4.7.2 Annen forskning – organisasjoner som husstandene har gitt penger til

I Wollebæk og Sivesinds undersøkelse fra 2009 framkommer det at andel respondenter som tilhører et hushold som har gitt penger til frivillige organisasjoner siste 12 måneder var på 75 % i 2009.

I FRIIs rapport sier 64 % av svenskene som er spurt at de i løpet av de siste seks måneder har gitt penger til en ideell organisasjon.

I World Giving Index 2013 framgår det at 56 % av den norske befolkningen har i løpet av den siste måneden gitt penger til frivillig sektor.

4.7.3 Pengegaver gitt fra husstandene

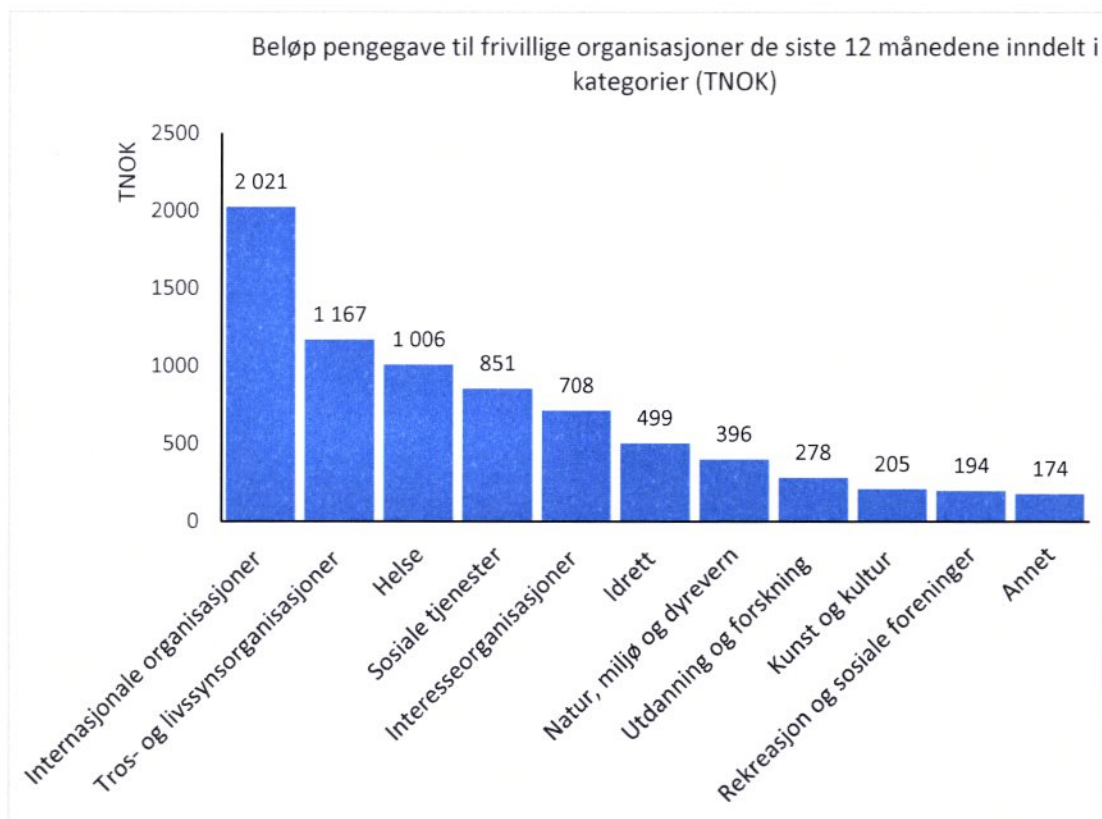
Vi spurte videre om hvor mye omtrent husstandene gav til alle typer frivillige organisasjoner i løpet av siste 12 måneder.

Tabell 97, Pengegaver fordelt på kategori

Kategori organisasjon	Sum (NOK)	Prosentandel
Helse	1 006 399	13 %
Natur-, miljø og dyreverner	396 350	5 %
Interesseorganisasjoner	708 250	9 %
Internasjonale organisasjoner	2 021 394	27 %
Utdanning og forskning	278 150	4 %
Tros- og livssynsorganisasjoner	1 167 360	16 %
Sosiale tjenester	850 681	11 %
Idrett	499 151	7 %

Kategori organisasjon	Sum (NOK)	Prosentandel
Kunst og kultur	204 900	3 %
Rekreasjon og sosiale foreninger	193 500	3 %
Ikke gitt noe	173 970	2 %
Totale pengegaver	7 500 105	100 %

Av tabellen over ser vi at det er internasjonale organisasjoner som har fått mest. Dette henger sammen med at det er denne kategorien som flest husstander har gitt til, se ovenfor. Deretter er det tros- og livssynsorganisasjoner og helse som har fått mest. Tros- og livssynsorganisasjoner er det 10 % av husstandene som har gitt penger til, og det betyr sannsynligvis at husstandene gir større beløp til denne kategorien i forhold til enkelte andre kategorier.

Figur 6. Beløp pengegave i TNOK fordelt på kategori organisasjon

4.7.4 Estimert omfang av pengegaver fra husstandene

Basert på hvor mye husstandene har svart at de har gitt i pengegaver til frivillige organisasjoner de siste 12 måneder har vi forsøkt å estimere hvor mye som blir gitt fra norske husstander totalt.

4.7.4.1 Undersøkellesdesign og utvalg

Norstat har gjennomført undersøkelsen blant tilfeldig valgte personer på over 18 år. I utgangspunktet medfører dette at vi har et tilfeldig utvalg og at estimatene våre ikke er skjeve. Det er likevel vanskelig å oppnå et tilnærmet riktig tilfeldig og balansert utvalg når populasjonen er så stor. Det kan for eksempel forekomme at noen grupper er mer representert enn i andre surveymedier (internett). For å løse dette har vi sammenlignet andelen av ulike grupper i utvalget med størrelser i populasjonen. Vi har deretter innført vektorer som skal rette opp i eventuelle over- eller underrepresentasjoner i utvalget.

Vi har valgt ut to forskjellige framgangsmåter avhengig av hva vi ønsker å estimere. Noen av spørsmålene i undersøkelsen tar sikte på å finne noe ut om respondenten i seg selv. Et eksempel er for eksempel "omtrent hvor mange timer frivillig arbeid har du utført i løpet av de siste 12 månedene?"

Her det riktig å bruke vekting på individgrupperinger. Andre spørsmål tar sikte på å finne noe ut om personens husholdning. På slike spørsmål kan det være mer riktig å benytte vekting på husholdningsnivå.

På individnivå har vi post-stratifisert respondentene i grupper som dannes av kombinasjonen kjønn, alder og landsdel. For å få en tilnærmet lik populasjonsfordeling vektet de ulike gruppene opp eller ned i forhold til virkelig gruppering i populasjonen. For eksempel utgjør menn over 50 fra Østlandet en gruppe og i alt har vi 48 slike grupper. Nedenfor vises eksempler på flere grupper og fordeling i undersøkelse og i populasjon.

Tabell 98. Eksempel grupper og fordeling populasjon (tall i millioner)

Alder	Kjønn	Landsdel	Antall i undersøkelse	Antall i populasjonen	
18-29		Kvinne	Østlandet	23	121 470
30-39		Kvinne	Østlandet	29	106 841
40-49		Kvinne	Østlandet	30	132 606
50-99		Kvinne	Østlandet	111	337 553
18-29		Mann	Østlandet	20	129 769
30-39		Mann	Østlandet	35	109 031
40-49		Mann	Østlandet	34	137 173
50-99		Mann	Østlandet	94	311 377
18-29		Kvinne	Vestlandet	25	89 055

I spørsmål der respondenten for eksempel ble spurt om å oppgi hvor mye **husholdningen** har gitt til frivillige organisasjoner, kan i midlertidig vektingen på individ ikke gjenspeile populasjonen av husholdninger godt nok. Vi har derfor i utarbeiding av vektorer på husholdningsnivå tatt for oss variabelen husholdningsstørrelse. Dette vil si antall personer i husholdningen. Vi sammenligner fordelingen i utvalget med populasjonsfordeling.

Tabell 99. Eksempel grupper og fordeling populasjon (tall i millioner)

Antall personer i husholdningen	Antall i utvalg	Prosentvis fordeling utvalg	Prosentvis fordeling i populasjon	Differanse
1	244	23,5 %	40,9 %	-17,4 %
2	468	45,1 %	29,0 %	16,1 %
3	121	11,6 %	12,3 %	-0,7 %
4	146	14,1 %	11,8 %	2,3 %
5 eller flere	54	5,2 %	6,0 %	-0,8 %
Vil ikke svare	5	0,5 %	0	0
Sum	1 038	100 %	100 %	

Her ser vi at noen kategorier er underrepresentert, mens andre er overrepresentert. En poststratifisering(gruppering) på husholdningsstørrelse og innføring av vektorer kan derfor føre til at vi får en endring i estimatene våre. En vekting på individnivå kan gi gode estimater ettersom samplingen er tilfeldig, og hvis vi i vektingen sørger for at alle landsdeler er representert. Det er mulig at variabelen for husholdningen ikke er den beste for å justere utvalget til å bli representativt og vi har derfor utarbeidet estimater på tre måter; uvektet, vektet på individ og vektet på husholdning.

4.7.4.2 Total størrelse på givermarkedet

For å si noe om totalstørrelse på givermarkedet har vi brukt samme prinsipper som diskutert i kap. 4.4.8.

Vi tar utgangspunkt i svar fra husstandene, kalkulerer gjennomsnittet og aggregerer opp med populasjonsantallet. I første omgang har vi brukt husholdningsvektene som vi har utarbeidet ovenfor. Vi

legger i beregningen til grunn at det er 2 349 460 (Statistisk sentralbyrå 2015) husholdninger i populasjonen av husholdninger i Norge.

Som nevnt er det flere fremgangsmåter i kalkuleringen av estimatet på totalnivå. Spørsmålet lå hovedsakelig på hvilken vektning som er riktig å bruke. Vi har derfor utarbeidet estimatet basert på de ulike metodene. Som vi ser avviker de ikke mye fra hverandre.

Tabell 100, Estimert totale pengegaver til frivillige organisasjoner siste 12 måneder for hele befolkningen

	Totale pengegaver til frivillige organisasjoner	Standardavvik	95 % konfidensintervall	
Uvektet og ustratifisert	6 300	508	5 320	7310
Poststratifisert og vektet på husholdningsnivå	6 310			
Poststratifisert og vektet på individnivå	6 009			

Totale pengegaver gitt fra den norske befolkningen til frivillige organisasjoner de siste tolv månedene estimeres til 6 MRD. I kap. 4.4.8 er gaver fra private givere til frivillige organisasjoner estimert til 11 MRD. Tallene er ikke direkte sammenlignbare fordi 6 MRD er estimert på grunnlag av hva norske privatpersoner har oppgitt hva de har gitt av gaver til frivillige organisasjoner de siste tolv måneder. 11 MRD er estimert på grunnlag av hva organisasjonene har oppgitt at de har mottatt av gaver fra private givere i 2013. Sistnevnte gaver antas å inkludere et bredere spekter av pengegaver enn pengegavene som norske husstander har rapportert. Eksempler kan være testamentariske gaver, minnegaver, enkelte innsamlede gaver og andre spesielle gaver.

Vi har beregnet hvor mye norske husholdninger i gjennomsnitt gir i pengegaver til frivillige organisasjoner.

Tabell 101, Estimert gjennomsnittlig pengegave til frivillige organisasjoner siste 12 måneder (i kroner)

	Gjennomsnittlig beløp/pengegave per husstand til frivillige organisasjoner	Standardavvik	95 % konfidensintervall	
Gjennomsnittlig pengegave per husstand	2 686	216	2 262	3 110

Gjennomsnittlig pengegave for norske husstander er her estimert til 2.686 kroner.

Gjennomsnittlig pengegave basert på oppgitte tall fra husstandene i Norstat undersøkelsen utgjør 9.960 kroner, se kap. 4.7.5.1 nedenfor. I Deloitte's undersøkelse om fundraising markedet blir gjennomsnittlig beløp per giver oppgitt å være 2.793 kroner i 2014. I denne undersøkelsen varierer gjennomsnittlig beløp per giver opp til 33.340 kroner som det høyeste gjennomsnittsbeløpet per giver i 2014.

4.7.5 Kategori organisasjon som får mest pengegaver

I undersøkelsen ble det spurt om hvilken kategori organisasjon de gav mest penger til og hvorfor de valgte akkurat den organisasjonen.

4.7.5.1 Kategori organisasjon som flest husstander gir pengegaver til

Tabellen nedenfor viser hvilken kategori organisasjon som flest husstander gir penger til.

Tabell 102, Hvilken kategori organisasjon gir flest husstander penger til

	Antall svar	Prosentandel	Beløp i NOK per giver (gjennomsnitt)
Helse	118	16 %	8 529
Natur, miljø og dyrevern	38	5 %	10 430
Interesseorganisasjoner	39	5 %	18 160
Internasjonale organisasjoner	340	45 %	5 945

	Antall svar	Prosentandel	Beløp i NOK per giver (gjennomsnitt)
Utdanning og forskning	13	2 %	21 396
Tros- og livssynsorganisasjoner	52	7 %	22 449
Sosiale tjenester	52	7 %	16 359
Idrett	53	7 %	9 418
Kunst og kultur	6	1 %	34 150
Rekreasjon og sosiale foreninger	7	1 %	27 643
Annet	35	5 %	4 970
Totalt	753	100 %	9 960

Flest private husstander gir til internasjonale organisasjoner, etterfulgt av kategorien helse. Deretter er det kategoriene tros- og livssyn, sosiale tjenester og idrett som flest husstander gir til.

Gjennomsnittlig beløp gitt per giver utgjør kr 9.960 og er beregnet ved å dele hvor mye husstandene har gitt til de ulike organisasjonene over en 12 måneders periode på antall svar. Kunst og kultur er den kategorien organisasjon som har fått høyest gjennomsnittlig beløp per giver med kr 34.150, deretter er det kategorien rekreasjon og sosiale foreninger kr 27.643, tros- og livssynsorganisasjoner kr 22.449 og utdanning og forskning kr 21.396. For disse kategoriene, med unntak av tros- og livssynsorganisasjoner, er det et lavt antall som har besvart slik at gjennomsnittstallene muligens ikke er representative. Gjennomsnittlig beløp gitt til internasjonale organisasjoner som flest husstander har gitt til er kr 5.945.

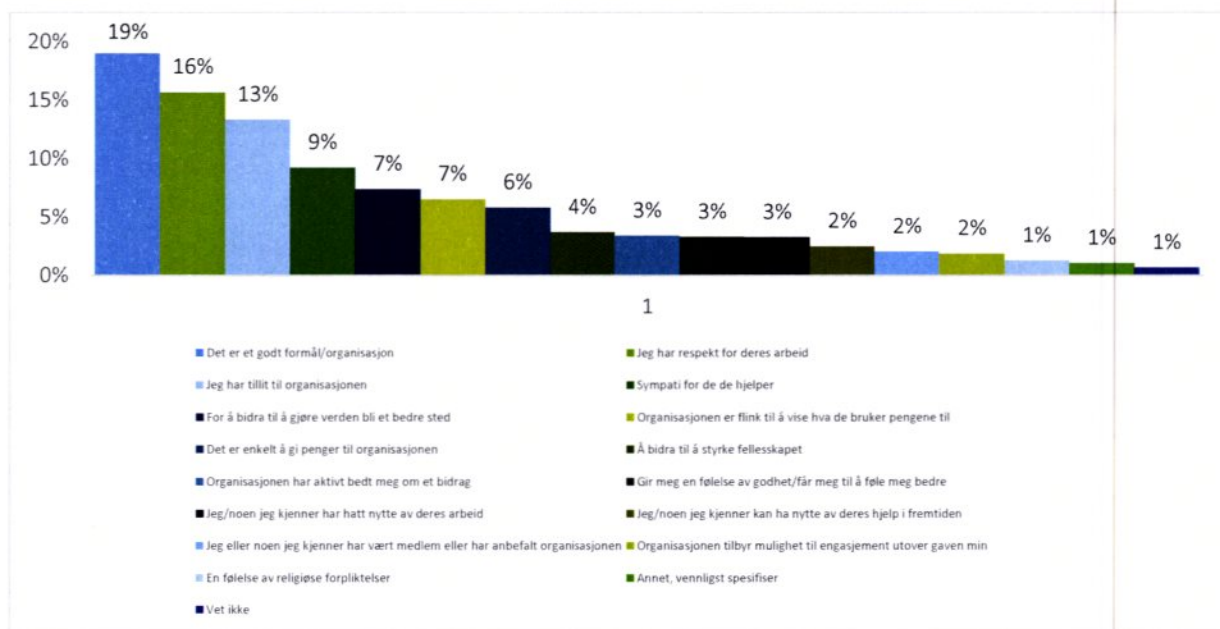
4.7.5.2 Hvorfor man valgte akkurat denne organisasjonen

I undersøkelsen ble husstandene spurt om hvorfor de valgte akkurat denne organisasjonen.

Tabell 103, Hvorfor man valgte akkurat denne organisasjonen

	Antall svar	Prosentandel
Det er et godt formål/organisasjon	511	19 %
Jeg har respekt for deres arbeid	422	16 %
Sympati for de de hjelper	248	7 %
Jeg/noen jeg kjenner kan ha nytte av deres hjelp i fremtiden	88	3 %
Å bidra til å styrke fellesskap.et	100	4 %
Jeg/noen jeg kjenner kan ha nytte av deres hjelp i fremtiden	67	2 %
Jeg har tillit til organisasjonen	359	13 %
En følelse av religiøse forpliktelser	34	1 %
Jeg eller noen jeg kjenner har vært medlem eller har anbefalt organisasjonen	55	2 %
Organisasjonen har aktivt bedt meg om et bidrag	92	3 %
For å bidra til å gjøre verden til et bedre sted	199	7 %
Gir meg en følelse av godhet/får meg til å føle meg bedre	89	3 %
Organisasjonen tilbyr mulighet til engasjement utover gaven min	50	2 %
Organisasjonen er flink til å vise hva de bruker pengene til	176	7 %
Det er enkelt å gi penger til organisasjonen	157	6 %
Annet	28	1 %
Vet ikke	18	1 %
Totalt antall svar	2693	100 %

19 % (av alle svar) svarte at de gav penger til akkurat den organisasjonen fordi det er et godt formål/organisasjon. 16 % svarte at de gav til den respektive organisasjon fordi de har respekt for deres arbeid. 13 % svarte at de gav til den aktuelle organisasjonen fordi de har tillit til organisasjonen. Se figur nedenfor som illustrerer dette.

Figur 7. Begrunnelse for valg av organisasjon man gir penger til

4.7.6 Andre undersøkelser- kategori organisasjon som får mest pengegaver

I FRIIs undersøkelse i Sverige fra 2014 framkommer det at allmenheten er mest villig til å gi pengegaver til organisasjoner som arbeider med katastrofer, barn og forskning. Allmenheten er minst villig til å gi pengegaver til organisasjoner innen kultur og idrett. FRII spurte og hva som påvirker valget av organisasjon som man vil gi penger til og det var tre forhold som var viktige; at giveren har tillit til organisasjonen, at organisasjonen er flink til å vise hvordan de benytter innsamlede midler og at giveren brenner for organisasjonens formål.

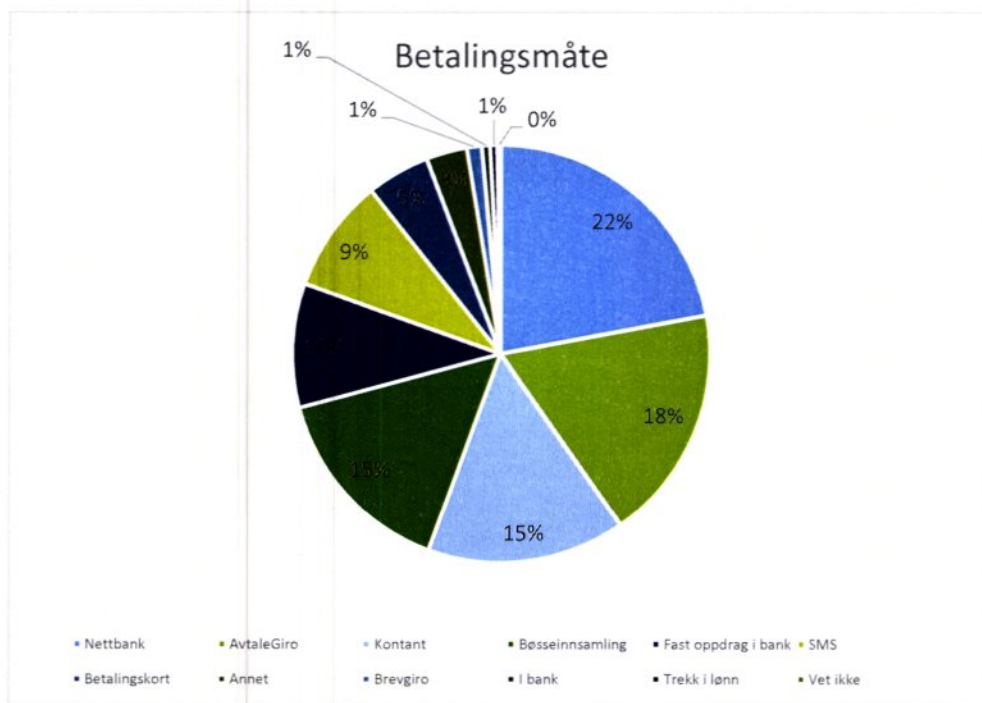
4.8 Betalingsmåter

Vi har spurt husstandene hvilke betalingsmåter de benytter.

Tabell 104, Betalingsmåter

Betalingsmåter	Antall	Prosentandel
Nettbank	284	22 %
AvtaleGiro	235	18 %
Kontant	198	15 %
Bøsseinnsamling	197	15 %
Fast oppdrag i bank	124	10 %
SMS	114	9 %
Betalingskort	63	5 %
Brevgiro	15	1 %
I bank	8	1 %
Trekk i lønn	7	1 %
Annet	41	3 %
Totalt antall svar	1286	100 %

Tabellen ovenfor viser at det er nettbank som blir mest benyttet til å betale pengegaver til organisasjonene, etterfulgt av avtalegiro og kontant betaling/bøsseinnsamling. Disse fire betalingsmåtene utgjør 70 % av toalt antall svar.

Figur 8, Fordeling betalingsmåter i prosent

Videre har vi sortert antall som benytter de ulike betalingsmåtene på alder. Tabellen nedenfor viser at for alle aldersgrupper gir flest via nettbank, AvtaleGiro, kontant og bøsseinnsamling. Prosentandelen som gir via SMS og betalingskort er høyere i aldersgruppene under 40 år.

Tabell 105, Betalingsmåter fordelt på kategori alder – antall svar

Alternativ	<30 år	%	30-39 år	%	40-49 år	%	50 år +	%	Totalt
Nettbank	25	13 %	28	15 %	47	22 %	184	27 %	284
AvtaleGiro	36	18 %	38	20 %	46	21 %	115	17 %	235
Kontant	30	15 %	31	17 %	34	16 %	103	15 %	198
Bøsseinnsamling	31	16 %	27	14 %	30	14 %	109	16 %	197
Fast oppdrag i bank	16	8 %	17	9 %	20	9 %	71	10 %	124
SMS	24	12 %	19	10 %	18	8 %	53	8 %	114
Betalingskort	15	8 %	13	7 %	11	5 %	24	4 %	63
Brevgiro	1	1 %	3	2 %	0	0 %	11	2 %	15
I bank	2	1 %	2	1 %	0	0 %	4	1 %	8
Trekk i lønn	2	1 %	2	1 %	2	1 %	1	0 %	7
Annet	12	6 %	6	3 %	9	4 %	14	2 %	41
Totalt	196	100 %	187	100 %	217	100 %	690	100 %	1286

I FRIIs undersøkelse ble husstandene spurt på hvilken måte man helst ville gi penger til ideelle organisasjoner. Betalingsmåtene som scoret høyest var; gi minnegave ved begravelse, legge penger i en bøsse, betale ved bankgiro og å betale litt ekstra ved varekjøp i en butikk (runde oppover).

Organisasjonene ble spurt om hvilken betalingsform de fikk mest penger fra. Majoriteten oppga bankgiro som den viktigste betalingsmåte. På andreplass kom kredittkort/betaling via internet og som nummer tre sms-betalinger. FRII spurte også organisasjonene på hvilken måte de fikk nye givere. Flest organisasjoner rangerte trykt direct mail som nummer en. Egne innsamlinger fikk nest mest nummer en rangeringer. Den måten som fikk flest rangeringer som både nummer en, to og tre var organisasjonens egen webside. Det var ikke den måten som fikk flest nummer en rangeringer, men det var veldig mange som rangerte den som nummer en og to.

4.9 Oppfatning om frivillige organisasjoner

4.9.1 Oppfatning om frivillige organisasjoner

Vi ønsker å kartlegge hvor viktige ulike forhold er for hvorfor privatpersoner gir til frivillige organisasjoner samt hvilken forventning de har til framtidige utviklingstrekk. Vi har derfor spurt husstandene om det betyr noe for deres oppfatning av en organisasjon hvor den får sine inntekter fra.

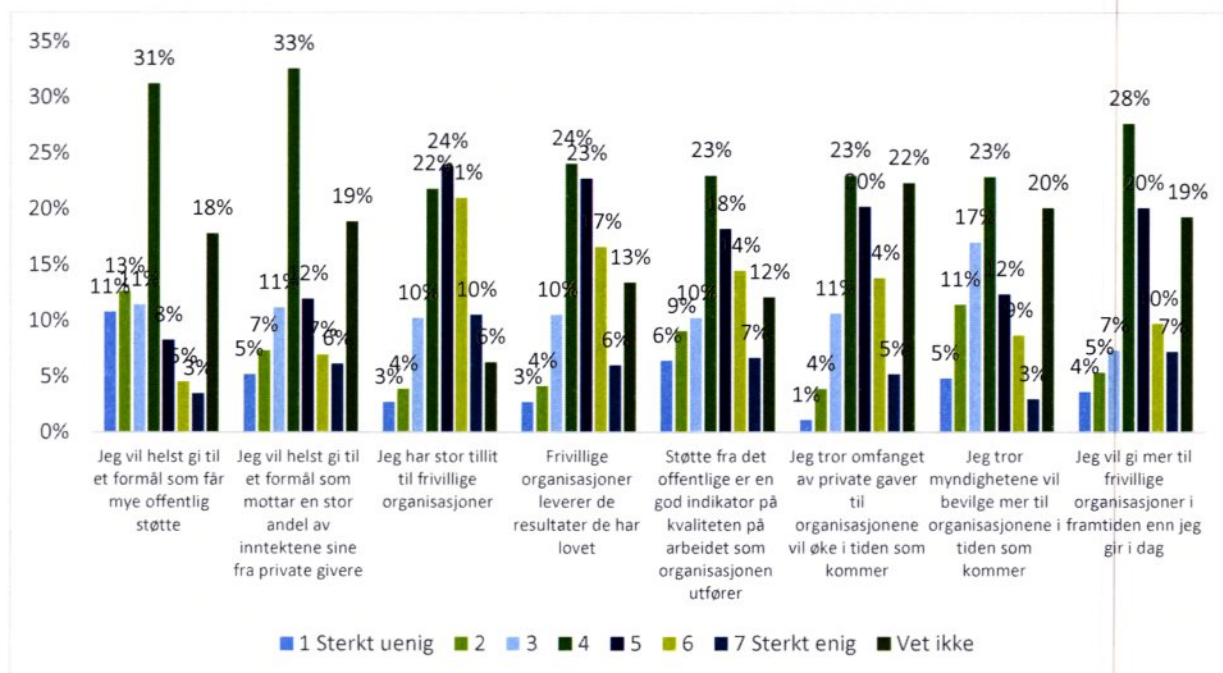
Tabell 106, Oppfatning om en organisasjon

	Sterkt uenig				Sterkt enig			Vet ikke
	1	2	3	4	5	6	7	
Jeg vil helst gi til et formål som får mye offentlig støtte	11 %	13 %	11 %	31 %	8 %	5 %	3 %	18 %
Jeg vil helst gi til et formål som mottar en stor andel av inntektene sine fra private givere	5 %	7 %	11 %	33 %	12 %	7 %	3 %	19 %
Jeg har stor tillit til frivillige organisasjoner	3 %	4 %	10 %	24 %	23 %	17 %	6 %	13 %
Frivillige organisasjoner leverer de resultater de har lovet	3 %	4 %	10 %	24 %	23 %	17 %	6 %	13 %
Støtte fra det offentlige er en god indikator på kvaliteten på arbeidet som organisasjonen utfører	6 %	9 %	10 %	23 %	18 %	14 %	7 %	12 %
Jeg tror omfanget av private gaver til organisasjonene vil øke i tiden som kommer	1 %	4 %	11 %	23 %	20 %	14 %	5 %	22 %
Jeg tror myndighetene vil bevilge mer til organisasjonene i tiden som kommer	5 %	11 %	17 %	23 %	12 %	9 %	3 %	20 %
Jeg vil gi mer til frivillige organisasjoner i framtiden enn jeg gir i dag	4 %	5 %	7 %	28 %	20 %	10 %	7 %	19 %

Det som er felles for alle påstandene er at flest personer har svart 4, noe som antas å bety at de er hverken sterkt uenig eller sterkt enig i påstandene. Utfra påstanden "Jeg vil helst gi til et formål som får mye offentlig støtte" ser det ut som det er en overvekt av andel som heller mot å være uenig i påstanden. Påstanden "Jeg vil helst gi til et formål som mottar en stor andel av inntektene sine fra private givere" kan det se ut som det er nesten like mye enighet som uenighet. Påstanden "Jeg har stor tillit til frivillige organisasjoner" har en overvekt av enighet. Det er uttrykt stor tillit til frivillige organisasjoner i Norge.

Påstanden "Frivillige organisasjoner leverer de resultater de har lovet" har også en overvekt av enighet. Det samme gjelder påstanden "Støtte fra det offentlige er en god indikator på kvaliteten på arbeidet som organisasjonen utfører" og "Jeg tror omfanget av private gaver til organisasjonene vil øke i tiden som kommer". Påstanden "Jeg tror myndighetene vil bevilge mer til organisasjonene i tiden som kommer" har en overvekt mot uenighet. Påstanden "Jeg vil gi mer til frivillige organisasjoner i framtiden enn jeg gir i dag" har en overvekt av enighet.

Fordelingen illustreres i figuren nedenfor.

Figur 9. Betyr det noe for oppfatningen av en organisasjon hvor den får sine inntekter fra

Andre undersøkelser:

FRII har spurt organisasjonene om hvordan de tror inntektene vil utvikle seg i framtiden.

Organisasjonene synes å ha forhåpning om økte gaver fra private givere og næringsliv. Organisasjonene er mer pessimistiske når det gjelder offentlig støtte. Dette til tross for at offentlig støtte i realiteten har økt de seneste årene. Store organisasjoner er mer optimistiske når det gjelder økning i inntektene sammenlignet med små og mellomstore organisasjoner.

Den amerikanske studien "Is Crowding Out Due Entirely to Fundraising" fra 2009 har undersøkt hvordan en organisasjons fundraising inntekter påvirkes av mottak av offentlige tilskudd. De mener at når en organisasjon mottar offentlige tilskudd så reduseres inntekter fra fundraising. Dette skjer enten ved at private givere gir mindre fordi de mener de også bidrar gjennom å betale skatt, eller ved at organisasjonens fundraising arbeid reduseres. Dette ble testet i studien og de fant at reduserte fundraising inntekter oftest skyldes at organisasjonen reduserte fundraising arbeidet sitt, med resultat reduserte inntekter fra fundraising.

4.9.2 På hvilken måte påvirkes organisasjonene av inntekter fra private aktører

Basert på påstandene enkeltpersonene/husstandene har svart på ovenfor kan det synes som at de mener at de ikke blir påvirket av hvordan organisasjonen er finansiert. I den amerikanske studien omtalt ovenfor fant de at reduserte fundraising inntekter skyldes at organisasjonen reduserte fundraising arbeidet sitt når de fikk offentlige tilskudd, og dermed fikk mindre fundraising inntekter.

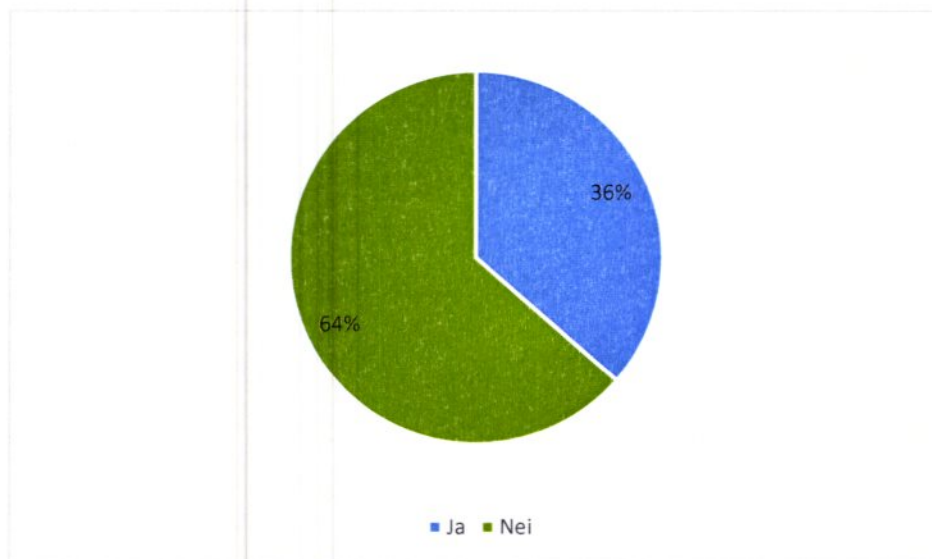
4.9.3 I hvilken grad påvirkes organisasjonenes omdømme og organisasjonenes uavhengige stilling av private inntektskilder

På grunnlag av husstandenes svar, jfr kap.. 4.9.1 ovenfor, kan det synes som om det ikke betyr så mye for om man vil gi pengegaver til en organisasjon hvilke inntektskilder denne har. Det ser ut til at det viktigste er at det man gir til er et godt formål, og at man har respekt for og tillit til organisasjonen. Denne tilliten ser ikke ut til å være særlig påvirket av hverken offentlig eller privat finansiering.

4.10 Utførelse av frivillig arbeid

4.10.1 Utførelse av frivillig arbeid

Vi har spurt husstandene om de i løpet av de siste 12 månedene har utført frivillig arbeid for frivillige organisasjoner uten at de får vanlig lønn for det.

Figur 10, Antall som har utført frivillig arbeid de siste 12 måneder

36 % av de som har svart har utført frivillig arbeid. Personene som har utført frivillig arbeid ble bedt om å oppgi omtrent hvor mange timer frivillig arbeid de hadde utført de siste fire ukene og i løpet av de siste 12 månedene. De 378 som svarer ja sier at de har utført frivillig arbeid i til sammen 5 331 timer i løpet av en fireukers periode og 33 907 timer i løpet av siste 12 måneder. I gjennomsnitt blir dette omtrent 14 timer i løpet av en fireukers periode og omtrent 90 timer i løpet av 12 måneder.

4.10.2 Annen forskning - utførelse av frivillig arbeid

I Wollebæk og Sivesinds undersøkelse "Fra folkebevegelse til filantropi" svarer 48 % av befolkningen at de hadde utført frivillig arbeid i 2009. Tilsvarende prosent i 2004 var 58 %. Det er i undersøkelsen anslått at den voksne befolkningen i Norge utførte nesten 200 millioner timer frivillig arbeid i 2009. Gjennomsnittlig antall timer arbeidet per frivillig var 115 i 1997 og 114 i 2009.

Undersøkelsen viser også at andelen av frivillige som mener det er viktig å arbeide for en bestemt organisasjon er gått ned fra 72 % i 1997 til 60 % i 2009. Båndene mellom frivillige og organisasjoner er er løsere i 2009 enn i 1997.

Ifølge Satelittundersøkelsen ble det utført 138.800 årsverk ulønnet frivillig arbeid for alle norske organisasjoner i 2013. Dette arbeidet er verdsatt til 77 MRD.

4.10.3 Estimert totalt anslag frivillig arbeid utført i Norge

Vi har estimert totalt antall timer brukt på utførelse av frivillig arbeid basert på svarene fra husstandene. Ettersom spørsmålet er på individnivå bruker vi poststratifisering/vektingen som er satt opp til å ta høyde for ulike grupper på individnivå. Vi har videre lagt til grunn at populasjonen av antall individer er 4 039 312 personer over 18 år. Gruppene som blir brukt er dannet av kombinasjonen kjønn, landsdel og alderskategori. Vi har i tillegg utført beregninger som er kalkulert uten vekting.

Vi har estimert gjennomsnittlig timebruk på frivillig arbeid de siste 12 mnd totalt for den norske befolkningen. Til sammenligning har vi også vist estimat der det ikke er foretatt noen vekting og korreksjonen.

Tabell 107, Estimert gjennomsnittlig antall timer brukt på frivillig arbeid siste 12 måneder for hele befolkningen

	Gjennomsnitt	Standardavvik	95 % konfidensintervall	
Poststratifisert og vektet	30,67 timer	3,62 timer	23,55 timer	37,78 timer
Ingen stratifisering og ikke vektet	32,67 timer	4,07 timer	24,67 timer	40,65 timer

Videre så har vi estimert totalt antall timer brukt på frivillig arbeid for hele populasjonen.

Tabell 108, Estimert totalt antall timer brukt på frivillig arbeid siste 12 måneder for hele befolkningen

	Gjennomsnitt	Standardavvik	95 % konfidensintervall	
Poststratifisert og vektet	124 mill. timer	14,6 mill. timer	95,2 mill. timer	153 mill. timer
Ingen stratifisering og ikke vektet	132 mill. timer	16,4 mill. timer	99,7 mill. timer	164 mill. timer

Via Norstat har norske privatpersoner svart at de i gjennomsnitt har bidratt med 90 timer frivillig, ulønnet arbeid i løpet av 12 måneder. Estimert basert på hele den norske befolkningen utgjør i gjennomsnitt 30 timer frivillig arbeid. Totalt antall timer brukt på frivillig arbeid siste 12 måneder er estimert til 124 millioner timer, dvs ca 63 000 årsverk. I Wollebæk og Sivesinds undersøkelse omtalt ovenfor er tilsvarende tall nesten 200 millioner timer og i følge satelittundersøkelsen 138.800 årsverk ulønnet frivillig arbeid for alle norske organisasjoner i 2013.

4.11 Intervju med organisasjoner

Vi har intervjuet personer fra ledelsen i 10 tilfeldig utvalgte organisasjoner innen fem kategorier i oktober 2015. En innen natur-, miljø og dyrevern, en interesseorganisasjon, en internasjonal organisasjon, fire innen idrett og tre innen kunst og kultur. Organisasjonene er vurdert å være representative for sin kategori. Formålet med intervjuene var å innhente informasjon om organisasjonenes arbeid med å innhente private inntekter. Vi har vurdert det mest hensiktsmessig å utarbeide et sammendrag av de svarene vi fikk fordelt på spørsmålene vi stilte i intervjuene. Resultatet av intervjuene følger nedenfor.

4.11.1 Hvor mange årsverk som benyttes på å skaffe private inntekter

Organisasjonene som ble intervjuet er innen ulike kategorier og av ulike størrelse med tanke på antall ansatte og omsetning. Hvor mange årsverk som benyttes til å skaffe private inntekter vil være avhengig av størrelse og virksomheten som drives. Det er betydelige ressurser som nedlegges for å skaffe private inntekter i de største organisasjonene, mens det er begrenset hvor mye de mindre organisasjonene kan investere i markedsarbeid. De minste organisasjonene som vi intervjuet hadde ned mot ¼ årsverk og de største opp mot 25 årsverk i tillegg til innleide gjennom året.

4.11.2 I hvilken grad er innsamlingsarbeidet forankret i ledergruppen/styret

Alle 10 organisasjonene svarer at innsamlingsarbeidet er svært godt forankret i ledergruppen og styret, og at det er stort engasjement for dette. Innsamlingsarbeidet synes å være en viktig del av strategiarbeidet for organisasjonene. Styret er opptatt av dette, da den største bekymringen ofte er å skaffe inntekter. Det rapporteres jevnlig til styret.

4.11.3 Hvor mange års relevant erfaring har innsamlingsansvarlig

De fleste organisasjonene har innsamlingsansvarlige med lang erfaring fra salg og innsamlingsarbeid. De fleste har mer enn 10 års erfaring og mange også opptil 25 års erfaring. Noe av erfaringen er fra salg generelt, ikke bare fra salg av sponsorater og innsamlingsarbeid. Det blir påpekt at det er ekstremt viktig med erfaring, kompetanse og nettverk/rette relasjoner.

4.11.4 Hvor viktig er det at innsamlingsansvarlig holder seg faglig oppdatert

Alle organisasjonene svarer at det er veldig viktig at innsamlingsansvarlig og spesielt de personer som arbeider med innsamling holder seg faglig oppdatert på sine felter da det er et område i utvikling hvor det skjer mye. Det er viktig at man er nyskapsenede og kan konseptutvikling. Noen av de innsamlingsansvarlige er aktive i bransjeforeninger og nettverk der de mener at "alle" er og der man har mulighet for å knytte kontakter.

4.11.5 Vil det settes nye krav til kompetanse på innsamlingsfeltet i framtiden

De fleste av organisasjonene som ble intervjuet mener at nye trender og kanaler vil komme. Feltsalg og sosiale medier er nytt. For noen år tilbake var det et fåtall som kunne feltsalg (face to face og dørsalg). I dag har mange organisasjoner egne ansatte som bare arbeider med dette.

Digitalisering vil være viktig framover. Organisasjonene mener at de må kunne mye om kommunikasjon, markedsføring og ha betydelig digital kompetanse. Nye kanaler og metoder krever at man er "up to date". Man må ha nisjekunnskap, og et tydelig budskap, på de riktige stedene slik at målgruppen ser en, være på de rette stedene der de som er engasjert er.

Andre forhold som vil kreve ny kompetanse på innsamlingsfeltet:

- Oppfatningen er også at private givere gir heller til saker enn til organisasjoner. Dette medfører at enkelte av de store organisasjonene må jobbe for å bli mer relevante.
- Noen organisasjoner svarer at ledelse er viktig, man må evne å prioritere og sette ressursene på de riktige stedene og tørre å ikke være tilstede overalt.
- Sosialt entreprenørskap, er og et relativt nytt område som organisasjonene oppfatter har potensiale.
- Organisasjonene innen kunst og kultur svarer alle at kulturen har utfordringer i forhold til næringslivssamarbeid.
- Ideelle organisasjoner sier de kan lære av idretten når det gjelder sponsing fra næringslivet.
- Fornylse og innovasjonsevne vil være viktig for å beholde og skaffe nye givere/samarbeidsavtaler.

Representanter fra idrett og kultur mener det burde være en høyskoleutdanning på innsamlingsfeltet, tilsvarende fundraisingutdanningen for ideelle organisasjoner.

For ideell sektor kan det være et krevende å rekruttere spesialister da de ikke er markedsledende med hensyn til avlønning og for mindre organisasjoner er det forbundet med betydelige kostnader og høy risiko.

4.11.6 I hvilken grad opplever dere at behovet for å hente inn private midler vil endre seg kommende femårsperiode

Organisasjonene forventer stadige endringer framover når det gjelder inntektsstrukturen, men ikke taktskifte. De mener at private givere blir viktigere, og erfarer at det blir mer krevende å hente penger/gaver fra næringslivet. Skal næringslivet gi penger, stiller de større krav og krever i større grad motytelser i form av aktiviteter og lignende, noe som krever mer innsats fra organisasjonene. En del organisasjoner har ofte ikke tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å inngå slikt samarbeid med næringslivet. Trenden er kortsiktige avtaler. Det er blitt vanskeligere å få flerårige avtaler da næringslivet ikke ønsker å binde seg til mer enn ett år. Dog finnes det unntak for de største idrettsorganisasjonene, men også for disse er det utfordrende å opprettholde næringslivsinntekter. Flere bedrifter kutter i sine budsjetter på grunn av utfordrende økonomiske tider. En organisasjon innen kunst og kultur sa at næringslivet er redd for å støtte kontroversielle prosjekter.

Private givere krever og mer oppfølging, de vil vite hvor pengene går. Organisasjonene tror at det fortsatt er noe potensiale hos private givere.

Flere organisasjoner svarer at de anser stiftelser som en viktigere kilde framover. Utfordringen er at stiftelser i liten grad gir penger til drift og at organisasjonene må utarbeide prosjektsøknader som tilpasses det stiftelsene gir penger til.

Når det gjelder bidrag fra det offentlige mener organisasjonene at de må være på det nivået det er nå. Det blir svært utfordrende hvis disse reduseres.

4.11.7 Hva slags inntektsstrategier har dere

Organisasjonene svarer alle at arbeidet med strategi er viktig. Flere har forankret dette i overordnet strategi, med egne strategier for inntjening, salg og sponsorvirksomhet.

4.11.8 Hva kjennetegner vellykkede innsamlingsorganisasjoner

Organisasjonene mener at mange organisasjoner er svært dyktige i innsamlingsarbeidet sitt. Det er viktig å få god oppmerksomhet og medieomtale. Eksempelvis nevnes innsamlingsaksjoner på TV og deltakelse i TV-programmer. Vellykkede innsamlingsorganisasjoner har tydelig identitet, et budskap, og er godt organisert. Posisjon og profil er viktig. De vellykkede velger en sak av gangen og kutter ut alt som ikke gir målbar respons. De evner å gjøre problemstillingene nære.

De som har lyktes i forhold til næringslivssamarbeid har klart å skape verdi for samarbeidspartner, har stor grad av innovasjonsevne og bidrar med forretningsutvikling og å utvikle kampanjer for de.

4.11.9 Hva utløser midler fra private aktører

Innen idrett er sportslige resultater over tid viktigst. Det er viktig med gode landslag og gode profiler som representerer organisasjonen. Det er dessuten viktig med godt omdømme og en profesjonell administrasjon. Når det gjelder samarbeid med næringslivet er topplederens interesse fortsatt viktig. Kontaktpersonen hos samarbeidspartner er også viktig. Dersom de er begeistret for idretten/temaet/organisasjonen vil samarbeidet gå lettere. Konseptutvikling er viktig og spesielt i forhold til fornyelse av kontrakter.

Når det gjelder privatpersoner er det følelser som utløser midler. Man må gjøre problemstillingen/saken personlig men ikke privat, og fortelle historier. Så må man tørre å spørre om støtte. Passiv kommunikasjon på buss eller trikk vurderes å være minst effektivt.

Generelt er organisasjonens omdømme, suksess og positiv oppmerksomhet viktig for å få midler fra private givere.

4.11.9.1 Hva er sentrale kjennetegn eller utviklingstrekk på området

Idrettsorganisasjonene sier at det ikke er så store endringer de siste 10 årene. Avtaler med næringslivet er en del av en total strategi og bredt forankret i toppledelse og styre.

I nedgangstider er det lett for næringslivet å kutte i sponsorytelsene. Det er viktig å forankre avtalene internt i organisasjonen/blant de ansatte, slik at effekten internt gjør det verre å kutte avtalene. Det anses utfordrende å beholde nivået på inntekter fra næringslivet. Det er ikke så mange som inngår treårige avtaler lenger, ettårige avtaler er blitt mer vanlig.

Kulturorganisasjonene opplever liten interesse fra næringslivet. De sier selv at de må knekke koden for samarbeid med næringslivet. De har også mange utfordringer på linje med ideelle organisasjoner men mener selv at de har mest å lære av idrettsorganisasjonene.

Organisasjonene mener at fastgiverfeltet vil fortsette å vokse i noen år til. Private givere viser ingen nedgang. Sosiale medier vil påvirke og forsterke i stor grad, og blir en direkte innsamlingskanal. Crowdfunding er mer krevende enn først antatt. Det anses viktig å bygge mer kompetanse på fundraising i alle organisasjoner i frivillig sektor framover.

En organisasjon nevner at testamentariske gaver vil få økt fokus.

Organisasjonene mener at det er viktig å tenke nytt i kombinasjon med ny teknologi.

4.11.9.2 Hva synes potensialet å være

Enkelte organisasjoner er av den oppfatning at det er vekstpotensiale vedrørende næringslivsavtaler. Organisasjonene kan bli flinkere til å konvertere sin kjernekompetanse til nyttig kompetanse for næringslivet. Det merkes imidlertid at næringslivet har mindre budsjetter og det er mange som synes det er utfordrende å opprettholde nåværende inntektsnivå.

Fastgivere vurderes fortsatt å ha potensiale.

Størst potensiale vurderes bidrag fra legater og stiftelser å ha. Enkelte organisasjoner har potensiale når det gjelder økte billettinntekter. Et par organisasjoner nevner EU søknader/prosjekt, men det anses krevende.

Potensialet kan utvikles mer i retning av aksjonsrettet. Aksjoner vurderes å bli mer viktig.

4.11.9.3 Hvor mye er forventet vekst fra privat sektor

Det er ikke planlagt ambisiøs vekst i inntekter fra privat sektor. Antall avtaler med næringslivet øker ikke; de fleste har færre men større avtaler. Det er ikke en selvfølge at avtaler blir fornyet. Man håper på mer ansvar fra næringslivet, men tror ikke det vil skje. Generelt ønskes det 5-10 % økning årlig, mest på aksjoner, minst fra næringslivet.

4.11.10 I hvilken grad opplever dere å lykkes med deres argumentasjon ovenfor private aktører om å støtte dere

Vi ba organisasjonene svare på spørsmålet om i hvilken grad de opplever å lykkes med deres argumentasjon ovenfor private aktører på en skala fra 1 til 5. Når det gjelder generelt svarte organisasjonene 4 og 5, når det gjelder næringslivet svarte de gjerne 2 til 3. Noen presiserte at det er viktig å treffe rett person.

4.11.11 I hvilken grad påvirkes organisasjonenes omdømme og organisasjonenes uavhengige stilling av private inntektskilder

Vi ba organisasjonene svare på spørsmålet om i hvilken grad organisasjonenes omdømme og uavhengige stilling påvirkes av private inntektskilder ved hjelp av en skala fra 1 til 5, hvor 1 vurderes å være lav påvirkning og 5 høy påvirkning. Svarene varierte mye mellom organisasjonene.

To av kulturorganisasjonene svarte 1, mens en svarte 4. Representant for sistnevnte sa at internt i bransjen er det en iboende skepsis for at organisasjonenes omdømme påvirkes av hvem man mottar støtte fra, men tror det er uberettiget. Representant for førstnevnte oppfatter folk flest mener at statlig støtte gjør deg mindre uavhengig enn med støtte fra næringslivet.

Idrettsorganisasjonene svarte henholdsvis 2 og 5. Det ble ikke utdypet nærmere.

Den internasjonale organisasjonen svarte 3, og uttaler at noen følger godt med, men de fleste bryr seg ikke. At organisasjonen har mye offentlige midler er ingen hindring for private givere.

Interesseorganisasjonen svarer 1, og sier at hvordan pengene forvaltes er viktigere enn hvor pengene kommer fra. Omdømmet er viktig for at folk skal stole på en.

Natur-, miljø og dyrevernorganisasjonen svarte 3, og at de ikke tror at giverne vil forsvinne på grunn av offentlig støtte.

4.11.12 I hvilken grad representerer private aktører forutsigbare inntekter

Vi spurte organisasjonene om i hvilken grad inntekter fra privatpersoner og næringslivet representerer forutsigbare inntekter. Organisasjonene svarer at langsiktige avtaler gir ingen automatisk trygghetsfølelse. De har en del avtaler av 2, 3 og 4 års varighet, men trenden er kortere avtaler, og de opplever hele tiden at fornyelse av avtalene sitter langt inne. Endringen har vært markant de siste årene.

4.11.13 Hvor lang er en gjennomsnittlig avtale med en privat aktør

Organisasjonene svarer at avtalene med næringslivet er på 1 til 6 år, trenden har nå blitt kortere avtaler. Helt nye sponsorer er vanskelig å få tak i. Det er heller ingen garanti at avtaler blir fornyet. Dette er en endring fra tidligere, og vurderes å være en stor risiko for organisasjonene.

Faste private giveravtaler kan være fra 4-15 år for noen organisasjoner. Det vurderes å være mest lønnsomt å rekruttere nye givere etter studietid og nye kull av 40 åringer.

Kulturorganisasjonene har i mindre grad enn de øvrige avtaler med private aktører. De ønsker imidlertid å jobbe med medlemsprogram og lojalitetsprogram for å bygge kompetanse på feltet.

5 Ulike problemstillinger

5.1 Hva er omfanget av og utviklingen i inntekter fra private aktører

Totale inntekter for organisasjonene som har svart på undersøkelsen utgjør 9,2 MRD i 2013. Totale inntekter har økt med 21,7 % i perioden. Økningen i konsumprisindeksen var på 6,8 %. Resultatene fra undersøkelsen viser at samtlige inntektskategorier har økt i perioden 2009 til 2013 og mer enn endringen i konsumprisindeksen. Vi har estimert totale inntekter for nasjonale organisasjoner i Norge til å utgjøre 85,5 MRD. Satelittregnskap.et fra SSB har estimert inntektene til 97,1 MRD. Satelittregnskap.et omfatter alle norske organisasjoner.

Tilskudd fra norske myndigheter, EU, FN og andre er den inntektskategorien med høyest rapportert inntekt i 2013 med 3,3 MRD. Tilskudd utgjør 35,3 % av organisasjonenes inntekter. I andre undersøkelser utgjør tilskudd alt fra 15 % til 53 % av totale inntekter. Det er organisasjoner innen sosiale tjenester, idrett og tros- og livssynsorganisasjoner som får mest tilskudd med henholdsvis 33,1 %, 26 % og 19,2 % av totalt tilskudd. For de fleste kategorier organisasjoner utgjør tilskudd en vesentlig del av deres totale inntekter. Særlig høy er andelen innen idrett (82,0 %), sosiale tjenester (56,6 %) og utdanning og forskning (55,6 %). IRIS undersøkelse viser noe av det samme. Økningen i tilskudd fra 2009 til 2013 er på nærmere 23 %. Det er organisasjoner innen sosiale tjenester som har hatt den størst økningen i tilskudd fra 2009 til 2013 med 38 %, mens økningen var på 32,6 % for utdanning og forskning og 32,1 % for interesseorganisasjoner. Tros- og livssynsorganisasjoner tilskudd har økt med 27 % og kunst og kultur 23 %. Tilsvarende beløp for idretten er 4 % som dermed har hatt en nedgang i tilskudd når endringen i konsumprisindeksen hensyntas. Vi har estimert tilskudd for organisasjonene i Norge til å utgjøre 27,1 MRD i 2013.

Inntekter fra private aktører utgjør 3,5 MRD i 2013 for de organisasjonene som har svart på undersøkelsen og har økt med 23,2 % i perioden. Vårt anslag på totale inntekter fra private aktører for organisasjonene i Norge er estimert til 34,7 MRD. Når det gjelder private midler vurderes dette å være medlemsinntekter, gaver fra private givere, inntekter fra næringslivet og utdelinger fra legater/stiftelse.

Medlemkontingenter utgjør 2,1 MRD i 2013, som tilsvarer 23 % av totale inntekter i 2013. Interesseorganisasjoner får omtrent 89 % (1,9 MRD) av medlemsinntektene i denne undersøkelsen. Det er interesseorganisasjoner, rekreasjon og sosiale foreninger og og natur-, miljø og dyrevern som har høyest andel medlemsinntekter av totale inntekter, henholdsvis ca 55,9 %, 44,3 % og 35,2 %. At interesseorganisasjoner har betydelige medlemsinntekter var også et funn i IRIS' undersøkelse. I

Wollebæk og Sivesinds undersøkelse "Fra folkebevegelse til filantropi" sier de at medlemstilknytning er snarere unntaket enn regelen blant frivillige innen flere kategorier organisasjoner. I denne aktuelle undersøkelsen har medlemsinntektene økt for nesten alle kategorier organisasjoner hvor utdanning og forskning og internasjonale organisasjoner har hatt den største med henholdsvis 67,8 % og 53,7 %. Kategorien helse som har lavest økning (9,6 %) hvis en ser bort ifra natur-, miljø og dyrevern der utviklingen var negativ (-0,3 %). Medlemskontingenter er viktigere for de små organisasjonene enn de store organisasjonene. Vi har estimert inntekter fra medlemskontingenter til å utgjøre 20,4 MRD i 2013.

Inntekter fra private givere har økt med 15,9 % til 1,1 MRD i 2013 for de som har svart på undersøkelsen. Basert på innrapporterte tall fra organisasjonene og opinionsundersøkelsen fra Norstat har vi estimert inntekter fra private givere til henholdsvis 11,5 MRD og 6,3 MRD. Årsaken til den store forskjellen kan være at inntekter fra private givere rapportert fra organisasjonene inneholder et videre spekter av pengegaver enn pengegavene som norske husstander har rapportert. Eksempler kan være testamentariske gaver, minnegaver, enkelte innsamlede gaver og andre spesielle gaver. Inntekter fra private givere utgjør ca 12 % av totalt rapporterte inntekter. Tros- og livssynsorganisasjoner og interesseorganisasjoners andel utgjør henholdsvis 45,2 % og 34,7 %. Det er internasjonale organisasjoner som har høyest andel inntekter fra private givere i forhold til totale inntekter med 38,4 % og deretter kommer tros- og livssynsorganisasjoner med 27,9 %. Store organisasjoners andel av inntekter fra private givere er høyere enn for små. Det er internasjonale organisasjoner og organisasjoner innen sosiale tjenester som har hatt størst økning i inntekter fra private givere, henholdsvis 75,3 % og 64,1 %. Interesseorganisasjonenes inntekter har økt med 7,3 % og tros- og livssynsorganisasjonenes inntekter har økt med 8,2 %. Til sammenligning viser Deloitte's rapport "Kartlegging av markedet for fundraising" at gaver fra faddere/fastgivere økte med 3 % fra 2010 til 2011 og med 4 % fra 2011 til 2012. Fra 2012 til 2013 økte disse inntektene med 11 % og fra 2013 til 2014 med 9,2 %. Tallene er ikke direkte sammenlignbare da undersøkelsen i større grad retter seg mot medlemmer av innsamlingsorganisasjoner og det er flere store organisasjoner som har svart. I samme rapport framkommer det at det er internasjonale organisasjoner som retter seg mot barn som får mest inntekter fra private givere. I undersøkelsen vår til husholdninger utført av Norstat mai 2015 svarer flest husstander at de har gitt mest penger til internasjonale organisasjoner (45 %) og helse (16 %). Utfra resultatene i undersøkelsen kan det se ut som det har vært en dreining mot internasjonale organisasjoner og sosiale tjenester. I FRIIs undersøkelse i Sverige fra 2014 fremkommer det at allmenheten er mest villig til å gi pengegaver til organisasjoner som arbeider med katastrofer, barn og forskning. Allmenheten er minst villig til å gi pengegaver til organisasjoner innen kunst og kultur samt idrett.

Basert på Deloitte's Norstat undersøkelse fra mai 2015 er gjennomsnittlig beløp per giver beregnet til kr 9.960. Det er kategorien kunst og kultur (kr 34 150) og deretter rekreasjon og sosiale foreninger (kr 27 643), tros- og livssynsorganisasjoner (kr 22 449) og utdanning og forskning (kr 21 396) som har det høyeste gjennomsnittet. Gjennomsnittlig beløp utgjør kr 5 945 for internasjonale organisasjoner som flest gir til. Deloitte's fundraisingsundersøkelse viser et gjennomsnitt på kr 2 775 for 2013, mens det for 2014 er på kr 2 793 som innebærer en økning på 0,7 %. Tidligere år har gjennomsnittet økt med 3 % fra 2010 til 2011, 4 % fra 2011 til 2012 og 11 % fra 2012 til 2013. Der er det kategorien internasjonale organisasjoner som retter seg mot barn som har høyest gjennomsnitt.

Inntekter fra næringslivet utgjør en liten andel av organisasjonenes inntekter, ca 2 % av totale inntekter i 2013. Fra 2009 til 2013 har inntektene økt med 56,4 % til 221 MNOK. Organisasjoner innen sosiale tjenesters andel av de samlede inntekter fra næringslivet utgjør 40,5 %, interesseorganisasjoner 25,0 %, idrett 21 % og internasjonale organisasjoner 9,1 %. Det er kategorien internasjonale organisasjoner som har høyest andel inntekter fra næringslivet i forhold til totale inntekter med 8 % i 2013. Deres inntekter fra næringslivet har hatt en nedgang på 17,6 %. Organisasjoner innen sosiale tjenester og idrettsorganisasjoner sin andel av inntektene fra næringslivet, utgjør henholdsvis 4,7 % og 4,5 % i 2013. Det er interesseorganisasjoner og organisasjoner innen sosiale tjenester som har størst økning med henholdsvis 153,8 % og 113,5 %. Idrettsorganisasjoner har hatt en økning på 6,7 %. Kunst- og kulturorganisasjoner og tros og livssynsorganisasjoner har ubetydelige inntekter fra næringslivet. Kulturorganisasjonene opplever liten interesse fra næringslivet, mens idrettsorganisasjonene opplever at det er utfordrende å beholde nivået på inntekter fra næringslivet. I intervjuene med utvalgte

organisasjoner innen kultur uttaler enkelte at de har noe å lære av idretten når det gjelder samarbeid med næringslivet, men at et slikt samarbeid er krevende. Videre ble det sagt at de kan også bli flinkere til å konvertere sin kjernekompetanse til nyttig kompetanse for næringslivet. Det har vært vært store endringer i inntekter fra næringslivet mellom de ulike kategoriene organisasjoner og i større grad enn for andre inntektskilder. I IRIS' undersøkelse sies det at inntekter/støtte fra næringslivet varierer ikke systematisk med hovedtrekk fra inntektsstrukturen for øvrig. Det kan tyde på at inntekter fra næringslivet er mindre forutsigbare. Det er ingen signifikante forskjeller i forhold størrelse på organisasjonene når det gjelder hvor stor andel inntekter fra næringslivet utgjør når vi ser samtlige kategorier organisasjoner under ett. For mange kategorier får de store organisasjonene mer inntekter fra næringslivet enn de små. Vi har estimert inntekter fra næringslivet til å utgjøre 2 MRD i 2013.

Tildeling fra legater/stiftelser utgjør 94 MNOK i 2013 en økning på 78,4 % fra 2009. Inntekter fra legater/stiftelser utgjør kun 1 % av organisasjonenes inntekter. Det er interesseorganisasjoner, helse og internasjonale organisasjoner som får mest med henholdsvis 48 %, 14 % og 12 %. Det er internasjonale organisasjoner og organisasjoner innen helse som har hatt den prosentvis største økningen. Vi har estimert inntekter fra legater/stiftelser til å utgjøre 0,8 MRD i 2013. I "Private bidrag til frivillig sektor i Norge" sier Sivesind at de norske stiftelsene sto for tildelinger på 3 MRD i 2012.

Inntekter fra kommersielle aktiviteter utgjør 973 MNOK tilsvarende 10,6 % av totale inntekter for organisasjonene. Tros- og livssynsorganisasjoner andel av disse tilsvarer 46 %, kunst og kultur 19,7 % og interesseorganisasjoner 16,4 %. Det er kunst og kultur som har størst andel av inntektene sine fra kommersielle aktiviteter, ca 44 % i 2013. Deretter kommer andre som får ca 37 % av inntektene sine fra kommersielle aktiviteter, tros- og livssynsorganisasjoner og idrett har henholdsvis 25,5 % og 9,2 %. Totalt øker inntekter fra kommersielle aktiviteter med 12,3 %. For noen kategorier organisasjoner er det nedgang i denne inntektskilden fra 2009 til 2013. Eksempelvis har organisasjoner innen sosiale tjenester hatt en nedgang på 32 %, internasjonale organisasjoner 25,9 % og natur-, miljø og dyrevern 24,7 %. Helseorganisasjoner har hatt en økning på 30,4 %, kategorien andre 19,3 %, tros- og livssynsorganisasjoner 18,2 %, idrett 15,8 %, interesseorganisasjoner 13,9 % og kunst og kultur 12,0 %. Kommersielle aktiviteter utgjør en større andel av totale inntekter for store organisasjoner enn for mindre organisasjoner. Vi har estimert inntekter fra kommersielle aktiviteter til å utgjøre 8,2 MRD i 2013.

Inntekter fra inntektsbringende aktiviteter utgjør 180 MNOK i 2013, en økning på 29,3 % fra 2009. Inntektsbringende aktiviteter utgjør 2 % av organisasjonenes inntekter, og er viktigere for små enn for store organisasjoner. Det er interesseorganisasjoner, utdanning og forskning og organisasjoner innen sosiale tjenester som har størst andel av disse inntektene med henholdsvis 39,9 %, 24,2 % og 16,5 %. Interesseorganisasjoner har hatt en økning på 19,2 %. Det har vært en prosentvis nedgang for kategorien utdanning og forskning på 1,2 %, mens organisasjoner innen sosiale tjenester har hatt størst prosentvis økning med 216,6 %. Vi har estimert inntekter fra inntektsbringende aktiviteter til å utgjøre 1,2 MRD i 2013.

Frivillig arbeid er også av stor verdi for organisasjoner. 36 % av husstandene som svarte på Deloitte's Norstat undersøkelse i mai 2015 har utført frivillig arbeid. I gjennomsnitt har de bidratt med 14 timer i løpet av en fireukers periode og omtrent 90 timer i løpet av 12 måneder. Basert på dette datagrunnlaget har vi estimert frivillig arbeid til å utgjøre 124 millioner timer, dvs. ca 63 000 årsverk i Norge. I Wollebæk og Sivesinds undersøkelse "Fra folkebevegelse til filantropi" svarer 48 % av befolkningen at de hadde utført frivillig arbeid i 2009 og tilsvarende prosent i 2004 var 58 %. Det var i undersøkelsen anslått at den voksne befolkningen i Norge utførte nesten 200 millioner timer i frivillig arbeid i 2009. Gjennomsnittlig antall timer arbeidet per frivillig var 115 i 1997 og 114 i 2009. Den prosentvise andelen av befolkningen som sier at de har utført frivillig arbeid er noe redusert i årene 2004 til 2015. Gjennomsnittlig antall timer utført frivillig arbeid har også gått noe ned.

5.2 Hvilke inntektskilder og inntektsstrategier har frivillige organisasjoner utover offentlige

I intervju med utvalgte frivillige organisasjoner inkludert idrett og kunst og kultur svarer alle at arbeidet med strategi på inntektsområdet er viktig. Når det gjelder inntektsstrategier kan dette være hvilke inntektskilder organisasjonene satser på og hvilke innsamlingskanaler de benytter. Undersøkelsen viser at ulike kategorier organisasjoner ofte har ulike inntektskilder, og at inntektskildene varierer for organisasjoner av ulik størrelse og type virksomhet innenfor samme kategori.

De største organisasjonene sier at det er betydelige ressurser som nedlegges hvert år for å skaffe private midler. De minste organisasjonene har begrensede midler til å investere i fundraising. Det er organisasjonenes erfaring at både private givere og næringslivet stiller større krav til resultater for de pengene de gir og rapportering på hvordan midlene er brukt.

Organisasjonene mener innsamlingsfeltet er et område der det skjer mye og at det er viktig å være nyskapende og kunne konseptutvikling. Dette betyr at de må evne å benytte de mest aktuelle innsamlingskanalene. I undersøkelsen til organisasjonene spurte vi hvilke kanaler de bruker for rekruttering av givere. For frivillige organisasjoner var i 2013 de mest brukte kanalene web, sosiale medier, e-post, face to face og venneverving. Direct mail som var en viktig kanal i 2009 var ikke så viktig i 2013 og ble heller ikke vurdert å være det framover. For fremtiden blir e-post, sosiale medier, venneverving, web og events/messer vurdert å være viktigst. Organisasjonene ble bedt om å oppgi prosentvis anslått inntekt fra de ulike kanalene. Mange organisasjoner oppgir at deres inntekter er jevnt fordelt på de kanalene de bruker. Som mest effektiv oppgis web, e-post, sosiale medier, direct mail og face to face. Noen organisasjoner rapporterer at de får mesteparten av inntektene gjennom en av kanalene. I Philanthropic Giving Index 2009 er det face to face som skårer høyest både når det gjelder nåtid og fremtiden. For de fleste kanaler forventer man en økning i fremtiden, bortsett fra Direct mail hvor man forventer en nedgang. Videre ser vi at testamentariske gaver har fått økt fokus hos flere organisasjoner. Noen av de vi intervjuet mener at det er viktig å tenke nytt i kombinasjon med ny teknologi. Generelt er organisasjonenes omdømme, suksess og positive oppmerksomhet viktig for å få midler fra private aktører. I intervju med organisasjonene var en uttalelse at de som lykkes med innsamling velger en sak av gangen og kutter ut alt som ikke gir målbar respons. Når det gjelder privatpersoner, er det følelser som utløser midler. En av de vi intervjuet sa at det er viktig at man gjør saken personlig, men ikke privat og fortelle historier. Innen idrett er sportslige resultater over tid viktigst. Videre er det viktig med gode landslag og profiler som representerer organisasjonen. I forhold til næringslivssamarbeid, er dets toppleder og kontaktpersons interesse viktig. Organisasjoner som blir utpekt til å være blant de beste i forhold til næringslivssamarbeid, utmerker seg i forhold konseptutvikling og spesielt er dette viktig i forbindelse med fornyelse av kontrakter.

I Deloittes undersøkelse utført av Norstat i mai 2015 svarer husstandene at den viktigste årsaken til at de gav penger var at det var et godt formål/organisasjon, de hadde respekt for deres arbeid og har tillit til organisasjonen. Basert på påstandene enkeltpersoner/husstander har svart på, kan det synes som at de mener at de ikke blir påvirket av hvordan organisasjonen er finansiert. I FRIIs undersøkelse fra 2014 var følgende tre forhold som var viktige; at giveren har tillit til organisasjonen, at organisasjonen er flink til å vise hvordan de benytter innsamlede midler og at giveren brenner for organisasjonens formål.

5.3 Hva synes potensialet å være for inntekter fra private aktører

I intervju med organisasjonene opplyser flere at de forventer endringer når det gjelder inntektsstrukturen. Inntekter fra private givere herunder faste givere vurderes fortsatt å ha noe potensiale og inntekter fra private givere vil bli enda viktigere i fremtiden. Organisasjonene har tro på at aksjoner også kan bidra til veksten. I undersøkelsen utført av Norstat svarer en overvekt av husstandene at de vil gi mer til frivillige organisasjoner i fremtiden enn i dag. I samtaler med kulturinstitusjoner forteller de oss at de har ønsker om å utvikle medlemskap, og CRM/giverprogram for fast publikum. De ønsker også å jobbe mer aktivt med fundraising, men ser mest mot idretten for å lære mer.

Organisasjonene i frivillig sektor erfarer at det blir mer krevende å hente midler fra næringslivet. Næringslivet stiller større krav og krever i større grad motytelser i form av aktiviteter eller lignende. Trenden er kortsiktige avtaler, da næringslivet ikke ønsker å binde seg for mer enn ett år. Organisasjonene merker at bedriftene kutter i sine budsjetter på grunn av utfordrende økonomiske tider. Også idrettsorganisasjonene, som har en betydelig del av inntektene fra næringslivet, opplever at det er utfordrende å opprettholde nivået på inntekter fra næringslivet. De fleste av kunst- og kulturorganisasjoner har ubetydelige inntekter fra næringslivet, og erfarer liten interesse fra næringslivet. Enkelte store kunst- og kulturinstitusjoner og andre store organisasjoner med betydelige næringslivsinntekter oppfatter at de fortsatt har noe å hente. Samlet rapporterer organisasjonene at inntektene fra næringslivet oppfattes som mindre forutsigbar enn før. Basert på det vi er blitt fortalt i intervjuene, forventer vi ikke vekst i de samlede inntekter fra næringslivet på kort sikt.

Tildeling fra legater/stiftelser er den kategorien der er rapportert lavest inntekt. Økningen fra 2009 til 2013 er midlertid på 78 %. Det kan synes som dette er en inntektsmulighet med potensiale. Flere av organisasjonene vi intervjuet svarer at de anser stiftelser som en viktigere kilde framover. Pengeutdelende stiftelser gir imidlertid ikke penger til ordinær drift.

5.4 I hvilken grad påvirkes organisasjonenes omdømme og uavhengige stilling av private inntektskilder

I intervju med organisasjonene spurte vi om i hvilken grad organisasjonenes omdømme og uavhengige stilling påvirkes av private inntektskilder. En av representantene for kulturorganisasjonene uttalte at det i bransjen er en iboende skepsis for at organisasjonene påvirkes av hvem man mottar støtte fra, men mener selv at dette er uberettiget. En annen representant mener at statlig støtte gjør deg mindre uavhengig enn med støtte fra næringslivet. Representanter for øvrige kategorier deler ikke slike oppfatninger. Hvorvidt omdømme og uavhengig stilling vil påvirkes av finansieringskilde vil være individuelt for den enkelte organisasjon og avhenge av flere faktorer.

I undersøkelsen rettet mot husstandene spurte vi om det betyr noe for deres oppfatning av en organisasjon hvor den får sine inntekter fra. De fleste svarte at de hverken er sterkt uenig eller sterkt enig, slik at man kan anta dette ikke betyr noe. Det synes heller ikke å være slik at man helst vil gi til formål som får mye offentlig støtte eller som får en stor andel av inntektene sine fra private givere. De fleste givere kjenner imidlertid ikke til hvordan organisasjonen de gir penger til er finansiert.

5.5 I hvilken grad representerer private aktører forutsigbare inntekter

Inntekter fra private givere viser en økning i perioden 2009 til 2013 for de fleste kategorier organisasjoner uansett størrelse unntatt utdanning og forskning og rekreasjon og sosiale foreninger. Når det gjelder inntekter fra legater/stiftelser og inntekter fra næringslivet, er dette langt fra tilfelle selv om det har vært en betydelig økning sett alle kategorier under ett. Vi har spurt organisasjonene om i hvilken grad inntekter anses som forutsigbare. Flest organisasjoner svarer at inntekter fra legater/stiftelser, private gaver og inntekter fra næringslivet er lite forutsigbare. I intervju med organisasjonene sier de at langsiktige avtaler med næringslivet og faste avtaler med private givere ikke automatisk gir trygghetsfølelse. Enkelte har en del langsiktige avtaler, men trenden er kortere avtaler og de opplever hele tiden at fornyelse av avtalene sitter langt inne.

I Deloitte's kartlegging av markedet for fundraising rettet mot ideelle organisasjoner framkommer det at antall nye fastgivere i 2013 sammenlignet med 2012 er større enn frafallet. I denne undersøkelsen framkommer det også at organisasjonene har få avtaler med næringslivet, men at i 2013 er over 90 % av de lengre enn et år. I 2014 melder flere organisasjoner om store endringer fra 2013 til 2014 i inntekter fra næringslivet. Noen organisasjoner melder om vesentlig nedgang i slike inntekter, mens andre melder om stor prosentvis økning.

5.6 Mulige forskjeller mellom organisasjoner som jobber innen samme virkeområde

I forbindelse med analysene av forskjeller i inntekter mellom små, mellomstore og store organisasjoner viser det seg ofte at det er:

- Store organisasjoner som oftest har størst andel tilskudd og også har mest øvrige inntekter. Dette gjelder spesielt innen helse. For natur-, miljø- og dyrevern er det motsatt.
- Små og mellomstore organisasjoner har forholdsmessig mer medlemsinntekter enn store organisasjoner.
- Store internasjonale organisasjoner får mesteparten av inntekter fra private givere og næringslivet. Mellomstore internasjonale organisasjoner har mer medlemsinntekter enn tilsvarende store organisasjoner.
- Utdelinger fra legater/stiftelser er viktigere for små og mellomstore organisasjoner enn for store organisasjoner.
- Kommersielle aktiviteter utgjør en større andel av totale inntekter for store organisasjoner enn for mindre organisasjoner, mens inntektsbringende aktiviteter er viktigere for små enn for store organisasjoner.

I hvilken grad organisasjonenes omdømme og uavhengige stilling påvirkes av private inntektskilder eller offentlige tilskudd vil avhenge av en rekke faktorer og må vurderes individuelt for hver enkelt organisasjon.

Kilder:

- Rapport IRIS – 2008/272 Frivillig sektors økonomi og merverdiavgift
- FRII – 2014 Finansiering av ideell virksomhet
- Andreoni and Payne: Is Crowding Out Due Entirely to Fundraising? Evidence from a Panel of Charities fra 2009
- Karl Henrik Sivesind: Pengestrømmer i frivillig sektor 2012
- Statistisk sentralbyrå: Satelittregnskap. for ideelle og frivillige organisasjoner, 2013
- Deloitte: Kartlegging av markedet for fundraising, juni 2015
- Philanthropic Giving Index, December 2009
- Dag Wollebæk og Karl Henrik Sivesind: Fra folkebevegelse til filantropi, 2010
- Trygve Gulbrandsen og Karl Henrik Sivesind: Nasjonale organisasjoner, 2013
- Karl Henrik Sivesind: Private bidrag til frivillig sektor i Norge, 2015
- Johnson G 2015, STAT 506 Sampling Theory and Methods, Penn State, Eberly College of Science, Url <https://onlinecourses.science.psu.edu/stat506/node/29>, visited 27.11.2015.
- Statistisk sentralbyrå 2015, Familier og husholdninger 1. januar 2014, url: ssb.no/familie, be
- Sponsor Insight: Sponsor- og Eventmarkedet 2012-2014